33

RAHVUSVAHELINE PRAKTIKALI KONFÖDERATSIOON

Praktikali reeglid

Vintraudne püss

International Practical Shooting Confederation
PO Box 15661
1001 NA Amsterdam
The Netherlands
Tel: +31 20 2440600 Fax: +31 20 2440601
E-mail: rules@ipsc.org Web: www.ipsc.org

jaanuar 2019

Sisukord

1.	PEATÜKK - Laskeharjutuste kavandamine	4
1.1	Üldpõhimõtted	4
1.2	Laskeharjutuste liigid	5
1.3	Praktikalivõistluse nimetuse omistamine	6
2.	PEATÜKK - Laskeharjutuste ülesehitus	7
2.1	Üldnõuded	7
2.2	Laskeharjutuse koostamine	8
2.3	Laskeharjutuse täiendamine ja muutmine	9
2.4	Ohutusalad	10
2.5	Proovilaskmise ala	11
3.	PEATÜKK – Teave laskeharjutuse kohta	12
3.1	Üldised eeskirjad	12
3.2	Laskeharjutuse kirjeldus	12
3.3	Kohalikud, piirkondlikud ja riiklikud reeglid ning seadused	12
4.	PEATÜKK - Laskepaiga vahendid	14
4.1	Sihtmärgid – üldpõhimõtted	14
4.2	Vintraudse püssi märgid – papp	15
4.3	Vintraudse püssi märgid – metall	15
4.4	Purunevad märgid	16
4.5	Laskeharjutuse vahendite või raja pinna kohendamine	16
4.6	Laskeharjutuse vahendi tõrge ja muud küsimused	17
5.	PEATÜKK - Võistleja varustus	18
5.1	Tulirelvad	18
5.2	Kandmine ja hoidmine ning muu võistleja varustus	19
5.4	Nägemis- ja kuulmiskaitsmed	19
5.5	Laskemoon ja sellega seonduv varustus	20
5.6	Lendkeha kiiruse mõõtmine ja laskemoona jõutegur.	21
5.7	Tõrked – võistleja varustus	23
5.8	Võistluse ametlik laskemoon	24
6.	PEATÜKK - Võistluse struktuur	25
6.1	Üldised põhimõtted	25
6.2	Võistluse divisjonid	25
6.3	Võistluse kategooriad	27
6.4	Koondvõistkonnad	27
6.5	Nõuded võistlejale	28
6.6	Võistlejate ajakava ja trupid	28
6.7	Rahvusvaheline klassifikatsioonisüsteem	29
7.	PEATÜKK - Võistluse korraldamine	30
7.1	Võistluse ametnikud	30
7.2	Võistluse ametnike karistamine	31
7.3	Ametnike määramine	31
8.	PEATÜKK - Laskeharjutus	32
8.1	Relva olek	32
8.2	Võistleja lähteasend	32
8.3	Laskeharjutuse käsklused	33
8.5	Liikumine	35
8.6	Kõrvaline abi või sekkumine	35
9	PEATÜKK - Tulemus	37
9.1	Üldreeglid a	37
9.2	Tulemuse välja selgitamine	38
9.3	Viigi lahendamine	38
9.4	Tabamuste väärtused	39
9.5	Punktiarvestus	39
9.6	Tulemused ja eriarvamused	40
9.7	Tulemuslehed	41
9.8	Tulemuste säilitamine	42
9.9	Tulemuste arvestamine - liikuvad märgid	42

9.10 Aja mõõtmine 43
9.11 Tulemuste arvestamise programmid 43
10 PEATÜKK – Karistused ja diskvalifitseerimine 44
10.1 Protseduurilised karistused 44
10.2 Protseduurilised karistused – näited 44
10.3 Diskvalifitseerimine - üldreeglid 45
10.4 Juhulask 46
10.5 Tulirelva ohtlik käsitsemine 47
10.6 Ebasportlik käitumine 48
10.7 Keelatud ained 48
11 PEATÜKK - Vahekohus ja reeglite tõlgendamine 50
11.1 Üldpõhimõtted 50
11.2 Vahekohtu struktuur 50
11.3 Ajapiirangud 51
11.4 Lõivud 51
11.5 Menetlus 52
11.6 Otsus ja sellele järgnev tegevus 52
11.7 Kolmanda osapoole kaebused 52
11.8 Reeglite tõlgendamine 53
12 PEATÜKK - Mitmesugused teemad 54
12.2 Keel 54
12.3 Lahti ütlemine 54
12.4 Sugu 54
12.5 Mõisted 54
12.6 Mõõtühikud 59
13 LISAD 60
LISA A1 - Praktikalivõistluste tasemed 61
LISA A2 – Praktikalivõistluse divisjoni ja kategooria nõuded 62
LISA A3 - Duellvõistluselt väljalangemise tabel 63
LISA A4 – Võistlusel nõutavad harjutuste suhtarvud. 64
LISA B1 - Märkide esitus 65
LISA B2 - IPSC pappmärk 66
Lisa B4 - Universaalmärk 68
LISA C1 - Popperite kalibreerimine 69
LISA C2 - Popperid 70
LISA C3 - Plaadid 71
Lisa C3: - “Lihtne plaat” 72
LISA C4 – Jõuteguri igapäevase mõõtmise vorm 73
LISA D - Vintraudsete püsside divisjonid 74
LISA F1 – Käemärkide tähendused 75

1. PEATÜKK - Laskeharjutuste kavandamine

Järgnevalt loetletud üldised põhimõtted on juhiseks harjutuste koostajaile ja esitavad harjutuste kavandamiseks olulised tunnused, vastutuse ja piirangud:

1.1 Üldpõhimõtted

1.1.1 Ohutus – praktikali võistluste kujundamisel, üles ehitamisel ja juhtimisel tuleb põhjalikult läbi mõelda ohutuse küsimused.

1.1.2 Kvaliteet – praktikali võistluse taseme määrab laskeharjutustes esitatud ülesannete kvaliteet. Laskeharjutused peavad olema kavandatud esmajärjekorras võistleja praktilise laskmise oskuste ja mitte tema füüsiliste võimete proovilepanekuks.

1.1.3 Tasakaal – täpsus, jõud ja kiirus on praktikali võrdsed koostisosad ning neid väljendatakse ladinakeelsete sõnadega "Diligentia, Vis, Celeritas" ("DVC"). Õigesti tasakaalustatud laskeharjutus sõltub võistlejale esitatavate ülesannete iseloomust, kuid laskeharjutused peavad olema ehitatud ning praktikali võistlused läbi viidud viisil, mis võimaldaks kõiki neid koostisosi võrdselt hinnata.

1.1.4 Mitmekesisus – praktikali poolt pakutavad ülesanded peavad olema mitmekesised. Hoolimata asjaolust, et iga uue võistluse jaoks ei ole tingimata vaja luua uusi laskeharjutusi, ei tohi ühtegi laskeharjutust korrata sel määral, et see võiks muutuda praktilise laskmise oskuste üheseks mõõdupuuks.

1.1.5 Vaba sooritusviis – võistlejatel peab olema õigus iseseisvalt valida laskeharjutuses püstitatud ülesannete lahendusviis ning lasta märke põhimõtte "kui saab nähtavaks ja on nähtav" järgi. Laskeharjutustes ei tohi peale stardisignaali ette näha kohustuslikke ümberlaadimisi ega ette määrata kindlaid laskeasendeid või laskekohti, välja arvatud allpool loetletud erandjuhtudel. Varjete ja takistuste abil on lubatud tekitada olukordi, mis suunavad võistleja teatavatesse laskeasenditesse või positsioonidele.

1.1.5.1 I ja II taseme võistlustel ei ole kohustust kinni pidada vaba sooritusviisi põhimõttest ning laskude arvu piiramine on lubatav (vt alajaotus 1.2).

1.1.5.2 Lühikesed laskeharjutused ja klassifikatsiooniharjutused tohivad sisaldada kohustuslikku ümberlaadimist, ette kirjutada laskekohta, laskeasendit ja/või keha asendit. Juhul, kui harjutus sisaldab ümberlaadimise kohustust, tuleb see võistlejal teha pärast esimese ja enne viimase märgi suunas laskmist. Nõude rikkumist karistatakse ühe protseduurilise karistusega.

1.1.5.3 Laskeharjutustel ja klassifikatsiooniharjutustel ei tohi nõuda laskmist ainult nõrgemast õlast.

1.1.5.4 Kui harjutuse kirjeldus määratleb, et võistleja peab laskeharjutusel mingit eset kandma,

hoidma või haarama, rakendub reegel 10.2.2.

1.1.5.5 Laskeharjutuse koostajad võivad anda võistlejaile vabaduse oodata stardisignaali mistahes kohas selgelt määratletud laskeala piirdes.

1.1.6 Keerukus – praktilise laskmise võistlused on erineva raskusastmega. Ühegi laskeharjutuse või ajalimiidi suhtes ei või esitada protesti viidates nende keerukusele. See põhimõte puudutab vaid vahetult laskmisega seotud keerukust. Laskmise välised ülesanded peavad mõistlikul viisil arvestama laskurite võimalikke erinevusi kasvus ja kehaehituses.

1.1.7 Ülesanne – praktilise laskmise võistlustel väärtustatakse võimsamate tulirelvade käsitsemise keerukust dünaamilisel laskmisel. Selle eesmärgi saavutamiseks on võistlustel kindlaks määratud relva jõuteguri vähim väärtus, mille saavutamine on võistlejale kohustuslik.

1.2 Laskeharjutuste liigid

Praktikali võistlus võib koosneda järgmistest harjutustest:

1.2.1 Laskeharjutused:

1.2.1.1 Lühikesed laskeharjutused – tohivad nõuda kõige enam 5 lasku soorituseks Manual Action Divisjoni või 10 lasku Semi-Auto Divisjoni jaoks. Kui nõutav on kaks tabamust märgis, siis suurim laskude arv võib olla kümme.

1.2.1.2 Keskmised laskeharjutused – tohivad nõuda kõige enam 10 lasku soorituseks. Raja ehitus ei peaks sooritajalt nõudma enama kui 5 märgi tabamist samalt positsioonilt ega ka võimaldama sooritajal tabada kõiki märke samalt positsioonilt. Kauguselt 100 ja enam meetrit tohib nõuda kõige enam 8 märgi tabamist samalt positsioonilt. Kui nõutav on kaks tabamust märgi kohta, siis suurim laskude arv keskmisel harjutusel on 20 ning suurim samalt positsioonilt nõutavate laskude arv saab olla kõige enam 10 (Kauguselt 100 ja enam meetrit 16).

1.2.1.3 Pikad laskeharjutused – tohivad nõuda kõige enam 20 lasku soorituseks. Raja ehitus ei peaks sooritajalt nõudma enama kui 5 märgi tabamist samalt positsioonilt ega ka võimaldama sooritajal tabada kõiki märke samalt positsioonilt. Kauguselt 100 ja enam meetrit tohib nõuda kõige enam 8 märgi tabamist samalt positsioonilt. Kui nõutav on kaks tabamust märgi kohta, siis suurim laskude arv pikal harjutusel on 40 ning suurim samalt positsioonilt nõutavate laskude arv saab olla kõige enam 10 (kauguselt 100 ja enam meetrit 16 lasku).

1.2.1.4 Praktikalivõistluse ülesehitus peab vastama suhtele kolm lühikest, kaks keskmist ja üks pikk laskeharjutus. (vt Võistlusel nõutavad harjutuste suhtarvud; Lisa A4)

1.2.1.5 Võistlusel tohiks nõuda relva olekuid 2 ja 3 mitte enam kui 25% harjutustel.

1.2.1.6 Soovituslik laskekauguste suhe vintraudse püssi praktikali võistlusel on: 30% kõigist märkidest lähemal kui 60 meetrit; 50% vahemikus 60 – 150 meetrit ning 20% vahemikus 150 -300 meetrit.

1.2.2 Lisaharjutused

1.2.2.1 Klassifikatsiooniharjutused – laskeharjutused, mis on kinnitatud regiooni ja/või Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsiooni juhatuse poolt ning ette nähtud võistlejaile kes soovivad saavutada rahvuslikku ja/või rahvusvahelist klassifikatsiooni. Need harjutused tuleb üles seada vastavalt käesolevatele reeglitele ning läbi viia täpselt harjutuste jooniseid ja märkusi järgides. Tulemuste ametlikuks tunnustamiseks tuleb need esitada väljastanud organisatsioonile vastavalt kehtestatud formaadile (vajadusel lõivu tasumisega).

1.2.2.2 Duell ("Shoot-Off") – Korraldatakse eraldiseisva üritusena. Kaks võistlejat lasevad üks või enam korda samaaegselt kahte identset ja külgnevat märkide jada väljalangemise süsteemis (vt ka Lisa A3) Soovituslik on, et kasutusel oleksid metallmärgid ja need oleksid seatud selliselt, et viimasena lastavaks määratud märgid saaksid langeda ülestikku, võitja märk allpool. Üks jada ei tohi nõuda enam kui 6 lasku Manual Action Divisjoni jaoks või 12 lasku Semi-Auto Divisjoni jaoks. Iga võistleja peab tegema peale esimese ja enne viimase märgi suunas lasu sooritamist ühe kohustusliku ümberlaadimise. Nende nõuete rikkumine toob automaatselt kaasa kaotuse sellel korral.

1.3 Praktikalivõistluse nimetuse omistamine

1.3.1 Praktikalivõistluse korraldaja, kes soovib anda võistlusele praktikalivõistluse nimetuse, peab võistluse korraldamisel juhinduma laskeharjutuste ülesehituse üldnõuetest ning kõigist teistest praktikali reeglitest ja eeskirjadest. Kui laskeharjutused ei täida neid nõudeid siis ei loeta seda võistlust praktikaliks ning seda ei tohi avalikustada või reklaamida praktikali nime all.

1.3.2 Märkide grupid ja kujutised, mida Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsiooni nõukogu peab praktilise laskmise seisukohalt ebaloogiliseks või ebapraktiliseks, praktikali nõudeid ei täida. (vt viimast versiooni Märkide asetuse käsiraamatus – Target Array Book 2019)

1.3.3 Praktikalivõistluse nimetuse võivad võistluselt ära võtta Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsiooni president, tema puudumisel esindaja või konföderatsiooni ametnik (sh regiooni direktor), kui tema arvates võistlus või selle osa:

1.3.3.1 on vastuolus laskeharjutuste ülesehituse üldnõuete ja eesmärkidega; või

1.3.3.2 on ehitatud oluliste erinevustega kooskõlastatud laskeharjutuse kirjeldusest; või

1.3.3.3 on vastuolus kehtivate praktikalireeglitega; või

1.3.3.4 kui võistluse toimumine sellistel alustel võib kahjustada praktikali kui laskespordiala mainet; või

1.3.3.5 kui reegli 6.5.1.1 nõuded on järgimata.

1.3.4 Praktikalivõistluse tasemete kohustuslikud ja soovituslikud nõuded on kirjeldatud Lisas A1.

2. PEATÜKK - Laskeharjutuste ülesehitus

Järgnevad üldnõuded määravad praktikalivõistluseks sobivate laskeharjutuste ülesehituse ning olulised tunnused, vastutuse ja piirangud mida laskeharjutuste koostajad, võistluse korraldajad ning võistluse ametnikud peavad järgima.

2.1 Üldnõuded

2.1.1 Ülesehitus – võistlust korraldav organisatsioon on vastutav laskeharjutuste ülesehituse, kasutatavate ehitiste ning võistlejatele esitatavate nõuete ohutuse eest; kõik eelnev peab saama kinnituse võistluse peakohtunikult. Tuleb teha mõistlikke jõupingutusi võistlejate, ametnike ja pealtvaatajate vigastumise ärahoidmiseks. Laskeharjutus peab olema üles ehitatud selliselt, et igal võimalusel ära hoida ettevaatamatuse tõttu tekkivad ohuolukorrad. Harjutuse kavandamisel tuleb kohtunikule tagada võimalused tema ülesannete täitmiseks.

2.1.2 Ohutu laskesuund – Laskeharjutuse ehitamisel peab alati valima ohutu laskesuuna, märkide ja märgihoidjate konstruktsiooni ning vältima võimalikke rikošette. Peab arvestama ka laskepaiga kaitsevallide mõõtmete ning sobivusega. Vaikimisi on ohutusnurk 90° kõikides suundades - mõõtes seda näoga taustvalli suunas seisva võistleja keskjoonelt otse taustvalli - kui laskeharjutuses ei nõuta teisiti. Rikkumiste puhul tuleb rakendada reeglit 10.5.2.

2.1.2.1 Enam või vähem kui täisnurkne ohutusnurk harjutusel või laskepaigas kinnitatakse regiooni direktori otsusega. Sellistest muutustest (nt. keeld suunata relva üle valli, mis rakendub ainult siis kui sõrm on seespool päästikukaitset) tuleks võistlejaid teavitada enne võistlust ning need muutused peavad sisalduma ka laskeharjutuste kirjeldustes (vt osa 2.3).

2.1.3 Vähim vahemaa – laskeharjutuse ehitamisel tuleb tagada vähim vahemaa (50 meetrit), metallmärgi või läbistamatu metallist varje kasutamisel. Karistusjoonte kasutamisel peab seejuures arvestama võimalikku võistlejapoolset vahemaa vähendamist ettesirutatud kätega ja paigutama märgi karistusjoonest ühe meetri võrra kaugemale. (vt. Reegel 10.4.7). Alati tuleb olla ettevaatlik kui metallist tarindid on tulejoonel.

2.1.4 Märgi asukoht – kui märgid paiknevad laskeharjutuses lisaks otsesuunale ka muudel suundadel, peavad võistluse organiseerijad ja ametnikud kaitsma või piirama alasid kuhu on ligipääs võistlejatel, ametnikel või pealtvaatajatel. Igale võistleja peab saama püstitatud ülesande lahendada vabalt valitud viisil. Võistlejat ei tohi panna olukorda, mis võib viia ohtliku tegevuseni. Märgid tuleb asetada selliselt, et neid lastes jääb võistleja relva suund ohutu laskesektori piiridesse.

2.1.5 Maapind laskealal – võimalusel peab laskeala pind olema ette valmistatud, puhastatud lahtistest esemetest ning hoitud võistluse jooksul seisukorras mis ei seaks ohtu võistlejaid ega ametnikke. Laskeala ettevalmistamisel tuleb arvestada võimalike ilmamuutuste ning pinnase

ebatasasuste muutumisega võistluse jooksul. Võistluse korraldajad võivad lisada laskeala pinnasele ohutuse tagamise eesmärgil kruusa, liiva või muid täitematerjale; selle tegevuse kohta võistlejate poolt esitatud proteste arvesse ei võeta.

2.1.6 Takistused – kavandades laskeharjutust, kasutades looduslikke või kunstlikke takistusi, peavad ametnikud mõistlikul viisil arvestama laskurite võimalikke erinevusi kasvus ja kehaehituses, tagades ühtlasi piisaval tasemel ohutuse kõigile võistlejaile, ametnikele ning pealtvaatajaile.

2.1.7 Ühised tulejooned – laskeharjutustel, kus mitu võistlejat peavad üheaegselt sooritama laske ühelt ja samalt tulejoonelt (nt. Duell) peab võistlejate vahele jääma vähemalt 3 meetrine vahemaa.

2.1.8 Märkide asetus – pappmärgid tuleb asetada selliselt, et oleks välistatud nende tulemuslik tabamine läbi teise märgi.

2.1.8.1 Märkide asetus kinnitusalusel ning kinnitusaluse paiknemine laskepaiga pinnal peab olema selgelt tähistatud tagamaks märgi vahetamisel või aluse kohendamisel võistluse tingimuste säilimine võrdsena kõigile võistlejatele. Erinevad märgid tuleb alustel selgelt tähistada enne võistluse algust, et välistada märkide segiajamine trahvimärkidega võistluse käigus.

2.1.8.2 Kui laskeharjutusel paiknevad papp- ja metallmärgid teineteise vahetus läheduses, tuleb hoolitseda selle eest, et pappmärkidele ei tekiks vigastusi metallmärkidest eemalepõrkuvatest metalliosakestest.

2.1.8.3 Kui laskeharjutustel kasutatakse IPSC metallsiluette, tuleb tagada, et silueti paiknemine või pinnase omadused millele siluett on asetatud, säiliks, ning siluett rakenduks samadel tingimustel kogu võistluse jooksul.

2.1.8.4 Liikumatuid märke (st neid, mis ei ole aktiveeritavad) ei tohi (v.a universaalmärk) paigutada üle 90 kraadise nurga alla vertikaalist. (pea alaspidi *tõlk.*)

2.1.9 Isiku viibimine ohutusvallil on keelatud, välja arvatud juhul kui võistluse kohtunik on andnud selleks korralduse (vt Reegel 10.6).

2.2 Laskeharjutuse koostamine

Piiramaks võistleja liikumist ning tõstmaks harjutuse poolt esitatavate ülesannete taset on lubatud laskeharjutuse ehitamisel kasutada järgmisi tarindeid:

2.2.1 Karistusjoon – võistleja liikumise piiramiseks on eelistatav kasutada muid tarindeid. Karistusjoont tohib kasutada selleks, et:

2.2.1.1 takistada ebarealistlikku lähenemist märkidele ja/või eemaldumist märkidest;

2.2.1.2 et imiteerida varjet või takistust;

2.2.1.3 et määratleda laskmiseks kasutatav ala või selle osa

2.2.1.4 karistusjoon peab olema kindlalt kinnitatud, maast vähemalt 2 cm kõrgemal,

konstrueeritud puidust või muust sobivast jäigast materjalist ning olema eristuvat värvi (soovitavalt punane) igal võistluse laskehajutusel. Kui karistusjoont ei kasutata suletud kontuurina (laskeala piiritlemiseks) peab karistusjoon olema vähemalt 1,5 m pikk ning ulatub kokkuleppeliselt lõpmatusse (vt ka reegel 4.4.1).

2.2.1.5 Kui karistusjooned määratlevad laskeharjutuse liikumisala, siis iga võistlejat, kes kasutab liikumisel otseteed, astudes laskeala pöörde sisenurgas maapinnale, mis on väljaspool laskeala, karistatakse ühe protseduurilise karistusega iga lasu kohta, mida võistleja teeb peale otseteed. („lõikamine“ *selg*.)

2.2.2 Ei kohaldata.

2.2.3 Varje – peab olema koostatud järgmisel viisil :

2.2.3.1 Peab olema piisavalt kõrge ja tugev täitmaks oma eesmärki. Kui varje ei ole varustatud laskmisplatvormi või muu sarnasega, peab see olema vähemalt 1,8m kõrge ning jätkub kokkuleppeliselt ülespoole lõpmatusse (vt reeglit 10.2.11).

2.2.3.2 Võib olla täiendatud karistusjoontega maapinnal.

2.2.4 Pole kohaldatav

2.2.5 Cooperi tunnel – koosneb vertikaalsetele tugedele toetatud ja kinnitamata lippidest (nt. puidust), mis saavad pudeneda kui võistleja neid puudutab (vt Reegel 10.2.5). Selline tunnel võib olla mistahes mõõtmetes kuid lipid peavad olema kerged, et nende kukkumine ei tekitaks vigastusi.

2.2.6 Laskeharjutuse tarind – kui see on koostatud selleks, et ta võimaldaks võistleja liikumist ja laskmist selle peal või vahel, siis peab selle kooste tagama võistlejate ja ametnike ohutuse. Samuti peab olema turvaliselt tagatud ametnike võimalus kontrollida võistleja tegevust. Tarindi vastupidavus peab tagama samad võimalused kõigi võistlejate jaoks kogu võistluse vältel.

2.2.7 Aken ja avaus – peab olema kõrgusel, kuhu ulatub enamik võistlejaid. Need, kes avauseni ei ulatu, peavad soovi korral saama kasutada jäika alust. Aluse kasutamist ei karistata.

2.3 Laskeharjutuse täiendamine ja muutmine

2.3.1 Peakohtuniku eelneva otsusega on võistluse ametnikel õigus mistahes eesmärgil teha täiendusi laskeharjutuse ehituses ja/või laskeharjutuse sooritamise korras. Kõik täiendused või muudatused laskeharjutuse kirjelduses peavad olema lõpule viidud enne laskeharjutuse sooritamise algust.

2.3.2 Kõiki võistlejaid tuleb muudatustest ja täiendustest teavitada niipea kui võimalik. Teave täienduste kohta tuleb võistlejatele esitada harjutust läbiviiva ametniku poolt hiljemalt võistlejate grupile laskeharjutuse tutvustamise käigus.

2.3.3 Kui peakohtunik otsustab teha muudatuse raja kirjelduses ja/või ehituses peale võistluse algust, siis peab ta kas:

2.3.3.1 lubama laskeharjutuse sooritamisel jätkuda koos muudatusega ning toimunud muutus kehtiks vaid nende võistlejate suhtes kes ei ole veel seda harjutust sooritanud. Kui muudatus oli tingitud võistleja tegevusest, peab selle põhjustanud võistleja selle harjutuse muudetud kujul uuesti sooritama arvestades reeglit 2.3.4.1; või

2.3.3.2 võimalusel peavad kõik harjutuse juba sooritanud võistlejad sooritama uuesti selle muudetud harjutuse, kusjuures varasemad tulemused tühistatakse.

2.3.3.3 kui võistleja, vaatamata ametniku korraldusele, keeldub mistahes põhjendusega seda laskeharjutust kordamast saab ta selle laskeharjutuse tulemuseks nulli, hoolimata varasema soorituse tulemusest.

2.3.4 Kui peakohtunik (koos võistluse direktoriga) otsustab, et toimunud muudatus on põhjustanud võistlejatele ebavõrdsed tingimused ning kõigil võistlejatel ei ole võimalik muutunud laskeharjutust uuesti sooritada, või kui laskeharjutus on muutunud kõlbmatuks muul põhjusel, kustutatakse see laskeharjutus võistluse kavast ning selle laskeharjutuse tulemused tühistatakse.

2.3.4.1 Võistlejat, kes on selliselt laskeharjutuselt diskvalifitseeritud, võib ennistada võistlusele, kui kas peakohtunik või vahekohus leiab, et diskvalifitseerimise põhjus oli otseselt seotud laskeharjutuse eemaldamise põhjusega.

2.3.5 Tormise (vihmase) ilma puhul võib peakohtunik anda korralduse katta võistluse pappmärgid kaitsva läbipaistva kile ja/või märgi kohale asetatava varjuga. Võistlejatel puudub õigus esitada protesti sellekohase korralduse suhtes (vt Reegel 6.6.1). Vastavad katted tuleb jätta kohale kuni peakohtunik antud korralduse tühistab.

2.3.6 Kui peakohtunik (koos võistluse direktoriga) leiab, et ilmastiku või muud olud mõjuvad või võivad mõjuda võistluse ohutusele ja/või läbiviimisele, võib ta laskmise peatada kuni ta annab korralduse jätkata.

2.4 Ohutusalad

2.4.1 Võistlust korraldav organisatsioon peab võistluspaigas välja ehitama või paigaldama piisava hulga ohutusalasid. Alad peaksid olema paigutatud mugavatesse kohtadesse ning peavad olema vastavate viitadega selgesti tähistatud.

2.4.2 Ohutusalas peab olema laud, selgesti osutatud ohutu suund relva raua suunamiseks ning alal peavad olema selged piirid. Kui ohutusalal on tausta- ja/või külgvallid, siis peavad need olema võimelised kuuli peatama. Samuti peab turniiridel ja pika püssi võistlustel ohutusala lähedal, kuid mitte ohutusala sees, paiknema piisava kohtade arvuga tugiraam relvade ohutuks püstiseks paigutamiseks.

2.4.3 Võistleja tohib ohutusala kasutada järelevalveta allpool loetletud toimingute jaoks eeldusel, et ta tegutseb ohutusala piires ning tulirelv on suunatud ohutus suunas. Nõude rikkumine võib olla alus diskvalifitseerimiseks (vt reegel 10.5.1).

2.4.3.1 Laadimata relva kandepakendist või kabuurist välja võtmine ning sinna tagasi asetamine;

2.4.3.2 Relva käsitsemise, kabuurist väljavõtu ja tagasipaneku harjutamine, "kuiv" lasketreening;

2.4.3.3 Relva tühjade salvede või kiirlaadijatega ümberlaadimise ja/või relva vinnastamise treening;

2.4.3.4 Relva, selle lisaseadmete ja koostisosade ülevaatus, lahtivõtt, parandamine ja hooldus.

2.4.4 Laskemoona imitatsiooni ning laskemoona (kas lahtiselt, pakendis, salves või kiirlaadijas) käsitsemine ohutusala piires on keelatud (vt Reegel 10.5.12).

2.5 **Proovilaskmise ala**

2.5.1 Kui võistlusel on proovilaskmise ala, siis peab selles alas toimuv olema võistluse kohtuniku järelevalve all.

2.5.2 Võistleja peab relva ja laskemoona proovimisel järgima ohutusnõudeid ning ajalisi ja muid piiranguid mida kohtunik on kehtestanud.

2.5.3 Kolmanda või kõrgema tasemega turniiridel ja pika püssi võistlustel peaks olema võistlejal võimalik teha proovilaskmist pappmärkidesse ja metallmärkidesse vastavalt lisale C3. (kui võimalik, siis kasutada elektrooniliselt reageerivaid või isetaastuvaid märke)

2.6 Kauplemisalad

2.6.1 Kaupleja (st eraisik, organisatsioon jne, kes eksponeerib või müüb kaupa praktikali võistlustel) on ainuisikuliselt vastutav oma kauba ja talle kuuluvate esemete säilimise ning turvalise käsitsemise eest ja peab tagama kauba sellise väljapaneku, mis on kõigi jaoks ohutu. Väljapandud tulirelvad peavad olema eelnevalt ohutuks muudetud.

2.6.2 Peakohtunik (koos võistluse direktoriga) peab korraldama väljapanekuks reserveeritud ala selge piiritluse ning vajadusel väljastama tegutsemisjuhised kõigile kauplejatele kes peavad neid juhiseid järgima.

2.6.3 Võistleja tohib väljapandud laadimata relvi käsitseda püsides seejuures kauplejale eraldatud alas ning suunates relva üksnes ohutusse suunda.

2.6.4 Pole kohaldatav.

2.7 **Hügieeni alad**

2.7.1 Toitlustusalade ja käimlate juures peab olema piisav arv pesukohti koos pesemiseks vajalike vahenditega.

3. PEATÜKK – Teave laskeharjutuse kohta

3.1 Üldised eeskirjad

Võistleja on alati kohustatud käituma ohutult ja järgima laskeharjutuste nõudeid eeldusel, et talle on need eelnevalt kõnes või kirjas esitatud. laskeharjutuste kirjeldus peab olema üheselt mõistetav ning üldjoontes olema kas:

3.1.1 avaldatud – teave laskeharjutuse üksikasjade kohta tehakse ühel ja samal ajal enne võistluse algust kättesaadavaks registreerunud võistlejatele ja/või nende regiooni(de) direktori(te)le. Teabe võib edastada paberkandjal, elektrooniliselt või viitega veebilehele (vt alajaotus 2.3) või

3.1.2 avaldamata –Reegel 3.1.1, selle erinevusega, et laskeharjutuse üksikasju ei avaldata. Juhised laskeharjutuse täitmiseks antakse teada laskeharjutuse kirjelduses.

3.2 Laskeharjutuse kirjeldus

3.2.1 Iga laskeharjutuse toimumiskohas peab olema kirjalikus vormis üles seatud võistluse peakohtuniku poolt kinnitatud laskeharjutuse sisu selgitav tutvustus – laskeharjutuse kirjeldus. Laskeharjutuse kirjeldus peab olema üles seatud enne võistluse algust ning selles sisalduv teave on ülimuslik võrreldes igasuguse eelnevalt avaldatud teabega. Laskeharjutuse kirjelduses peab olema:

3.2.1.1. märklehtede liik ja arv;

3.2.1.2 arvesse minevate tabamuste arv;

3.2.1.3 relva olek enne stardisignaali;

3.2.1.4 lähteasend;

3.2.1.5 ajaarvestuse algus: audio- või visuaalne signaal;

3.2.1.6 nõuded laskeharjutuse sooritusele (protseduur)

3.2.2 Laskeharjutuse eest vastutav kohtunik peab laskeharjutuse kirjelduses sisalduva ette lugema kõigile harjutust sooritama asuvatele võistlejate truppidele. Kohtunik peab esitama ettenähtud lähteasendi (isiklikult või pildil) iga taseme võistlusel.

3.2.3 Võistluse peakohtunikul on õigus igal ajal muuta laskeharjutuse kirjeldust selle selguse või ohutuse parandamiseks (vt alajaotus 2.3).

3.2.4 Kui laskeharjutuse kirjeldus on ette loetud ja võimalikud küsimused vastatud, annab kohtunik võistlejatele õiguse tutvuda laskeharjutusega. Tutvumise aja määrab kohtunik ning see peab olema kõigile võistlejatele võrdne. Kui laskeharjutuses sisalduvad liikuvad seadmed ja/või märgid, siis tuleb nende toimimist esitleda kõigile võistlejaile samal viisil ja sama ajavahemiku vältel.

3.3 Kohalikud, piirkondlikud ja riiklikud reeglid ning seadused

3.3.1 Praktikali võistlusi korraldatakse vastavalt praktikali reeglitele. Korraldavad organisatsioonid ei tohi kehtestada täiendavaid reegleid peale seadustest tulenevate nõuete. Ühtegi

omapead kehtestatud ja käesolevate reeglitega vastuolus olevat reeglit ei tohi praktikali võistlusel kasutada ilma regiooni direktori ja Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsiooni juhatuse selge nõusolekuta.

4. PEATÜKK - Laskepaiga vahendid

4.1 Sihtmärgid – üldpõhimõtted

4.1.1 Vintraudse püssi praktikali võistlusel tohib kasutada üksnes Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsiooni assamblee poolt lubatud ning Lisades B ja C kirjeldatud märke ja purunevaid märke (vt Reegel 4.4.1) .

4.1.1.1 Kui üks või enam märki võistlusel ei vasta täpselt märkide kirjeldusele ja kui kirjeldusele vastavaid märke pole saada siis on võistluse peakohtuniku pädevuses otsustada, kas kõrvalekalded kirjeldusest on konkreetsel võistlusel lubatavad ning kas ja millised sätted käesolevate reeglite osast 2.3 kehtivad. Peakohtuniku otsus mõjutab ainult käimas olevat võistlust ning ei ole tulevikus pretsedendiks kõrvalekalletega märkide kasutamiseks samas piirkonnas peetavatel võistlustel.

4.1.1.2 Pappmärkidest ja popperitest kasutatakse mini pappmärki ja mini popperit (vt lisad B ja C) imiteerimaks kaugemal paiknevat pappmärki või popperit. Samas märkide asetuses tohib koos kasutada:

- pappmärki ja popperit või
- mini pappmärki ja mini popperit või
- pappmärki ja mini popperit või
- mini pappmärki ja popperit.

Samasse märkide asetusse ei tohi paigutada:

- pappmärki ja mini pappmärki
- popperit ja mini popperit.

4.1.2 Praktikalivõistlustel punkte andvad samaliigilised märgid peavad olema ühte värvi:

4.1.2.1 punkte andvad alad IPSC pappmärgil ja IPSC Mini pappmärgil helepruuni värvi, välja arvatud võistlusel, kus peakohtunik peab vajalikuks ümbrusest või taustast eristamiseks kasutada erinevat värvi.

4.1.2.2 metallmärkide või teiste mittepappmärkide võistlejapoolne külg peab olema täies ulatuses ühte värvi, soovitavalt valge.

4.1.3 Trahvimärgil peab olema selgelt märgistatud silmatorkav „X“ või peab see olema punkte andvatest märkidest selgesti eristuvat ja kogu võistluse või turniiri kestel sama värvi. Papist ja metallist trahvimärgid tohivad võistlusel või turniiril olla erinevat värvi. Valitud värvus peab olema kõigil selle võistluse või turniiri sellest materjalist trahvimärkidel sama. (nt. kui trahvimärk on kollane, siis peab see olema kollane ja kui papist trahvimärk on valge, siis peab see olema valge kogu võistlusel või turniiril)

4.1.4 Laskeharjutusel kasutatavad märgid võivad olla osaliselt või täielikult varjatud läbistatava (“pehme”) või läbistamatu (“kõva”) varjega alljärgnevalt:

4.1.4.1 Läbistamatu varje eesmärk on katta märk osaliselt või täielikult. Võimalusel tuleks

läbistamatu varje olemasolu mitte jäljendada vaid valmistada see läbistamatust materjalist (vt Reegel 2.1.3). Terveid pappmärke ei tohi kasutada läbistamatu varjena.

4.1.4.2 Läbistatava varje eesmärk on piirata märgi nähtavust. Selliselt varjatud märgid peavad olema esitatud terviklikena ning võivad olla kas aimatavad läbi varje või jääda osaliselt nähtavaks. Lask, mis tabab märki pärast läbistatava varje läbimist annab asjakohaselt punkte või karistuspunkte.

4.1.5 On keelatud ühe tervikliku märgi käsitamine mitme märgina eraldades selle kleeplindi, värvi vms abil eri tsoonideks ja/või kombineerida IPSC märki IPSC Mini märgiga.

4.1.6 Liikuvate märkide käivitamiseks tohib kasutada üksnes IPSC märke või mehhaanilisi või elektroonilisi seadmeid.

4.2 **Vintraudse püssi märgid – papp**

4.2.1 Vintraudse püssi praktikali võistlustel on lubatud kasutada kolme tüüpi pappmärke (vt Lisa B).

4.2.2 Pappmärgi esiküljel peavad punktialad ja 0,5 cm lai (Mini märgil 0,3 cm lai) punkte mitteandev ala olema selgelt tähistatud, samas ei tohi nimetatud alad olla silmaga eristatavad üle 10 meetri kauguselt. Praktikali võistlusel väärtustatakse jõudu punktialade abil.

4.2.2.1 Papist trahvimärgi esiküljel peab olema piisavalt eristatav punkte mitteandev ala. Peakohtunik peab tagama, et see ala oleks kõigil trahvimärkidel 0,5 cm (mini märgil 0,3 cm) ulatuses märgi servast.

4.2.3 Kui osa pappmärgist peab vastavalt juhendile olema varjatud, siis peavad laskeharjutuse koostajad kujutama läbistamatut varjet mõnel alljärgneval viisil:

4.2.3.1 peites osa märgist varje taha (vt Reegel 4.1.4.1); või

4.2.3.2 lõigates märki servast servani ja eemaldades märgi varjata kavatsetud osa. Sellistele märkidele tuleb lõikejoonega paralleelselt kanda uus, 0,5 cm lai (Mini märgi puhul 0,3 cm lai) punkte mitteandev ala (vt Reegel 4.2.2); või

4.2.3.3 värvides või teipides katta kavatsetud ala, kusjuures kaetud ala peab olema värvilt selgesti erinev.

4.2.3.4 Peidetud, lõigatud või värvitud/teibitud märkidel peavad olema nähtavad kõik punkte andvad alad.

4.2.4 Läbistamatu varje või papist trahvimärk ei tohi täies ulatuses katta märgi enim punkte andvat ala.

4.3 **Vintraudse püssi märgid – metall**

4.3.1 Üldised reeglid

4.3.1.1 Metallist märgid ja karistusmärgid, mis võivad tabamisel pöörduda servaga võistleja suunas, on keelatud. Rikkumine võib kaasa tuua praktikali võistluse nimetuse ära võtmise.

4.3.1.2 Kui võistluse kohtunik peab metallist märgi või karistusmärgi kukkumist põhjustatuks märgi aluse või hoidiku tabamisest või mõnest juhuslikust põhjusest (nt tuul, rikošett, konteiner jne), peab ta seda käsitama kui vahendi tõrget (vt reeglit 4.6.1).

4.3.1.3 Metallist märkidele ja karistusmärkidele ei kanta punkte mitteandvat ala.

4.3.1.4 Metallmärgid ja –karistusmärgid peavad tabamuse esitamiseks lasu tagajärjel kukkuma, ümber pöörduma või mingil viisil esitama tabamuse saamist.

4.3.2 Popperid

4.3.2.1 Popperid ja minipopperid on kasutusel kui relva võimsust väärtustavad märgid ja tuleb kalibreerida vastavalt Lisas C1 toodud juhendile.

4.3.3 Plaadid

4.3.3.1 On lubatud kasutada erineva suurusega metallplaate (vt Lisa C3). On soovituslik, et kaugustel vähem kui 100 meetrit oleks plaat vähemalt läbimõõduga 15 cm või 15x15 cm, kaugustel 100 – 200 meetrit vähemalt läbimõõduga 20 cm või 20x20 cm ja kaugustel üle 200 meetri vähemalt läbimõõduga 30 cm või 30x30 cm. Tohib kasutada ka pappmärkide suuruse ja kujuga metallmärke.

4.3.3.2 Plaadid ei ole ette nähtud jõu väärtustamiseks ning nende kalibreerimist ei saa nõuda. Kui plaadil on tabamus (s.t kaliibri täies läbimõõdus) kuid see ei kuku või ei kajasta muul viisil tabamust, võib võistluse kohtunik otsustada, et tegemist on vahendi tõrkega ning pärast plaadi kordaseadmist määrata võistlejale kordussoorituse.

4.3.3.3 Plaadid peavad kukkuma, ümber pöörduma või kajastama tabamuse saamist mingil viisil. Kui plaat ei kuku esimese tabamuse järel ent kukub mõne järgmise tabamuse järel, siis see ei anna alust kordussoorituseks.

4.3.3.4 Laskeharjutus ei tohi koosneda üksnes plaatidest. Laskeharjutuse koosseisus peab, lisaks võimalikele trahvimärkidele, olema vähemalt üks pappmärk või popper.

4.3.4 Trahvimärgid

4.3.4.1 Metallist trahvimärgid peavad tabamuse korral kukkuma, ümber pöörduma või esitama tabamuse saamist muul viisil. Märgi peab tabamuse arvesse võtmise järel üle värvima.

4.3.4.2 Metallist karistusmärkidena tohib kasutada ka pappmärkide suuruse ja kujuga metallist märke.

4.4 Purunevad märgid

4.4.1 Vintraudse püssi praktikali võistlustel tohib purunevaid märke (nt keraamilised plaadid) kasutada märkidena kuid mitte trahvimärkidena; savikettad („tuvid“) on keelatud.

4.5 Laskeharjutuse vahendite või raja pinna kohendamine

4.5.1 Võistleja ei tohi kohendada laskeharjutuse raja pinda, sellel paiknevat taimestikku, tarindeid, vahendeid või muud laskeharjutusel kasutatavat (sh märklehed, märklehe alused,

märkide aktiveerimisvahendid jne). Kohtunik võib selle tegevuse eest määrata võistlejale protseduurilise karistuse iga korra eest.

4.5.2 Võistleja võib taotleda, et võistluse ametnik kohendaks raja pinda. Lõplik otsustusõigus sellise taotluse suhtes on võistluse peakohtunikul.

4.6 **Laskeharjutuse vahendi tõrge ja muud küsimused**

4.6.1 Laskeharjutuse ehitus peab esitama erapooletu ja võrdse ülesande kõigile võistlejaile. Vahendi tõrkeks loetakse muu hulgas pappmärkide asukoha muutumist, metall- või liikuvate märkide enneaegset aktiveerumist, mehaaniliselt või elektrooniliselt juhitavate vahendite tõrkeid ja tarindite (uksed/luugid, avaused, takistused jne.) tõrkeid.

4.6.1.1 Mistahes tulirelva laskeharjutuse vahendiks kuulutamine või sellena kasutamine on keelatud.

4.6.2 Võistleja, kellel ei ole võimalik lõpetada laskeharjutuse sooritamist seoses laskeharjutusel kasutatava vahendi tõrkega, või kui enne stardisignaali kõlamist ei olnud töökorda seatud metall- või liikuvad märgid, peab selle laskeharjutuse uuesti sooritama peale raja töökorda seadmist.

4.6.2.1 Taastamata pappmärke ei loeta laskeharjutuse vahendi tõrkeks (vt Reegel 9.1.4).

4.6.2.2 Kui peakohtunik otsustab, et harjutusel on üks või mitu märki rikutud või paikneb algsest oluliselt erinevalt, siis võib peakohtunik mõjutatud võistleja(te)le teha ettepaneku harjutus uuesti sooritada.

4.6.3 Laskeharjutuse vahendi pidevad tõrked võivad olla aluseks selle harjutuse kõrvaldamiseks võistluselt ja harjutuse tulemuste tühistamiseks (vt Reegel 2.3.4).

5. PEATÜKK - Võistleja varustus

5.1 Tulirelvad

5.1.1 Tulirelvad on jaotatud divisjonidesse (vt Lisa D); laskeharjutused peavad olema kõigi divisjonide jaoks samad.

5.1.2 Praktikali võistlusel vintraudsele püssile pole kehtestatud vähimat kaliibrit.

5.1.3 Sihikud

Praktikalis jaotatakse sihikud järgmiselt:

5.1.3.1 "Lahtised sihikud" on relvaga ühendatud sihtimisseadeldised, mis ei kasuta elektroonilisi seadmeid ja/või läätsi. Fiiberoptilisi vardaid ei loeta läätsedeks.

5.1.3.2 "Optilised/elektrilised sihikud" on relvaga ühendatud sihtimisseadeldised mis kasutavad elektroonilisi seadmeid ja/või läätsi (k.a. taskulambid).

5.1.3.3 Peakohtuniku otsus sihiku tüübi määramise ja/või tulirelva reeglitele vastavuse üle - kaasa arvatud Lisas D loetletud divisjonide nõuded – on lõplik.

5.1.4 Tulirelva päästiku tõmbetugevus ei ole piiratud, kui seda ei kirjelda Lisas D esitatud divisjoni nõue. Päästikumehhanismi toimimine peab olema ohutu.

5.1.5 On keelatud kasutada relva päästikukaitsest laiemat päästikut. Kui tulirelval on nn „talvepäästik" siis tohib see olla kasutusel tingimusel, et see on relva osana toodetud ning selle kasutamise tingivad ilmastikuolud.

5.1.6 Tulirelv peab olema töökorras ning ohutu. Kohtunikul on õigus igal ajal kontrollida võistleja relva või selle juurde kuuluva varustuse vastavust ohutusnõuetele. Kui kohtunik otsustab, et relv või varustus ei ole töökorras või ei vasta ohutusnõuetele, tuleb see koheselt võistluselt kõrvaldada ning korrastada. Peakohtunik otsustab korrastatud relva või varustuse kasutamise võistlusel (vt reegel 5.7.5).

5.1.7 Võistleja peab kõigi võistluse laskeharjutuste sooritamiseks kasutama ühte ja sama samade sihikutega relva. Juhul, kui võistleja esialgne relv ja/või sihikud on võistluse käigus muutunud kasutuskõlbmatuks või ei vasta enam ohutusnõuetele, peab laskur enne asendusrelva ja/või sihikute kasutuselevõttu saama loa võistluse peakohtunikult, kes võib asenduse lubada juhul kui:

5.1.7.1 asendusrelv kuulub samasse divisjoni kui esialgselt kasutatud relv; on sama kaliibriga ja sama tüüpi lukusüsteemiga ning sama tüüpi sihikutega; ja

5.1.7.2 asendusrelva kasutuselevõtt ei anna võistlejale eeliseid; ja

5.1.7.3 võistleja poolt kasutatav laskemoon säilitab asendusrelvast lastes avaldatud jõuteguri taseme.

5.1.8 Võistleja suhtes, kes võistluse jooksul asendab või kohandab olulisel määral oma relva ja/või sihikuid ilma võistluse peakohtuniku sellekohase eelneva loata, rakendatakse reeglit 10.6.1.

5.1.8.1 Salvekaevu, servatoe või esikäepideme lisamist ja eemaldamist ei loeta relva oluliseks muudatuseks.

5.1.9 Laskeharjutuse sooritamisel ei või võistlejal olla kanda ja kasutada enam kui üks tulirelv. (vt Reegel 10.5.7).

5.1.10 Vintraudsel püssil peab olema kaba ja see peab võimaldama õlast laskmist (vt reegel 10.5.15).

5.1.11 Tulirelv, mis laseb üksnes valanguid või on täisautomaatrežiimis (st ühe päästikuvajutusega toimub enam kui üks lask), on keelatud (vt reegel 10.5.15).

5.1.12 Kombineeritud püssid, millel on enam kui üks relvaraud ja mõni neist ei ole klassikaline vintraud, on keelatud.

5.2 Kandmine ja hoidmine ning muu võistleja varustus

5.2.1 Kandmine ja hoidmine – väljaspool ohutusala ja ilma võistluse ametniku otsese järelevalveta peab tulirelv olema laadimata ning suudmega ülespoole. Relv, mis on kohvris või kotis, ei pea osutama ülespoole. Eksimise korral tuleb rakendada reeglit 10.5.1. Relva lukk võib olla kinni või lahti kuid turvalipp peab olema paigaldatud ning salv ühendamata. Rikkumise puhul tehakse esimesel korral hoiatus ning järgneval korral rakendatakse reeglit 10.5.1.

5.2.1.1 Võistlejad, kes saabuvad praktikali võistlusele laetud relvaga, peavad sellest koheselt teavitama kohtunikku, kelle järelevalve all peab relva tühjaks laadima. Nõude rikkumise puhul rakendatakse reeglit 10.5.13.

5.2.1.2 Reegel 5.2.1 keelab mistahes laskemoona paiknemise relva mistahes osal või rihmal asuvates hoidikutes välja arvatud juhul kui laskemoon asetatakse neisse hoidikutesse võistluse ametniku järelevalve all.

5.2.2 Pole kohaldatav

5.2.3 Relvale laskehargi, liivakoti, kolmjala vms või mistahes toetava osa kinnitamine kleeplindi, teibi, kaablikinnise vms abil on keelatud.

5.2.4 Laskemoona ja kiirlaadijaid peab võistleja kandma endaga või relval, sobivates hoidjates (paun, tasku, vms), kui harjutuse kirjelduses pole ette nähtud teisiti.

5.3 Sobiv riietus

5.3.1 Maskeerimis- või politseis või kaitseväes kasutatavale riietusele sarnast tüüpi riietuse kandmine võistlejate poolt, v.a politsei- või kaitseväeteenistuses olevad võistlejad, ei ole soovitav. Kasutatava riietuse sobivuse üle otsustab võistluse direktor.

5.4 Nägemis- ja kuulmiskaitsmed

5.4.1 Kõikidele isikutele tuleb selgitada, et nägemis- ja kuulmiskaitsmete kasutamine on nende endi huvides ning on parim viis ennetada nägemis- ja kuulmisorganite vigastuste teket. Võistluse alal viibivad isikud peavad pidevalt kasutama nägemis- ja kuulmiskaitsmeid.

5.4.2 Korraldajal on isiku laskealale lubamise eeldusena õigus nõuda nägemis- ja kuulmiskaitsmete pidevat kandmist. Sellise nõude korral on võistluse ametnikel kohustus nõuda nõude täitmist kõigilt laskealal viibivatelt isikutelt.

5.4.3 Kui võistleja on harjutuse sooritamise käigus kaotanud nägemis- või kuulmiskaitsmed, või nad on esialgsest asendist nihkunud, või võistleja on alustanud laskeharjutuse sooritamist ilma nendeta, peab kohtunik võistleja koheselt peatama ning andma talle korralduse paigaldada nõuetekohased kaitsmed ja harjutus uuesti sooritada.

5.4.4 Võistlejal, kelle nägemis- või kuulmiskaitsmed on tema tahtest sõltumata laskeharjutuse käigus kadunud, või ta on alustanud harjutuse sooritamist ilma nendeta, on õigus iseseisvalt peatuda, suunata relv ohutusse suunda ning juhtida sellele võistluse ametniku tähelepanu. Sel juhul kehtib punkt 5.4.3.

5.4.5 Nägemis– ja/või kuulmiskaitsmete eemaldamine laskeharjutuse käigus uue soorituse või eelise saamise eesmärgil loetakse ebasportlikuks käitumiseks (vt Reegel 10.6.2).

5.4.6 Kui kohtunik otsustab, et harjutuse sooritamiseks valmistunud võistleja kasutab oma eesmärki mittetäitvaid nägemis- või kuulmiskaitsmeid, võib kohtunik enne harjutusele lubamist nõuda võistlejalt kaitsmete viimist vajalikule tasemele. Vaidluse korral teeb võistluse peakohtunik otsuse kaitsmete sobivuse üle.

5.5 Laskemoon ja sellega seonduv varustus

5.5.1 Praktikali võistlusel osalejad on ainuisikuliselt vastutavad nende poolt võistlusele kaasa toodud ja võistlusel kasutatava laskemoona ohutuse eest. Rahvusvaheline Praktikali Konföderatsioon, konföderatsiooni ametnikud ega ükski konföderatsiooniga liitunud organisatsioon ei vastuta ühelgi juhul võistleja poolt kaasa toodud või kasutatava laskemoona seadusliku või ebaseadusliku kasutamise tulemusena mõnele füüsilisele või juriidilisele isikule tekitatud kahjude, purustuste, õnnetuste, vigastuste või surma põhjustamise eest.

5.5.2 Võistleja kogu laskemoon ja kõik padrunisalved ja kiirlaadijad peavad vastama kõigile konkreetse divisjoni kohta esitatud nõuetele (vt Lisa D).

5.5.3 Maha pillatud või visatud varusalvi, kiirlaadijaid või laskemoona tohib võistleja soorituse ajal üles võtta kui ta täidab kõiki ohutusnõudeid.

5.5.4 Praktikali võistlustel on keelatud kasutada soomustläbiva, süüte ja/või trasseeriva kuuliga laskemoona (vt Reegel 10.5.15). „Läbistavat“ (s.t läbistava tuumaga) laskemoona tohib kasutada vaid juhul, kui korraldaja on seda lubanud.

5.5.5 Laskemoon, mille lendkeha võib jaguneda ja anda enam kui ühe arvesse mineva tabamuse jälje jätva lendkeha, on keelatud. (vt. Reegel 10.5.15)

5.5.6 Laskemoon, mis on kohtuniku poolt ohtlikuks tunnistatud, tuleb koheselt võistluselt kõrvaldada (vt Reegel 10.5.15).

5.6 **Lendkeha kiiruse mõõtmine ja laskemoona jõutegur.**

5.6.1 Kõigi divisjonide laskemoonale kehtestatud jõutegurid (Power Factor) on kirjeldatud Lisas D. Võistleja laskemoona jõuteguri välja selgitamiseks kasutatakse võistluse kronograafi. Kui võistlusel puudub kronograaf, loetakse laskemoona jõuteguriks võistleja poolt teavitatud jõutegur.

5.6.1.1 Vähimat jõuteguri väärtust, mille saavutamisel kantakse võistleja tulemused võistlusprotokolli, nimetatakse „Minor“. Selle jõuteguri väärtus ja teised vintraudse püssi igale divisjonile esitatavad nõuded on esitatud Lisas D.

5.6.1.2 Kui võistleja laskemoona jõutegur saavutab väärtuse nimetusega „Major“, saab võistleja pappmärgi äärmiste alade tabamise eest enam punkte. Selle jõuteguri vähim väärtus ja teised vintraudse püssi igale divisjonile esitatavad nõuded on esitatud Lisas D.

5.6.1.3 Pappmärgis olevate tabamuste väärtused vastavalt jõuteguri väärtuste „Minor“ või Major“ korral on esitatud Lisades B ja C. Jõuteguri väärtuse välja selgitamine on kirjeldatud punktis 5.6.3.

5.6.2 Kronograaf peab olema vastavalt tootja nõuetele üles seatud ja igal päeval justeeritud[1]. Justeerimise peab võistluse ametnik teostama järgnevalt:

5.6.2.1 Esimesel võistluspäeval laseb võistluse kohtunik kolm lasku võistlusel kalibreerimiseks määratud laskemoonaga kalibreerimiseks määratud tulirelvast üle kronograafi ning registreerib kolme lasu keskmise kiiruse.

5.6.2.2 Igal järgneval päeval kordab võistluse kohtunik seda mõõtmist kasutades sama tulirelva ja samast tootjapartiist laskemoona.

5.6.2.3 Kronograaf loetakse töökorras olevaks juhul, kui sellel päeval justeerides mõõdetud keskmine kuuli kiirus ei erine reegli 5.6.2.1 kohaselt määratud keskmisest kuuli kiirusest enam kui +/- 5%.

5.6.2.4 Kui tulemused erinevad rohkem kui 5%, peab võistluse peakohtunik oma äranägemise järgi võtma tarvitusele vajalikud meetmed olukorra lahendamiseks. Igapäevaste tulemuste registreerimise näidisvorm on toodud lisas C4.

5.6.2.5 Võistluse kaal peab olema tootja nõuete kohaselt justeeritud igal päeval enne kui esimene trupp saabub testimisele ning uuesti iga kord enne kui testitakse järgmist truppi (vt reegel 5.6.3).

5.6.3 Võistleja laskemoona testi kirjeldus:

5.6.3.1 Laskemoona tuleb testida kasutades võistleja relva. Enne testi ja testi ajal ei tohi seda relva ja selle osi kohendada ega kohandada teistsugusteks kui need olid võistluse käigus (ja on järgneval võistlemisel). Nõude rikkumisel rakendatakse reeglite alajaotust 10.6

5.6.3.2 Võistluse ametnik võtab võistlejalt mistahes ajal ja kohas suvalised 8 padrunit

[1] Justeerimine –näidu seadistamine nt. välise etalonvihi abil (täpsustus Vallo Aav)

võistlusel kasutatavat laskemoona. Ametnikel on õigus igal ajal võistluse vältel testida täiendavalt võistleja poolt kasutatavat laskemoona.

5.6.3.3 Ametniku poolt valitud kaheksast padrunist ühelt eemaldatakse kuul ja see kaalutakse. ning kolme padruniga tehakse lasud üle kronograafi. Kui võistlejal on erinevat tüüpi laskemoona erineva massiga kuuliga, tehakse testid igast tüübist 8 padruniga ja võistleja laskemoona jõuteguriks loetakse vähim välja selgitatud jõuteguri väärtus. Arvutustes (vt. Reeglid 5.6.3.5) kasutatakse kaalude ja kronograafi lugeminäidu kõiki numbreid (st ilma ümardamise ja kärpimiseta). Kui võistlusel puudub kaal või pole kuuli eemaldajat, kasutatakse võistleja poolt teatatud kuuli massi väärtust.

5.6.3.4 Kui kuul kaaluti enne võistleja saabumist, peab kaalutud kuuli(e) säilitama koos võistleja ülejäänud laskemoonaga, kuni võistleja või tema esindaja on saabunud kronograafi juurde ja testimine läbi viiakse (vt reeglit 5.6.3.3). Kui võistleja vaidlustab enne tema saabumist kaalutud kuuli massi, siis on tal õigus nõuda kaalu justeerimist ning kuuli kaalumist tema juuresolekul.

5.6.3.5 Jõutegur arvutatakse kasutades kuuli massi ning kolme lasu tulemuse põhjal arvutatud keskmist kuuli kiirust. Arvutamiseks kasutatakse valemit:

$$\textbf{\textit{Jõutegur}} = \frac{\text{kuuli mass (graanides)} \times \text{kuuli keskmine kiirus (jalga sekundis)}}{1000}$$

Lõpptulemus esitatakse ümardamata murdarvuna neli kohta peale koma (st 149,9999 ei ole praktikali jaoks 150).

5.6.3.6 Kui leitud jõuteguri väärtus jääb allapoole nõutava taseme vähimat väärtust, lastakse järgmised kolm lasku üle kronograafi. Seejärel arvutatakse jõutegur uuesti kasutades kuuli massi ning kuuest lasust kolme kiirema lasu keskmist kiirust.

5.6.3.7 Kui ka peale kordust ei saavutata nõutavat taset, võib võistleja valida viimase allesjäänud padruni kasutamiseks ühe järgnevatest võimalustest:

(a) padruni kuul kaalutakse ning kui see on esialgselt kaalutud kuulist raskem, arvutatakse jõutegur raskema kuuli massi väärtust kasutades vastavalt Reeglis 5.6.3.5 toodud valemile, või

(b) padruniga sooritatakse lask üle kronograafi ning jõutegur arvutatakse uuesti kasutades esialgselt kaalutud kuuli massi ning sooritatud seitsmest lasust kolme kiirema lasu keskmist kiirust.

5.6.3.8 Kui välja selgitatud jõuteguri väärtus jääb allapoole vastava divisjoni jaoks nõutavast „Major“ jõuteguri väärtusest siis arvutatakse võistleja tulemused ümber vastavalt „Minor“ jõuteguri väärtusele, kui see saavutati.

5.6.3.9 Kui välja selgitatud jõuteguri väärtus jääb allapoole vastava divisjoni jaoks nõutavast „Minor“ jõuteguri väärtusest võib võistleja jätkata, kuid tema tulemusi ei kanta võistlusprotokolli ja ei arvestata praktikali võistluse tulemustena ega autasustamisel.

5.6.3.10 Kui võistleja laskemoona testitakse korduvalt ja välja selgitatud jõuteguritel on erinevad väärtused, siis võistleja tulemus arvutatakse vastavalt tema laskemoona jõutegurite väikseimale väärtusele.

5.6.3.11 Võistleja tulemused kustutatakse võistlusprotokollist kui ta ei esita oma relva testi sooritamiseks etteantud tähtajaks ja/või –kohta, või ei esita oma laskemoona võistluse ametniku poolt määratud kontrolli läbiviimiseks.

5.6.3.12 Kui võistluse peakohtunik otsustab, et kronograaf on kasutuskõlbmatu, siis jäävad kehtima seni teostatud testide tulemused, ning kõigi testimata võistlejate puhul loetakse saavutatuks ja vastavaks nende poolt teavitatud divisjonile vastava jõuteguri väärtus. (vt Lisa D).

5.7 Tõrked – võistleja varustus

5.7.1 Kui peale stardisignaali tekib võistleja relva tõrge, tohib ta selle ohutult kõrvaldada ning jätkata laskeharjutuse sooritamist. Tõrke kõrvaldamise ajal peab relvaraud olema suunatud ohutusse suunda. Võistleja ei tohi kasutada vardaid või muid tööriistu tõrke iseloomu kindlaks tegemiseks ega kõrvaldamiseks. Nõude rikkumisel saab võistleja selle laskeharjutuse tulemuseks nulli.

5.7.1.1 Võistlejal, kelle relva tõrge tekib täites korraldust „Load, and Make Ready!“ („Laskevalmis lae!”) või „Make Ready!“ („Sea valmis!”) ning enne stardisignaali, on õigus loobuda soorituse alustamisest ilma karistuseta ja kohtuniku järelevalve all tõrge kõrvaldada lähtudes reeglist 5.7.4, reeglist 8.3.1.1 ja teistest ohutusnõuetest. Kui tõrge on kõrvaldatud (ja reegel 5.1.7 on asjakohane ja täidetud), võib võistleja naasta laskeharjutust sooritama kohtuniku või võistluse peakohtuniku poolt määratud ajal.

5.7.2 Kui võistleja peab tõrke kõrvaldamiseks suunama relva märkidelt ära siis peab võistleja sõrm asetsema nähtavalt väljaspool relva päästikukaitset (vt reegel 10.5.8).

5.7.3 Juhul, kui tõrget ei õnnestu kõrvaldada 2 minuti jooksul, peab võistleja suunama relva ohutusse suunda ning pöörduma kohtuniku poole kes lõpetab soorituse tavapärasel viisil. Laskeharjutuse tulemus selgitatakse välja korra kohaselt, sh trahvid ja nõutavate tabamuste puudumise väärtus.

5.7.4 Laetud relvaga võistleja ei tohi mingil juhul lahkuda laskeharjutuse alalt (vt reegel 10.5.13).

5.7.5 Laskeharjutuse sooritamise ajal tekkinud relva tõrke korral ei lubata võistlejal laskeharjutust uuesti sooritada. Seda ka juhul kui laskeharjutuse sooritamise käigus tunnistatakse relv laskekõlbmatuks või ohutusnõuetele mittevastavaks (vt reegel 5.1.6).

5.7.6 Juhul, kui kohtunik katkestab võistleja soorituse sest leiab, et võistleja relv või laskemoon ei vasta ohutusnõuetele (lasutõrked vms), peab kohtunik võtma tarvitusele kõik meetmed ohutuse taastamiseks. Seejärel kontrollib kohtunik võistleja relva ja/või laskemoona. Kui:

5.7.6.1 relv ja/või laskemoon ei vasta ohutusnõuetele siis ei anta võistlejale võimalust seda laskeharjutust uuesti sooritada ning ta peab puudused kõrvaldama. Võistleja soorituse aeg arvestatakse viimase lasu järgi ning harjutuse tulemus selgitatakse välja korra kohaselt, sealhulgas trahvid ja nõutavate tabamuste puudumise väärtus (vt reegel 9.5.6).

5.7.6.2 relv ja laskemoon vastavad ohutusnõuetele siis peab võistleja laskeharjutuse uuesti sooritama,

5.7.6.3 võistleja peatub ise kahtlustatava või tegeliku lasutõrke tõttu (squib load) siis ei ole tal õigust laskeharjutust uuesti sooritada.

5.8 **Võistluse ametlik laskemoon**

5.8.1 Kui võistluse korraldaja võimaldab võistlejatel osta võistluse ajal võistluse ametlikku laskemoona siis peab võistluse direktor nii eelnevas võistluse teates (ja/või võistluse ametlikul veebilehel) kui ka laskemoona müügi kohtades avaldama tema poolt allkirjastatud teabe laskemoona tootja, kaubamärgi, kaliibri, padruni koostisosade kirjelduse vastavalt divisjonile ja saavutatava jõuteguri väärtuse kohta. Võistluse ametlik laskemoon on reeglite (reegel 5.6.3) kohasest testimisest vabastatud järgmistel tingimustel:

5.8.1.1 Iga võistleja peab laskemoona ostmisel võtma ja võistluse jooksul säilitama võistluse korraldajatelt (või nende poolt nimetatud laskemoona müüjalt) ametliku kviitungi, mis sisaldab ostetud laskemoona nimetust ning kogust. Kviitungi peab esitama võistluse ametniku nõudel, vastasel juhul reegel 5.8.1 ei rakendu. Laskemoonale, mis ei ole ostetud võistluse organisaatoritelt (või nende volitatud laskemoona müüjalt), reegel 5.8.1 ei rakendu, sõltumata sellest, et see laskemoon võib olla identne võistluse ametliku laskemoonaga.

5.8.1.2 Võistleja poolt soetatud võistluse ametlik laskemoon loetakse võistleja varustuseks (vt alajaotus 5.7), seega ei ole laskemoona tõrked aluseks laskeharjutuse uuesti läbimisele või vahekohtu poole pöördumisele.

5.8.1.3 Võistluse ametliku laskemoona müük ja kasutamine ei tohi olla piiratud üksnes võõrustava riigi võistlejate ja vahendajatega.

5.8.1.4 Võistluse ametlik laskemoon peab olema heaks kiidetud selle regiooni direktori poolt kus regioonis võistlus toimub (ja Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsiooni presidendi poolt kui on tegemist IV või kõrgema tasemega võistlusega).

5.8.1.5 Võistluse ametnikud jätavad endale õiguse viia ilma põhjendamata läbi kronograafi või muid teste igal ajal ja iga laskemoonaga.

5.8.2 Võimalusel peaks võistluse korraldaja (või nende nimetatud laskemoona müüja võistlusel) võimaldama testlaskmise koha kus võistlejad saaksid enne ostmist testida väikest kogust laskemoona kohtuniku järelevalve all oma relvaga.

6. PEATÜKK - Võistluse struktuur

6.1 Üldised põhimõtted

Järgnevad sõnaseletused on siin selguse mõttes:

6.1.1 Laskeharjutus ("Course Of Fire", "course", COF) – eraldiseisva ajavõtu ja punktiarvestusega praktikali ülesanne, mis on koostatud ja ehitatud vastavuses praktikali laskeharjutuste ülesehituse põhimõtetega ja sisaldab sihtmärke ning ülesandeid, mille lahendamiseks peab iga võistleja leidma ohutu tee.

6.1.2 Laskepaik (ik. stage) - praktikalivõistluse element, mis sisaldab ühte laskeharjutust koos selle juurde kuuluvate taristu (vahendite, seadmete, varjualuste, mööbli), teenuste ja teabega. Sooritaja tohib kasutada üksnes ühte tüüpi tulirelva (kas püstolit/revolvrit, vintraudset püssi või sileraudset püssi).

6.1.3 Võistlus (Match) – koosneb vähemalt kolmest laskeharjutusest kus kasutatakse ühte tüüpi tulirelva. Võitja selgitamiseks summeeritakse laskeharjutuste tulemused.

6.1.4 Turniir (Tournament) - võistlus, milles laskeharjutused on koostatud kindlale tulirelva tüübile (nt. laskeharjutused 1 - 4 püstol/revolver, laskeharjutused 5 - 8 vintraudne püss, laskeharjutused 9 - 12 sileraudne püss). Turniiri võitja selgitamiseks summeeritakse kõikide laskeharjutuste tulemused.

6.1.5 Suurturniir (Grand Tournament) - koosneb kahe või enama erineva relvatüübi võistlusest (nt. püstoli/revolvri võistlus ja sileraudse püssi võistlus või püstoli/revolvri, vintraudse püssi ja sileraudse püssi võistlus). Võistlejate paremusjärjestus selgitatakse Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsiooni suurturniiride reeglite kohaselt võistleja poolt igal võistlusel saavutatud tulemuste alusel.

6.1.6 Liiga (League) – koosneb kahest või enamast sama tüüpi relvaga peetavast praktikali võistlusest mis toimuvad erinevatel kuupäevadel ning erinevates kohtades. Liiga võitja selgitamiseks summeeritakse võistlejate poolt liiga raames peetud võistluste tulemused.

6.1.7 Rahvusvahelisse Praktikali Konföderatsiooni kuuluv regioon ei tohi ilma võistlust korraldava regiooni direktori kirjaliku kinnituseta tunnistada mistahes laskevõistlust praktikali võistlusena kui see toimub teise regiooni piirides. Sellest reeglist kõrvalekaldumisel rakendatakse konföderatsiooni põhikirja punkti 5.9.

6.2 Võistluse divisjonid

6.2.1 Praktikali divisjonid jagunevad võistleja poolt kasutatava tulirelva ja varustuse alusel (vt Lisa D). Igal võistlusel peab olema vähemalt üks divisjon. Kui ühel võistlusel on mitu divisjoni siis peab tulemuste arvestamine toimuma igas divisjonis eraldi ning võistluse lõpptulemustes avaldatakse iga divisjoni võitjad.

6.2.2 Praktikali võistluseks nimetatud võistlusel peab võistlejate vähim arv igas divisjonis

vastama Lisas A2 nõutud arvule. Juhul kui mõnes divisjonis seda arvu ei saavutata võib võistluse direktor otsustada võistlejate arvestamise divisjonina sellel võistlusel.

6.2.3 Enne võistluse algust peab iga võistleja teatama oma divisjoni milles ta soovib ametliku lõpptulemuse saamiseks osaleda. Võistluse ametnikud peavad enne võistleja laskeharjutuste sooritamisele asumist kontrollima võistleja varustuse vastavust vastava divisjoni nõuetele. Eesmärk on aidata võistlejat esitatud varustuse deklareeritud divisjoni nõuetega vastavusse viimisel. Võistlejale kehtivad alati reegli 6.2.5.1 nõuded.

6.2.3.1 Kui võistluse ametnik otsustab, et võistleja varustus ei ole vastavuses ning võistleja sellega ei nõustu, lasub võistlejal kohustus esitada varustuse kontrollijale enne laskeharjutuste sooritamisele asumist vastuvõetavad tõendid oma varustuse vastavuse kohta. Selliste tõendite puudumisel või nende tagasi lükkamise järel jääb kehtima otsus, mida võib vaidlustada võistluse peakohtunikule, kelle otsus on lõplik.

6.2.3.2 Võistluse ametnikul on alati õigus kontrollida võistleja relva ja laskeharjutusel temaga kaasas olevat varustust.

6.2.4 Võistluse direktori eelneval loal võib võistleja samal võistlusel osaleda üheaegselt mitmes eri divisjonis. Seejuures tohib võistleja võistelda tulemusele vaid ühes divisjonis ning selles peab olema tehtud esimene sooritus igal laskeharjutusel. Võistleja kõiki järgnevaid laskeharjutuse sooritusi teistes divisjonides ei kanta lõpuprotokolli ega arvestata autasustamisel.

6.2.5 Juhul kui võistlusel puudub sobilik divisjon, või on see kustutatud, või kui võistleja ei määratle võistlusele registreerumisel oma võistlusdivisjoni, määratakse võistleja divisjoni millele, võistluse peakohtuniku otsuse kohaselt, see konkreetne võistleja oma varustuse poolest vastab. Kui võistluse peakohtuniku otsuse kohaselt ei sobi võistleja ühtegi olemasolevasse divisjoni, võib võistleja küll võistlusel osaleda, kuid tema tulemusi ei arvestata.

6.2.5.1 Võistleja, kelle varustus ei vasta tema poolt avaldatud divisjoni nõuetele peale stardisignaali, määratakse Open divisjoni; kui nimetatud divisjon võistlusel puudub, võib võistleja jätkata, kuid tema tulemusi ei kanta lõpuprotokolli. Kui võistleja on juba registreeritud Open divisjoni ning ei täida laskeharjutuse ajal Open divisjoni nõudeid, siis tema tulemusi ei kanta lõpuprotokolli.

6.2.5.2 Võistlejat, kelle divisjoni on muudetud tuleb sellest koheselt teavitada. Peakohtuniku otsus on lõplik.

6.2.5.3 Võistleja, kes paigutatakse Open divisjoni lähtuvalt reeglist 6.2.5.1, peab järgnevalt täitma Open divisjoni nõudeid, kuid kasutama sama relva ja sihikuid, kui ei rakendu reegel 5.1.7.

6.2.6 Võistleja diskvalifitseerimine võistluse ühes divisjonis välistab tema edasise võistlemise, kaasa arvatud kõigis teistes selle võistluse divisjonides. Diskvalifitseerimine ei oma tagasiulatuvat jõudu. Võistleja poolt enne diskvalifitseerimist mõnes teises divisjonis saavutatud tulemused

kantakse vastava divisjoni lõpuprotokolli.

6.2.7 Võistleja määramine divisjoni ei välista selle võistleja kategooriat ega tema jätkuvat olemist regiooni vms võistkonna koosseisus.

6.3 **Võistluse kategooriad**

6.3.1 Praktikali võistlusel võib üks divisjon kaasata erinevaid kategooriaid eristamaks osalejate erinevaid gruppe. Võistleja võib võistlusel või turniiril võistelda vaid ühes kategoorias.

6.3.2 Võistleja arvatakse kategooriast välja, kui ta ei täida sinna kuulumiseks esitatud nõudeid või ei teata oma kategooriat enne võistluse algust. Kategooriad ning nendesse kuulumiseks esitatavad nõuded on loetletud Lisas A2.

6.4 **Koondvõistkonnad**

6.4.1 Praktikali IV või kõrgema taseme võistlusele võib sõltuvalt vabade kohtade olemasolust esitada igasse divisjoni ja/või divisjoni/kategooriasse ainult ühe koondvõistkonna. Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsiooni peaassamblee (General Assembly) on määranud võistkondade kategooriatesse jagunemise põhimõtted (vt Lisa A2).

6.4.1.1 IV taseme praktikali võistlusel on lubatud ainult võistluse toimumise kontinendi koondvõistkonnad (nt. Euroopa meistrivõistlustel saavad osaleda ainult konföderatsiooni kuuluvate Euroopa regioonide võistkonnad).

6.4.1.2 IV või kõrgema taseme praktikali võistlusel tuleb koondvõistkonnad jaotada truppidesse eelneval sama taseme võistlusel saavutatud järjekorras, kui üldse, ka siis kui võistkond koosneb teistest isikutest.

6.4.1.3 IV või kõrgema taseme praktikali võistlusel peavad koondvõistkonna kõik liikmed võistlema põhivõistlusel ühe trupi koosseisus.

6.4.2 Võistleja tulemusi tohib arvestada vaid ühe võistkonna arvestuses ja iga võistkond peab koosnema sama divisjoni võistlejatest.

6.4.2.1 Võistleja individuaalne divisjon ja/või kategooria määrab tema sobivuse võistkonda (e. individuaalselt Production divisjoni võistleja ei saa osaleda Open divisjoni võistkonnas. Naisterahvas, kes on registreerunud kui „Lady“ ei saa osaleda vanusel põhinevas võistkonnas ja vastupidi.) Võistleja, kes on individuaalselt registreerunud kategoorias tohib osaleda sama divisjoni üldarvestuse võistkonnas.

6.4.3 Võistkond koosneb maksimaalselt neljast liikmest. Võistkonna tulemus selgitatakse välja kolme parema võistleja lõpptulemuse põhjal.

6.4.4 Kui võistkonna liige katkestab mingil põhjusel võistlemise enne kõigi laskeharjutuste sooritamist, säilib ja on võistkonna tulemuse leidmiseks kasutatav tema poolt saavutatud tulemus. Võistkonnal ei ole õigust võistluse katkestanud liiget asendada.

6.4.5 Enne võistluse algust on võistkonna liikme asendamine lubatud võistluse direktori loal.

6.4.6 Võistkonna liikme diskvalifitseerimisel võrdsustatakse nulliga tema senised tulemused kõigil harjutustel. Diskvalifitseeritud võistkonnaliikme asendamine ei ole lubatud.

6.5 **Nõuded võistlejale**

6.5.1 Kõik võistlejad ja võistluse ametnikud peavad olema oma elukohajärgse regiooni liikmed. Elukohajärgsus tähendab, et võistleja peab olema elanud selles regioonis 12 kuu jooksul vähemalt 183 päeva arvates vahetult võistlusele eelnevast kuust. See tähendab eelkõige füüsilist regioonis viibimist, mitte kodakondsuse või kindla aadressi olemasolu. Elamine selles regioonis ei pea vältama 183 päeva järjest ning ei pea olema viimased 183 päeva viimasest 12 kuulisest perioodist.

6.5.1.1 Võistluse korraldajad ei tohi mingil juhul võistlusele kaasata ühtegi võistlejat või võistluse ametnikku enne, kui nende koduregiooni direktor on kinnitanud nende õigust osa võtta ja osavõtja ei kanna konföderatsiooni juhatuse poolt määratud karistust.

6.5.1.2 Võistleja, kes elab riigis või geograafilises piirkonnas kus puudub oma regioon, võib liituda mõne regiooniga ning seda esindada vastava regiooni juhtkonna nõusolekul. Kui selle võistleja elukohajärgses riigis või geograafilises piirkonnas moodustatakse oma regioon, peab seni teise regiooni kuulunud võistleja siirduma oma regiooni regioonile tunnustuse taotlemise protsessi vältel.

6.5.2 Võistleja ja/või võistkonna liige võivad esindada vaid oma elukohajärgset regiooni, välja arvatud:

6.5.2.1 kui võistleja elab ühes riigis kuid omab teise regiooni riigi kodakondsust, võib ta esindada oma kodakondsusejärgset regiooni juhul, kui enne võistluse algust sõlmivad elukoha ja kodakondsusjärgse regiooni direktorid omavahel vastavasisulise kirjaliku kokkuleppe.

6.5.2.2 Võistleja, kes vastab reeglis 6.5.1.1 toodule, võib esindada regiooni selle direktori eelneval kirjalikul loal.

6.5.3 Regiooni ja kontinendi meistrivõistlustel, võib autasustada vastavalt regiooni või kontinendi meistrina vastavas divisjonis/kategoorias ainult võistlejaid kes vastavad reeglis 6.5.1 toodud nõuetele. Sellest hoolimata ei eemaldata reeglile 6.5.1 mittevastavaid võistlejaid lõpuprotokollist. Näiteks:

Regioon 1 Open divisioni meistrivõistlused

100% Võistleja A – Regioon 2 (kui võistluse üld- ja divisjoni meister)

99% Võistleja B – Regioon 6

95% Võistleja C – Regioon 1 (kui regiooni 1 meister)

6.6 **Võistlejate ajakava ja trupid**

6.6.1 Võistlejad peavad tulemuse saamiseks võistlema vastavalt avaldatud truppide koosseisule ja ajakavale.

Võistleja, kes ei ole kindlaksmääratud ajal laskepaigas, ei tohi seda laskeharjutust sooritada enne võistluse direktori eelnevat luba - vastasel korral on soorituse tulemuseks null.

6.6.2 Ainult võistluse peakohtuniku poolt kinnitatud võistluse ametnikud, sponsorid ja olulised isikud (võistluse direktori nõusolekul) ning konföderatsiooni ametnikud (vastavalt Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsiooni konstitutsiooni alajaotuses 6.1 kirjeldatule) võivad osaleda eelvõistlusel. Eelvõistlusel saavutatud tulemused loetakse põhivõistluse lõpptulemuste hulka eeldusel, et eelvõistluse toimumise aeg on eelnevalt avaldatud võistluse ajakavas. Põhivõistlusel osalevad võistlejad tohivad eelvõistlust pealt vaadata.

6.6.3 Võistlus, turniir või liiga loetakse alanuks alates päevast, mil võistlejad (sealhulgas eelvõistlusel) alustavad laskeharjutuste sooritamist. Nende üritus(t)e lõpuks loetakse päeva, mil võistluse direktor kuulutab välja lõpptulemused.

6.7 Rahvusvaheline klassifikatsioonisüsteem

6.7.1 Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsiooni juhatus (Executive Council) võib välja töötada ning avaldada sihtotstarbelisi määrusi ja tegevusjuhiseid rahvusvahelise klassifikatsioonisüsteemi korraldamiseks ja juhtimiseks.

6.7.2 Võistlejad, kes taotlevad rahvusvahelist klassifikatsiooni, peavad sooritama konföderatsiooni veebilehel avaldatud klassifikatsioonisüsteemi laskeharjutusi.

7. PEATÜKK - Võistluse korraldamine

7.1 Võistluse ametnikud

Järgnevalt on esitatud võistluse ametnike nimetused ja kohustused:

7.1.1 Võistluse kohtunik (Range Officer, RO) – võistluse peakohtuniku (ja/või võistluse vanemkohtuniku) poolt volitatud ja talle alluv isik, kes annab laskeharjutuse käigus käsklusi, kontrollib laskeharjutuse kirjelduse nõuete täitmist võistleja poolt ning jälgib tähelepanelikult võistleja käitumise ohutust. Ühtlasi kuulutab välja iga võistleja poolt laskeharjutuse sooritamiseks kulunud aja, selgitab välja saavutatud punktid ja saadud trahvid ning tõendab nende täpset ülesmärkimist võistleja tulemuslehele.

7.1.2 Võistluse vanemkohtunik (Chief Range Officer, CRO) – võistluse peakohtuniku poolt volitatud ja talle alluv isik kes on määratud konkreetse(te)le laskeharjutus(te)le ja juhib võistluse praktikali reeglite kohast õiglast, täpset ja järjepidevat kulgu, laskeharjutus(t)el toimuvaid tegevusi ja viibivaid isikuid.

7.1.3 Võistluse tulemusarvestaja (Stats Officer, SO) – võistluse peakohtuniku poolt tulemuste arvestamise meeskonda juhtima volitatud ja talle alluv isik, kes kogub, liigitab, kontrollib, koostab ja hoiab kõiki tulemuslehti ja koostab lõpuks nii vahe- kui lõpp-protokollid.

7.1.4 Võistluse varustusülem (Quartermaster, QM) – võistluse peakohtuniku poolt volitatud ja talle alluv isik, kes jagab välja, parandab ning hooldab kogu tegevuseks vajalikku varustust (nt. märklehed, kleeplindid, värvid, tarvikud, tarindid jne), ja muid vahendeid (nt. ajavõtu vahendid, patareid, klammerdajad, klambrid, kirjutusalused jne) ning korraldab võistluse ametnike varustamise toidu ja veega.

7.1.5 Võistluse peakohtunik (Range Master, RM) – Kõigi, kogu võistluste toimumise alal, viibivate isikute ja toimuvate tegevuste juht, sh võistluste ala ohutuse, kõigi laskeharjutuste toimimise ning käesolevate reeglite kohaldamise suhtes. Talle tuleb teatada kõigist diskvalifitseerimistest ning vahekohtule esitatavatest kaebustest. Peakohtunik määratakse enamasti võistluse direktori poolt ning teeb temaga koostööd. Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsiooni poolt tunnustatud IV või kõrgema taseme võistlusel tuleb võistluse peakohtuniku määramisele saada eelnev kirjalik nõusolek konföderatsiooni juhatuselt (IPSC Executive Council).

7.1.5.1 Võistluse peakohtuniku all mõistetakse käesolevas reeglistikus ametnikku, kes tegutseb võistlusel peakohtunikuna (või tema volitatud esindajat ühes või mitmes ülesandes), sõltumata tema regionaalsest või rahvusvahelisest tasemest.

7.1.6 Võistluse direktor (Match Director, MD) – juhib võistluse üldist korraldust, sh võistlejate truppidesse jaotamist, ajakavade koostamist, laskeharjutuste ehitust, abipersonali rakendamist, teenuste koordineerimist jne. Tema otsused on lõplikud kõigis valdkondades, välja arvatud käesolevates reeglites peakohtuniku ainupädevusse antud küsimustes. Võistluse direktor

määratakse võistlust korraldava organisatsiooni poolt ning ta teeb koostööd peakohtunikuga.

7.2 **Võistluse ametnike karistamine**

7.2.1 Peakohtunik juhib kõiki võistluse ametnikke, välja arvatud võistluse direktor (sel ajal kui ta ei osale võistlejana võistlusel), ja tema kohustus on teha otsused kõigis võistluse ametnike käitumise ja korraga seonduvates juhtumites.

7.2.2 Juhul, kui võistluse ametnikule määratakse karistus, peab peakohtunik saatma aruande juhtumi kohta ning karistuse kirjelduse võistluse ametniku regiooni direktorile, võistluse toimumiskoha regiooni direktorile ning Rahvusvahelise Praktikalikohtunike Assotsiatsiooni (IROA) direktorile.

7.2.3 Võistluse ametnik, kes diskvalifitseeritakse seoses ohutusnõuete rikkumisega ajal, mil ta tegutses ise võistlejana, on kõlblik jätkama võistluse ametnikuna. Ametnikuna jätkamise otsustab peakohtunik.

7.3 **Ametnike määramine**

7.3.1 Võistluse korraldaja peab enne võistluse algust määrama võistluse direktori ja peakohtuniku vastavalt käesolevatele reeglitele. Peakohtunikuks määratav peaks olema eelistatavalt võistluse ametnikuna kõige asjatundlikum ja kogenum võimalikest valikutest (vt reegel 7.1.5). I ja II taseme võistlustel võib võistluse direktori ja peakohtuniku kohustusi täita üks ja sama isik.

7.3.2 Käesolevates reeglites kasutatav mõiste võistluse ametnik (st (võistluse) kohtunik, peakohtunik jne) tähendab isikut, kes on võistluse korraldajate poolt määratud täitma ametlikke ülesandeid. Isikud, kes omavad kohtuniku kvalifikatsiooni kuid osalevad võistlustel üksnes võistlejana, ei oma sel võistlusel võistluse ametniku õigusi. Need isikud ei tohi võistlusel osaleda riietuses, mis kannab võistluse ametniku eraldusmärke.

7.3.3 Võistluse ametnikuna tegutseval isikul on tulejoonel võistleja soorituse ajal tema kõrval olemise ja ajavõtmise korral keelatud kanda kabuuris tulirelva. Rikkumist tuleb käsitleda vastavalt reeglile 7.2.2.

8. PEATÜKK - Laskeharjutus

8.1 Relva olek

Relva olek on kirjeldatud reegliga. Kui võistleja, kas siis tähelepanematusest või teadlikult, ei lae padrunipesa kui see on laskeharjutuse kirjelduses lubatud, siis kohtunik ei tohi sel puhul midagi ette võtta, sest võistleja kannab alati täit vastutust oma relva käsitsemise eest.

8.1.1 Vintraudne püss:

8.1.1.1 Laetud (olek 1), Salv laetud ja ühendatud (kui ühendatav), padrunipesa laetud, kukk või vinnastushoob vinnas, kaitseriiv peal (kui relval on);

8.1.1.2 Laetud (olek 2): Salv laetud ja ühendatud (kui ühendatav), padrunipesa tühi ja lukk kinni;

8.1.1.3 Laadimata (olek 3): Relvas olev salv tühi või ühendatav salv ühendamata, padrunipesa tühi. Lukk võib olla nii kinni kui lahti;

8.1.2 Pole kohaldatav.

8.1.3 Laskeharjutus võib nõuda ülalkirjeldatust erinevat olekut - sel juhul peab see olek olema täpselt kirjas laskeharjutuse kirjelduses.

8.1.3.1 Kui laskeharjutuse kirjelduses on kirjas, et võistleja relv ja/või varustus peab enne stardisignaali asuma laual või muul pinnal, siis tuleb see kohale asetada vastavalt sellele kirjeldusele.. Peale harilikult kasutusel olevatele lisadele toetumise (nt pöidlatugi, kaitseriiv, vinnastuskäepide, salvepõhi jne), ei tohi relv olla muu toe abil pinnast kõrgemal. (vt ka Reegel 5.1.8).

8.1.4 Võistlejale ei tohi teha piiranguid laadimiseks või ümberlaadimiseks kasutatavate padrunite arvus kui relva olek vastab divisjoni nõuetele (vt Lisa D) või reeglile 8.1.1. Laskeharjutuse kirjeldus võib määrata kas relv peab olema laetud või kas relva ümberlaadimine on kohustuslik (vastavuses reegliga 1.1.5.2).

8.1.5 Pole kohaldatav.

8.2 Võistleja lähteasend

Täites kohtuniku vahetut korraldust:

8.2.1 võistleja seab tulirelva ohutusse olekusse ja hoiab seda või asetab selle vastavalt laskeharjutuse kirjeldusele.

8.2.2 Kui laskeharjutuse kirjeldus ei nõua teisiti siis peab võistleja seisma püsti, nõutud olekus ja märkidele suunatud relv kahes käes, kaba puudutab võistlejat puusa kõrgusel, relvaraud maaga paralleelne, päästikukaitse allapoole ja sõrmed väljaspool päästikukaitset. Kehtib kõigi olekute kohta kui on asjakohane.

8.2.2.1 Relva hoidmine päästikukaitse ülespoole on keelatud, kui seda pole nõutud laskeharjutuse kirjelduses.

8.2.2.2 Võistluse kohtunik võib võistlejalt nõuda harjutuse uut sooritust kui võistleja üritab või sooritab harjutuse teistsugusest lähteasendist kui kirjeldatud;

8.2.2.3 Laskeharjutuse kirjeldus võib nõuda lamavat, põlvel, istuvat või muud lähteasendit. Eelistatud on reeglites kirjeldatud olekud ja asend.

8.2.2.4 Laskeharjutus ei tohi lubada asendit, mille puhul on relv on õlas ja suunatud märkide poole.

8.2.3 Laskeharjutus ei tohi kunagi nõuda või lubada olukorda kus lähteasendis võistleja võiks ajavahemikul peale käsklust "Tähelepanu!" ja enne stardisignaali hoida või puudutada salve laadimisvahendit või laskemoona, va relva külge kinnitatud salv (va vältimatu puudutus käsivartega).

8.3 Laskeharjutuse käsklused

Järgnevalt on esitatud laskeharjutuse käsklused nende ligikaudses järjestuses:

8.3.1 **Load and Make Ready!) (Laskevalmis Lae!) (või Make Ready! (Sea Valmis!)** laadimata relvaga alustamise korral) – see käsklus tähistab laskeharjutuse algust. Kohtuniku järelevalve all ja korralduse peale peab võistleja asuma näoga märkide suunas või kohtuniku poolt osutatud ohutus suunas, asetama paika nägemis- ja kuulmiskaitsmed ning seadma relva laskeharjutuse kirjelduses nõutud olekusse. Seejärel peab võistleja võtma sisse nõutud lähteasendi. Selle järel jätkab kohtunik oma tegevust.

8.3.1.1 Peale seda käsklust tohib võistleja lahkuda laskealalt vaid kohtuniku loal ning tema otsese järelvalve all. Selle nõude esmane rikkumine toob kaasa hoiatuse, teistkordne rikkumine samal võistlusel võib kaasa tuua reegli 10.6.1 rakendamise.

8.3.2 **Are You Ready? (Oled Valmis?)** – Kui võistleja on valmis, siis säilitab ta lähteasendi, millega annab kohtunikule märku, et on täielikult aru saanud laskeharjutuse tingimustest ning on valmis alustama sooritust. Kui võistleja ei ole valmis, peab ta vastama **Not Ready! (Ei ole valmis!)**.

8.3.3 **„Standby!" (Tähelepanu!)** – selle käsklusele järgneb 1 - 4 sekundi jooksul stardisignaal (vaata ka Reegel 10.2.6).

8.3.4 **Stardisignaal** – selle kõlamine tähendab võistlejale, et ta võib alustada laskeharjutuse sooritamist. Kui võistleja mingil põhjusel ei reageeri stardisignaalile, peab kohtunik välja selgitama kas võistleja on valmis laskeharjutuse sooritamiseks ning alustama uuesti alates käsklusest „Are You Ready?" (Oled valmis?).

8.3.4.1 Kui võistleja alustab sooritust enne stardisignaali (valestart), peab kohtunik võistleja viivitamatult peatama ning andma peale laskeharjutuse korrastamist uue stardi.

8.3.4.2 Kui võistleja alustab sooritust kuid ei tee ühtegi lasku ja tema tulemust ei ole kohtunikul võimalik ajamõõtjaga kindlaks määrata siis tulemuseks sellel harjutusel loetakse null nii aja kui

tabamuste väärtuse osas.

8.3.5 **„Stopp!“** – laskeharjutuse iga kohtunik võib anda sellise käskluse mistahes hetkel. Võistleja peab koheselt laskmise lõpetama, jääma paigale ning ootama kohtuniku edasisi käsklusi.

8.3.5.1 Kui kaks ja/või enam laskeharjutust jagavad sama laskeala, võib kohtunik anda ka teisi käsklusi peale esimese laskeharjutuse lõppemist järgneva laskeharjutuse alustamiseks (nt. „Reload if required!” – eesti k. „Lae ümber kui vaja!”). Selliste käskluste kasutamisel tuleb nad ka selgelt laskeharjutuse kirjeldusse kirja panna.

8.3.6 **If You Are Finished, Unload and Show Clear! (Kui oled lõpetanud, lae tühjaks ja näita ette!)** – kui võistleja on laskmise lõpetanud, peab ta langetama relva ja ning esitama selle kohtunikule kontrollimiseks; relvaraud peab olema suunatud märkide poole, salv peab olema tühi või eemaldatud, kui võimalik, padrunipesa tühi ja lukk lahti.

8.3.7 **If Clear, Hammer Down, Open action! (Kui tühi, tühilask, lukk lahti!) –** peale seda käsklust ei tohi võistleja enam laskmist jätkata (vaata Reegel 10.6.1). Võistleja peab läbi viima relva ohutuse lõpliku kontrolli hoides relva rauda ohult märkide poole, järgmiselt:

8.3.7.1 Panna lukk kinni, lasta kukk alla päästiku abil ja teha lukk uuesti lahti;

8.3.7.2 Kui relv on tühi ja kontrollitud, siis tuleb paigaldada turvalipp. Luku võib jätta lahti või panna kinni.

8.3.7.3 Kui relv ei ole tühi, siis kohtunik jätkab korralduste andmist alustades käsklusest reeglis p 8.3.6 (vt ka Reegel 10.4.3)

8.3.7.4 Relva vastavus reeglitele 8.3.7.1 ja 8.3.7.2 tähistab soorituse lõppu. Võistlejale saab kohustuslikuks reegel p 5.2.1.

8.3.8 **Range Is Clear! (Rada vaba!)** – enne selle käskluse saamist ei tohi võistleja ega ametnikud viimati kasutatud laskejoonest üle ega ära liikuda. Peale seda käsklust võivad ametnikud ja võistleja liikuda märkide juurde tulemuste välja selgitamiseks, laskeharjutuse korrastamiseks jms.

8.3.9 Võistleja, kelle kuulmine on raskendatud, võib peakohtuniku eelneval loal saada sõnalisi käsklusi täiendavaid nähtavaid ja/või tuntavaid signaale.

8.3.9.1 Soovituslikud tuntavad signaalid on koputused võistleja nõrgema käe õlale, vastavalt 3 koputust Are You Ready!, 2 koputust Standby! ja üks koputus stardisignaali korral.

8.3.9.2 Võistleja, kes soovib stardisignaali saamiseks kasutada isiklikku elektroonilist või muud seadet, peab esitama selle enne kasutamist kontrolliks ja testimiseks ning saama kasutamiseks peakohtunikult loa.

8.3.10 Ei ole kokku lepitud käsklusi, mida kasutatakse kronograafi rajal või varustuse kontrollis. Võistleja ei tohi käsitseda relva ning eemaldada ohutuslippu enne kui kontrollija annab selleks korralduse. Nõude rikkumisel rakendatakse reeglit 10.5.1.

8.4 Laadimine soorituse ajal

8.4.1 Soorituse ajal relva laadimise, ümberlaadimise või tühjakslaadimise korral peab võistleja päästikusõrm olema nähtavalt väljaspool päästikukaitset välja arvatud siis, kui see on eraldi lubatud (vt Reegel 8.3.7.1 ja 10.5.9), ning relv peab olema suunatud märkide poole või kohtuniku poolt kindlaks määratud muus ohutus suunas (vt Reegel 10.5.1 ja Reegel 10.5.2).

8.5 **Liikumine**

8.5.1 Liikumise vältel peab võistleja päästikusõrm olema nähtavalt väljaspool päästikukaitset ning relv soovitavalt kaitseriivis, välja arvatud juhul, kui võistleja sihib või laseb märke liikumiselt. Relv peab olema suunatud ohutusse suunda. Liikumiseks loetakse:

8.5.1.1 rohkem kui ühe sammu astumine ükskõik millises suunas.

8.5.1.2 laskeasendi muutmine (näiteks püstiasendist põlvele, istuvast asendist püsti jne).

8.6 **Kõrvaline abi või sekkumine**

8.6.1 Laskeharjutust sooritavat võistlejat ei tohi mingil viisil abistada, kuid igal laskeharjutuse kohtunikul on õigus igal ajal võistlejat hoiatada ohutuse tagamise eesmärgil. Sellise hoiatuse saamine ei saa olla aluseks laskeharjutuse uuesti sooritamisele.

8.6.1.1 Võistlejale kes kasutab ratastooli või sarnast vahendit võib peakohtuniku loal võimaldada abi liikumisel. Samas teeb peakohtunik otsuse Reegli 10.2.10 rakendamiseks.

8.6.2 Igale isikule, kes abistab laskeharjutust sooritavat võistlejat ilma kohtuniku eelneva loata (ning abi vastu võtnud võistlejale) võib kohtunik määrata protseduurilise karistuse ja/või kohaldada alajaotust 10.6.

8.6.3 Isikule, kes häälega või muul moel sekkub võistleja sooritusse, võib kohaldada alajaotust 10.6. Kui kohtunik otsustab, et segamine mõjutas võistlejat oluliselt, peab ta juhtunust teavitama peakohtunikku, kes võib selle alusel määrata võistlejale uue soorituse.

8.6.4 Juhul, kui võistlejat on sooritusel seganud juhuslik kehaline kontakt kohtunikuga või mõni muu väline asjaolu, võib kohtunik teha võistlejale ettepaneku uueks soorituseks. Võistleja peab pakkumise vastu võtma või tagasi lükkama enne oma senise soorituse aja või tulemuse teada saamist. Kui võistleja paneb sekkumise tagajärjel toime ohutusreeglite rikkumise, võib kohaldada alajaotuste 10.4 ja 10.5 sätteid.

8.6.5 Sooritus tuleb koheselt peatada mistahes isiku ilmumisel tulejoonele ning võistleja peab laskeharjutuse uuesti sooritama. Kui võistleja märkab sellist olukorda enne kohtunikku, siis peab ta viivitamatult laskmise lõpetama, suunama relva ohutusse suunda ning ootama kohtuniku korraldusi. Kui võistleja seda ei tee, siis rakendatakse alajaotusi 10.4 ja 10.5.

8.6.6 Võistlusel on droonide ja muude kaugjuhitavate seadmete kasutamine lubatud üksnes võistluse direktori loal.

8.7 Sihikupilt ja laskeharjutusega tutvumine

8.7.1 Võistleja ei tohi märke enne stardisignaali laetud relvaga sihtida (nn. sihikupilt – Sight Picture). Keelu esmane rikkumine toob kaasa hoiatuse, iga järgneva samalaadse rikkumise eest samal võistlusel määratakse üks protseduuriline karistus.

8.7.1.1 Kui võistluse korraldaja keelab sihikupildi võtmise ka laadimata relvaga, siis tuleb see märkida harjutuse kirjelduses. Sel juhul toob keelu esmakordne rikkumine kaasa hoiatuse, iga järgneva samalaadse rikkumise eest samal võistlusel määratakse üks protseduuriline karistus.

8.7.1.2 Võistleja tohib võtta sihikupildi enne stardisignaali laadimata relvaga ühele märgile selleks, et kontrollida sihikute seadistust. Võistlejale, kes seejuures proovib märkide järjestikust sihtimist või laskeasendit, arvestatakse üks protseduuriline karistus iga rikkumise eest.

8.7.2 Võistlejal on keelatud laskeharjutusega tutvumise käigus kasutada mingeid sihtimise abivahendeid (näiteks osalist või terviklikku relvamulaaži, tulirelva osi, kaasa arvatud relva lisaseadmed jne). Sihtimise imiteerimiseks on lubatud kasutada oma käsi. Selle keelu rikkumise eest määratakse üks protseduuriline karistus juhtumi kohta (vt reegel 10.5.1).

8.7.3 Keegi ei tohi siseneda või liikuda laskeharjutuse alal ilma peakohtuniku või sellele harjutusele kinnitatud kohtuniku eelneva loata. Keelu esmakordne rikkumine toob kaasa hoiatuse, korduva rikkumise korral võib rakendada alajaotust 10.6.

9 PEATÜKK - Tulemus

9.1 **Üldreeglid** a

9.1.1 Märkidele lähenemine – tulemuse välja selgitamise käigus ei tohi võistleja ega tema esindaja ilma kohtuniku loata minna märgile lähemale kui üks meeter. Reegli esmasel rikkumisel tehakse hoiatus, rikkumise kordumisel sama võistluse jooksul võib kohtunik määrata võistlejale või tema esindajale protseduurilise karistuse.

9.1.2 Märkide puudutamine – tulemuse välja selgitamise käigus ei tohi võistleja ega tema esindaja märke puudutada kohtuniku loata või mõjutada tulemuse välja selgitamist. Kui kohtunik otsustab, et võistleja või tema esindaja on oma tegevusega sekkunud või mõjutanud tulemuse välja selgitamist võib kohtunik:

9.1.2.1 lugeda mõjutatud märgi tulemuseks nõutava(te) tabamus(t)e puudumine; või

9.1.2.2 määrata karistusi mõjutatud trahvimärkide kohta.

9.1.3 Enneaegselt paigatud märgid – kui märk on enneaegselt paigatud ja see muudab tegeliku tulemuse välja selgitamise võimatuks, peab kohtunik andma võistlejale korralduse laskeharjutuse teistkordseks sooritamiseks.

9.1.4 Taastamata märgid – kui eelmise võistleja soorituse järel on märgid jäänud paikamata, siis tuleb kohtunikul otsustada kas järgneva soorituse teinud võistleja tabamuste ja tulemuse välja selgitamine on võimalik. Kui märkides olevate tabamuste sooritaja ei ole selge, siis peab kohtunik andma võistlejale korralduse laskeharjutuse uuesti sooritamiseks.

9.1.4.1 Kui paigatud märklehelt on paik kukkunud tuule, kuulitabamuse või muul põhjusel ja märgis olevate tabamuste sooritaja ei ole selge, siis peab kohtunik andma võistlejale korralduse laskeharjutuse uuesti sooritamiseks.

9.1.4.2 Võistleja, kes kõhkleb või peatab oma soorituse laskeharjutusel, sest arvab, et üks või mitu pappmärki on jäänud paikamata või asendamata, ei saa selle alusel uut sooritust.

9.1.5 Läbistamatu – papist märkide ja trahvimärkide punktiala on läbistamatu. Kui:

9.1.5.1 kuul läbistab pappmärgi punktiala ning läbistanud selle tabab järgmise pappmärgi punktiala siis ei arvestata selle tabamuse väärtust;

9.1.5.2 kuul läbistab pappmärgi punktiala ning läbistanud selle tabab või lööb pikali metallmärgi või tabab purunevat märki või elektrooniliselt registreerivat märki mis aktiveerib harjutuse seadme, siis loetakse see juhtum varustuse veaks. Sel juhul peab võistleja peale märkide taastamist laskeharjutuse uuesti sooritama;

9.1.5.3 kuul riivab metallmärki või pappmärgi punktiala ning jätkab lendu ning tabab järgmise pappmärgi punktiala siis võetakse arvesse ka selle tabamuse väärtus vastavalt tabatud märgile;

9.1.5.4 kuul riivab metallmärki või pappmärgi punktiala ning jätkab lendu tabades järgmist metallmärki siis võetakse arvesse ka selle tabamuse väärtus vastavalt tabatud märgile.

9.1.6 Kõik varjed, takistused ja tarindid mis pole harjutuse kirjelduses kirjeldatud kui läbistatavad, on käsitatavad kui „läbistamatu“ varje. (vt ka reegel 4.1.4.1 ja 4.1.4.2) Kui:

9.1.6.1 kuul läbistab „läbistamatu“ varje ning jätkab, tulemuslikult tabades pappmärki, siis ei arvestata selle tabamuse väärtust;

9.1.6.2 kuul läbistab „läbistamatu“ varje ning jätkab, tulemuslikult tabades metallmärki või tabades purunevat märki või elektrooniliselt registreerivat märki mis aktiveerib harjutuse seadme, siis loetakse see juhtum varustuse veaks (vt reegel 4.6.1). Peale märkide taastamist on võistleja kohustatud laskeharjutuse uuesti sooritama.

9.1.6.3 kuul riivab läbistamatut varjet ning jätkab lendu tabades pappmärki siis võetakse arvesse ka selle tabamuse väärtus vastavalt tabatud märgile.

9.1.6.4 kuul riivab läbistamatut varjet ning jätkab lendu tabades metallmärki siis võetakse arvesse ka selle tabamuse väärtus vastavalt tabatud märgile.

9.1.7 Märgipostid ei ole ei läbistatav ega läbistamatu varje. Peale märgiposti läbistamist või riivamist toimunud tabamuste väärtused võetakse arvesse vastavalt tabatud märgile.

9.2 Tulemuse välja selgitamine

9.2.1 “Comstock” – laskude arv ja laskmise aeg ei ole piiratud, soorituse aeg lõpeb viimase lasuga, tulemuse välja selgitamisel summeeritakse trahvid ja nõutavate tabamuste väärtused.

9.2.1.1 Võistleja tulemus saadakse liites igal märgil paremate nõutavate tabamuste väärtused, lahutades saadud summast trahvipunktid ning jagades lõppsumma ajaga (sajandiksekundi täpsusega) mis kulus võistlejal laskeharjutuse sooritamiseks. Saadud tulemust nimetatakse võistleja mõjuteguriks (Hit Factor). Laskeharjutuse paremusjärjestus leitakse järgmisel viisil: parimale, suurima mõjuteguriga, võistlejale arvestatakse maksimaalsed võimalikud punktid ning iga järgmise võistleja tulemus punktides arvutatakse korrutades maksimaalselt võimalikku punktide arvu selle võistleja tulemuse suhtega võitja tulemusse.

9.2.2 Laskeharjutuse tulemused selgitatakse välja ja võistlejate paremusjärjestus laskeharjutusel esitatakse saavutatud mõjuteguri alusel divisjonide lõikes ja saavutatud punktid esitatakse täpsusega neli kohta peale koma (ümardamata).

9.2.3 Võistlejate paremusjärjestus võistlusel selgitatakse välja divisjonide kaupa liites selleks iga võistleja tulemused laskeharjutustel (täpsusega neli kohta peale koma, ümardamata) ja järjestades võistlejad alates suurima summa saavutanud võistlejast.

9.3 Viigi lahendamine

9.3.1 Kui võistluse direktor otsustab, et viik tuleb lahendada, peavad need võistlejad sooritama võistluse direktori poolt määratud või loodud ühe või mitu laskeharjutust kuni viigiseis laheneb. Viigi lahendamine selgitab üksnes võistlejate asetuse võistluse lõppjärjestuses; nende poolt saavutatud võistlustulemused jäävad endiseks. Viiki ei tohi kunagi lahendada loosi teel.

9.4 Tabamuste väärtused

9.4.1 Tabamuste väärtused praktikali märkides ja trahvimärkides on kehtestatud Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsiooni peaassamblee poolt (vt Lisades B ja C ning allpool). Puruneva märgi tabamise väärtus on harilikult 5 punkti.

9.4.1.1 On soovitav, et kaduv märk annaks 10 punkti

9.4.1.2 Keerulist lasku nõudev (metall või purunev) märk võib anda 10 punkti,

9.4.1.3 Pole kohaldatav

9.4.1.4 Punktides 9.4.1.1 – 9.4.1.2 kirjeldatud märke tohib võistlusel olla kõige enam 10% võistluse märkide koguarvust. Need märgid peavad olema laskeharjutuste eelneval kontrollimisel peakohtuniku poolt vastu võetud ja selgesti kirjeldatud harjutuse kirjelduses.

9.4.2 Iga tabamuse väärtus papist trahvimärgi punktialal on miinus 10 punkti. Ühes trahvimärgis võetakse arvesse kuni 2 tabamust.

9.4.3 Metallist trahvimärk peab lasu järel kukkuma, ümber pöörduma või mingil viisil tabamust kajastama ja sel juhul on selle tabamuse väärtus miinus 10 punkti.

9.4.4 Iga nõutava tabamuse puudumise eest arvestatakse miinus 10 punkti, välja arvatud kaduvate märkide puhul (vt Reegel 9.9.2).

9.5 Punktiarvestus

9.5.1 Kui laskeharjutuse kirjelduses ei ole nõutud teisiti, peab iga pappmärgi suunas toimuma vähemalt üks lask. Võistleja tulemuse kindlaks tegemisel arvestatakse ühe märgi kohta Semi-Auto Divisjonides kahe parema tabamuse väärtus ning Manual Action Divisjonides ühe parema tabamuse väärtus. Metallmärgi suunas tuleb lasta vähemalt üks lask ning märk peab tabamuse arvestamiseks kukkuma või tabamust mingil viisil esitama.

9.5.2 Kui kuuli kaliibrile vastav ringjoon tabamuse jälje kohal pappmärgis puudutab kahe erineva tulemusala eraldusjoont, või kui see ületab mitmeid tulemusalasid, või ületab punkte andva ala ja punkte mitteandva ala eraldusjoont, loetakse tabamuse väärtuseks suurem väärtus.

9.5.3 Kui kuuli kaliibrile vastav ringjoon tabamuse jälje kohal puudutab nii märgi kui trahvimärgi punktiala, võetakse arvesse mõlema tabamuse väärtused.

9.5.4 Tabamusest lähtuvad radiaalsed rebendid ei lähe arvesse tabamuse väärtuse määramisel.

9.5.4.1 Kuuli kaliibri mõõdust suuremad augud pappmärkides ei anna punkte ega karistuspunkte, välja arvatud juhul, kui augu juures on tõendeid (tahm, nn. “kroon” jne) mis võimaldavad välistada, et tegemist on rikošeti või kuuli poolt lendu löödud osakestest tekkinud auguga.

9.5.5 Vähim laskeharjutuse eest saavutatav tulemus on null.

9.5.6 Võistleja, kes ei püüa märki tabada vähemalt ühe lasuga, saab ühe protseduurilise karistuse iga sellise märgi eest; samas arvestatakse karistuspunktid nõutavate tabamuste puudumise

eest. (vt reegel 10.2.7).

9.5.7 Tulemuse välja selgitamisel ei arvestata märgis jälgi mille suund on tagantpoolt ettepoole ja/või jälgi mis pole tekkinud kuuli läbi.

9.5.8 Purunevat märki loetakse tabatuks kui selles on läbiv auk või sellest on eraldunud osa.

9.6 Tulemused ja eriarvamused

9.6.1 Peale kohtuniku käsklust „Range Clear!“ (“Rada vaba!”), võib võistleja või tema esindaja minna kaasa tulemuste välja selgitamise eest vastutava ametnikuga tabamuste vaatamiseks ja nende arvesse mineva väärtuse vastavaks tunnistamiseks. Reeglit ei saa rakendada kui laskeharjutus koosneb üksnes lendavatest märkidest, isetaastuvatest märkidest ja /või elektrooniliselt loetavatest märkidest.

9.6.2 Võistluse ametnik võib määrata tulemuse välja selgitamise alguseks hetke, millal võistleja veel alles sooritab laskeharjutust. Sellisel juhul on võistleja esindajal lubatud kaasa minna tulemuste välja selgitamise eest vastutava ametnikuga tabamuste vaatamiseks ja nende arvesse mineva väärtuse vastavaks tunnistamiseks. Selle korra puhul peab võistlejaid sellest teavitama laskeharjutuse tutvustusel.

9.6.3 Kui võistleja (või tema esindaja) ei tutvu märgis olevate tabamustega tulemuste välja selgitamise ajal siis kaotab ta õiguse vaidlusele märgis olevate tabamuste ja nende väärtustega seonduvates küsimustes.

9.6.4 Iga vaidlus tabamuse väärtuse üle tuleb võistleja või tema esindaja poolt esitada kohtunikule enne vaidlusaluse märgi värvimist, kleepimist või taastamist; vastasel korral vaidlustamist ei arvestata.

9.6.5 Kui kohtunik jätab vaidluse korral tabamuse väärtuse jõusse siis tohib võistleja esitada selle vaidlustuse vanemkohtunikule ning seejärel peakohtunikule.

9.6.6 Peakohtuniku otsus tabamuse väärtuse vaidluse üle on lõplik. Järgnevad vaidlused tabamuse väärtuse üle ei ole lubatud.

9.6.7 Vaidluse korral tabamuse ja selle väärtuse üle ei tohi vaidlusalust märki paigata, kinni teipida või muul viisil mõjutada kuni asi on lõplikult otsustatud. Selle tingimuse mittetäitmisel kohaldatakse reeglit 9.1.3. Kohtunik võib aega kokku hoides vaidlusaluse pappmärgi asendada ja eemaldada laskeharjutuselt põhjalikumaks uurimiseks. Vaidluse jätkamiseks peavad nii võistleja kui kohtunik andma märgile oma allkirja ning selgelt märgistama vaidlusaluse tabamuse.

9.6.8 Tabatud punktialade määratlemiseks ja /või tabamuse väärtuse määramiseks pappmärgil tuleb kasutada üksnes peakohtuniku poolt lubatud abivahendeid – kaliibrikujutisi läbipaistval kandjal.

9.6.9 Tabamuste väärtusi võib edastada ka käemärkide abil (vt Lisa F1). Kui välja selgitatud tulemus vaidlustatakse, ei tohi märki taastada enne, kui selles märgis olevate tabamustega on

tutvunud võistleja või tema esindaja. Peakohtunik sätestab eelnevalt märkidega tutvumise tegevused ja korra. (vt ka reegel 9.1.3)

9.7 **Tulemuslehed**

9.7.1 Kohtunik peab iga võistleja tulemuslehele enne selle allkirjastamist kandma kogu teabe (s.h. tehtud hoiatused). Peale kohtuniku poolt tulemuslehe allkirjastamist peab ka võistleja lisama oma allkirja selleks ette nähtud kohta. Regiooni direktori vastava otsusega on lubatud ka tulemuslehtede elektrooniline allkirjastamine. Punktide ja trahvipunktide märkimiseks tuleb kasutada täisarve. Võistleja poolt laskeharjutuse sooritamiseks kulunud aeg tuleb selleks ette nähtud kohta üles märkida täpsusega kaks kohta peale koma.

9.7.2 Kui tulemuslehele tehakse parandusi, tuleb need selgelt märkida nii originaalil kui ka võistleja koopial. Võistleja ja kohtunik peavad paranduste juurde kirjutama oma initsiaalid.

9.7.3 Kui võistleja keeldub mingil põhjusel tulemuslehte alla kirjutamast või sellele oma initsiaale kandmast, peab asja lahendamiseks pöörduma peakohtuniku poole. Kui peakohtuniku arvamuse kohaselt on laskeharjutus läbi viidud ning tulemused arvestatud vastavalt kehtestatud nõuetele, edastatakse allkirjastamata tulemusleht tavapärases korras võistluse kokkuvõtete tegemiseks.

9.7.4 Võistleja ja kohtuniku poolt allkirjastatud tulemusleht tõendab, et laskeharjutus on sooritatud ning aeg ja tabamuste väärtused mis on kantud tulemuslehele, on õiged ning neid ei vaidlustata. Allkirjastatud tulemusleht on lõplik dokument, ning võistleja ja kohtuniku vastastikuse kokkuleppeta või vahekohtu vastava otsuseta, tohib tulemuslehte muuta üksnes aritmeetiliste vigade parandamiseks või protseduuriliste karistuste lisamiseks reegli 8.6.2 alusel.

9.7.5 Kui tulemuslehel on ebapiisavalt või liigselt andmeid või kui sellel ei ole märgitud aega siis tuleb sellest teavitada peakohtunikku, kes nõuab võistlejalt soorituse kordamist.

9.7.6 Juhul, kui soorituse kordamine ei ole võimalik, siis:

9.7.6.1 kui aega ei ole märgitud, saab võistleja laskeharjutuse tulemuseks nulli.

9.7.6.2 kui tabamused või nende puudumine on puudulikult märgitud, loetakse tulemuslehel olemasolevad tulemused õigeteks ja lõplikeks.

9.7.6.3 kui tulemuslehele on märgitud liigselt tabamusi või nende puudumist, siis lähevad arvesse suurema väärtusega tabamused.

9.7.6.4 Tulemuslehele kantud protseduurilised karistused loetakse õigeks ja lõplikeks, v.a. reegli 8.6.2 puhul.

9.7.6.5 Kui võistleja isik on jäänud tulemuslehele märkimata, tuleb küsimus anda lahendamiseks peakohtunikule, kes peab oma äranägemise järgi võtma tarvitusele meetmed asja joonde ajamiseks.

9.7.7 Kui tulemuslehe originaal on kadunud või muul põhjusel kättesaamatu, võib kasutada võistleja käes olevat tulemuslehe koopiat või muud peakohtunikule vastuvõetavat kirjalikku või

elektroonilist tulemuslehe kannet. Kui võistleja tulemuslehe koopia või muu kirjalik või elektrooniline tulemuslehe kanne ei ole kättesaadav, peab võistleja sooritama laskeharjutuse uuesti. Kui peakohtunik otsustab, et laskeharjutuse sooritamine ei ole enam võimalik, saab võistleja selle laskeharjutuse tulemuseks nulli.

9.7.7.1 Kui võistleja on harjutuse sooritanud teistkordselt, siis kehtib teise korra tulemus ka siis kui selgub esimese korra tulemus.

9.7.8 Sel ajal kui tulemuslehtede originaale säilitatakse laskepaigas peale nende allkirjastamist kohtuniku ja võistleja poolt, ei tohi keegi peale võistluse volitatud ametnike neid käsitseda ilma kohtuniku või tulemusarvestaja eelneva loata. Esimesel rikkumisel tehakse hoiatus, järgneval rikkumisel võidakse rakendada alajaotust 10.6.

9.8 Tulemuste säilitamine

9.8.1 Iga võistleja on kohustatud säilitama koopia oma tulemusest ja kinnitama selle alusel tulemusarvestaja poolt avalikustatud tulemuse vastavuse.

9.8.2 Kui kõik võistlejad on võistluse lõpetanud, peab tulemusarvestaja esialgsed laskeharjutuste tulemused avalikustama võistlusalal kõigile nähtavas kohas ning IV ja kõrgema tasemega võistlustel võistluse ametlikus hotellis, võimaldamaks tulemuste vastavuse kontrollimist võistlejate poolt. Igas paigas tuleb selgelt juurde märkida avaldamise kuupäev ja kellaaeg (mitte trükkimise aeg).

9.8.3 Kui võistleja leiab tulemustes vea siis tuleb esitada sellekohane kaebus tulemusarvestajale ühe tunni jooksul peale tulemuste avalikustamist. Kui kaebust ei esitata selle aja jooksul, jäävad avalikustatud tulemused jõusse ning edasisi kaebusi ei arvestata.

9.8.4 Võistleja kelle ajakava (või võistluse direktori poolt määratud aeg) näeb ette kõigi laskeharjutuste läbimist lühema aja jooksul kui kogu võistluse aeg (nt. peab laskma kõik laskeharjutused ühe päevaga kolmepäevasel võistlusel) peab esialgsete tulemustega tutvuma võistluse direktori poolt määratud korras (nt. veebilehe kaudu) ja aja jooksul. Vastasel juhul kaotab ta õiguse tulemusi vaidlustada. Vastav kord peab olema avaldatud võistluse ametlikus teates ja/või avaldatud laskepaigas enne võistluse algust (vt alajaotus 6.6).

9.8.5 Võistluse direktor võib tulemused avaldada elektrooniliselt (nt kodulehel) kas täiendavalt või alternatiivina väljatrükile. Sellisel juhul tuleb sellest teavitada enne võistlust võistluse kirjelduses ja/või kirjalikult teavitada laskepaigas nähtaval kohal enne võistluse algust. Kui tulemused avaldatakse ainult elektrooniliselt, siis tuleb võistlejatele luua võimalus (nt arvuti) nendega tutvumiseks.

9.9 Tulemuste arvestamine - liikuvad märgid

9.9.1 Liikuvad märgid, mis paigal olles jätavad tabatavaks vähemalt osa A-alast (nii enne kui peale esmast aktiveerimist) või mis ilmuvad ning kaovad kogu võistleja soorituse vältel, annavad

alati märgi laskmata jätmise trahvipunktid ja/või nõutava tabamuse puudumise väärtuse.

9.9.2 Liikuvad märgid, mis ei täida p 9.9.1 toodud tingimusi, loetakse kaduvaiks ning need ei too kaasa märgi laskmata jätmise trahvipunkte ja/või nõutava tabamuse puudumise arvesse võtmist välja arvatud juhul, kui võistleja ei aktiveeri märgi mehhanismi enne soorituse viimast lasku.

9.9.3 Paigal seisvad märgid, mis jätavad tabatavaks A-ala, kas enne või pärast liikuva ja/või peitva karistusmärgi või nägemise takistuse aktiveerimist, ei ole kaduvad märgid ja toovad kaasa märgi laskmata jätmise trahvipunktid ja/või nõutava tabamuse puudumise väärtuse arvesse võtmise.

9.9.4 Paigal seisvad märgid, mis jätavad tabatavaks maksimumpunktide saavutamise ala iga kord kui võistleja käsitseb mehhaanilist aktiveerijat (nt nöör, pedaal, uks, luuk jne), ei kuulu kaduvate märkide hulka.

9.9.5 .Juhul, kui laskeharjutus nõuab, et võistleja oleks seotud seadmega, mis liigub laskeharjutuse täitmise vältel ühest asukohast teise, siis iga märki, mida on võimalik tabada üksnes seadme liikumise tee osalt ja mille tabamine pole hiljem võimalik, käsitatakse kui kaduvat märki.

9.10 Aja mõõtmine

9.10.1 Üksnes kohtuniku poolt kasutatava ajamõõtjaga mõõdetud soorituseks kulunud aeg märgitakse võistleja tulemuslehele. Kui laskeharjutuse kohtunik (või kõrgem võistluse ametnik) otsustab, et ajamõõtja oli rikkis, peab võistleja, kelle soorituse aega ei saanud mõõta, sooritama laskeharjutuse uuesti.

9.10.2 Kui vahekohtu arvates on võistleja sooritusele kulunud aeg ebareaalne, peab võistleja sooritama laskeharjutuse uuesti (vt Reegel 9.7.4).

9.11 Tulemuste arvestamise programmid

9.11.1 Tulemuste arvestamise programm kõigil IV või kõrgema tasemega võistlustel on uusim versioon Windows® Match Scoring System (WinMMS) kuni muu tulemuste arvestamise programmi heakskiitmiseni Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsiooni presidendi poolt. Teiste tasemete võistlustel võib kasutada teisi tulemuste arvestamise programme võistlusi korraldava regiooni direktori otsusel.

10 PEATÜKK – Karistused ja diskvalifitseerimine

10.1 Protseduurilised karistused

10.1.1 Protseduurilised karistused määratakse juhul kui võistleja ei pea kinni laskeharjutuse tutvustusel esitatud laskeharjutuse kirjeldusest ja/või rikub mõnda muud reeglit. Kohtunik peab võistleja tulemustelehele selgelt märkima protseduuriliste karistuste arvu ning nende määramise põhjuse.

10.1.2 Protseduurilise karistuse väärtus on miinus 10 punkti igal juhtumil.

10.1.3 Protseduurilise karistuse määramise või nende arvu suhtes eriarvamusel olev võistleja võib esitada kaebuse vanemkohtunikule ja/või peakohtunikule. Võistleja, kes ka seejärel jääb otsuse suhtes eriarvamusele, võib edasi kaevata vahekohtule.

10.1.4 Protseduurilisi karistusi ei saa tühistada võistleja edasise tegevusega. Näiteks võistleja, kes, ületanud karistusjoone, tulistab märki, saab vastava karistuse hoolimata sellest, et ta hiljem tulistab sama märki karistusjoone tagant.

10.2 Protseduurilised karistused – näited

10.2.1 Võistleja, kelle ükskõik milline kehaosa toetub lasu sooritamise hetkel vastu maad või mõnda objekti teisel pool karistusjoont, saab iga sellise korra eest ühe protseduurilise karistuse. Karistust ei kohaldata, kui võistleja ei soorita selle rikkumise ajal ühtegi lasku (välja arvatud kui kohaldatakse reeglit 2.2.1.5.)

10.2.1.1 Kui võistleja on selle rikkumisega saavutanud märkimisväärse eelise, võib võistlejale määrata ühe protseduurilise karistuse iga sooritatud lasu eest rikkumise ajal.

10.2.2 Võistlejale, kes ei täida laskeharjutuse kirjelduse nõuet, määratakse iga rikkumise eest üks protseduuriline karistus. Kui aga võistleja saab nõude rikkumise teel märkimisväärse eelise, võib määrata võistlejale ühe karistuse asemel protseduurilise karistuse iga lasu eest rikkumise ajal. (nt. võistleja sooritas mitu lasku nõutavast erinevast positsioonist või asendist).

10.2.3 Võistlejale määratud protseduuriliste karistuste arv ei tohi ületada sellest positsioonist saavutatavate tabamuste arvu. Näiteks, kui võistleja saab nelja metallmärgi laskmise ajal eelise karistusjoone ületamise teel siis määratakse talle protseduurilised karistused rikkumise ajal sooritatud laskude eest kuid kokku maksimaalselt neli protseduurilist karistust vaatamata tegelikult sooritatud laskude arvule.

10.2.4 Võistlejale, kes ei teosta kohustuslikku ümberlaadimist, tuleb määrata üks protseduuriline karistus iga lasu eest mis on tehtud ajavahemikul kohustusliku ümberlaadimise hetkest kuni võistleja poolt teostatud ümberlaadimiseni.

10.2.5 Võistlejale, kes läbides Cooperi tunnelit põhjustab puudutusega ühe või mitme tunneli lage kujutava lipi kukkumise, määratakse üks protseduuriline karistus iga maha kukkunud lipi kohta. Protseduurilisi karistusi ei määrata nende maha kukkunud lippide kohta, mille kukkumise

tingis püssirohugaaside surve, relva tagasilöök või võistleja puude vastu tunneli seina.

10.2.6 Võistlejale, kes käskluse Standby! ja stardisignaali vahel liigutab (küünitab tulirelva poole, muudab kehahoiakut vms) määratakse üks protseduuriline karistus. Kui kohtunikul õnnestub võistleja enne stardisignaali peatada, tehakse esimese rikkumise eest hoiatus ning võistleja alustab uuesti.

10.2.7 Võistlejale, kes ei ole sooritanud märgi suunas vähemalt ühte lasku, määratakse üks protseduuriline karistus iga sellise märgi (mitte trahvimärgi!) kohta. Karistuse väärtusele liitub nõutavate tabamuste puudumise väärtus. v.a. kui rakendub Reegel 9.9.2.

10.2.8 Pole kohaldatav.

10.2.9 Võistleja, kes lahkub laskepositsioonilt võib sinna täiendavate laskude sooritamiseks naasta juhul, kui ta teeb seda ohutult. Klassifikatsiooniharjutuste ning I ja II taseme võistluste laskeharjutuste kirjeldused tohivad seda keelata ja sellisel juhul määratakse võistleja tagasipöördumisel üks protseduuriline karistus iga pärast tagasipöördumist sooritatud lasu kohta.

10.2.10 Erikaristus: võistleja, kes ei ole suuteline mõnda laskeharjutuse osa täielikult läbima seoses oma puudega või tulenevalt vigastusest, võib enne harjutuse sooritamist taotleda peakohtunikult karistuse määramist laskeharjutuse nõuete täitmise asemel.

10.2.10.1 Kui peakohtunik rahuldab võistleja vastava taotluse, peab peakohtunik enne laskeharjutuse sooritamist määrama, kui palju (1% kuni 20%) vähendatakse võistleja tabamuste väärtuste summat.

10.2.10.2 Alternatiivina võib peakohtunik mitte rakendada protseduurilisi karistusi, arvestades võistleja olulist füüsilist puuet, mille tõttu pole võimalik täita laskeharjutuse kõiki nõudeid.

10.2.10.3 Kui peakohtunik taotlust ei rahulda, rakendatakse protseduurilisi karistusi vastavalt reeglitele.

10.2.11 Võistlejale, kes sooritab lasu üle varje, mille kõrgus on 1,8 meetrit ja enam, määratakse üks protseduuriline karistus iga sooritatud lasu eest (vt Reegel 2.2.3.1).

10.2.12 Kui võistleja relv annab harjutuse sooritamise ajal automaattuld (enam kui üks lask ühe päästikule vajutusega) seetõttu, et ta relv on seatud automaattulele, saab ta selle harjutuse tulemuseks nulli. Samal võistlusel sama olukorra kordumisel võistleja diskvalifitseeritakse. Juhul, kui seejuures on mõni lask tehtud ohtlikus suunas või p 10.3.1 rikkudes, kohaldatakse Reeglite osa 10.4.

10.3 Diskvalifitseerimine - üldreeglid

10.3.1 Võistleja diskvalifitseeritakse kui ta praktikalivõistluse ajal rikub ohutusreegleid või teeb praktikalis keelatud tegevusi. Võistlejal on pärast seda keelatud sooritada selle võistluse teisi laskeharjutusi olenemata võistluse ajakavast või laskealade paiknemisest kuni võimaliku otsuse saamiseni esitatud edasikaebuse kohta (vt reeglite peatükk 11).

10.3.2 Diskvalifitseerimise puhul peab kohtunik märkima võistleja tulemuslehele selle põhjuse, juhtumi kuupäeva ja kellaaja ning teavitama sellest peakohtunikku niipea kui võimalik.

10.3.3 Diskvalifitseeritud võistleja tulemusi ei tohi võistluse tulemuste hulgast kustutada ning võistluse direktor ei tohi võistluse lõpptulemusi välja kuulutada enne reeglis 11.3.1 määratud tähtaja möödumist, tagamaks et peakohtunikule või tema esindajale ei ole mõne asjaolu suhtes esitatud edasikaebust.

10.3.4 Kui edasikaebus on vahekohtule esitatud reeglis 11.3.1 kehtestatud ajavahemiku vältel siis kehtivad reegli 11.3.2 sätted.

10.3.5 Kui võistleja on saanud eel- või põhivõistlusel tulemuse (pole diskvalifitseeritud) siis tema tulemust ei tühistata kui ta peaks diskvalifitseeritama "Duellis" või mõnel muul kõrvalvõistlusel. (vt ka reegel 6.2.4)

10.4 **Juhulask**

Kohtunik peab juhulasu sooritanud võistleja peatama niipea kui võimalik. Juhulasuks loetakse:

10.4.1 lasku, mis lendab üle kuulipüüdja, kaitsevalli või mõnes muus suunas, mis on laskeharjutuse kirjelduses määratud kui ohtlik suund. Võistlejat, kes sooritab lasu nõuetele vastavalt ja see muudab suunda rikošeti tõttu, ei diskvalifitseerita kuid võib kohaldada alajaotuses 2.3 kirjeldatut.

10.4.2 lasku, mis tabab maad võistlejale lähemal kui 3 meetrit, välja arvatud juhul, kui võistleja laseb lähemal kui 3 meetrit paikneva pappmärgi või puruneva märgi pihta või juhul, kui selline tabamus juhtub lasutõrke tulemusena.

10.4.3 lasku, mis toimub tulirelva relva laadimise, ümberlaadimise või tühjakslaadimise ajal. Siia alla kuulub ka lasu sooritamine reeglites 8.3.1 ja 8.3.7 kirjeldatud tegevuste ajal (vt ka reegel 10.5.9).

10.4.3.1 Erand – detonatsiooni, mis toimub tulirelva tühjakslaadimise ajal, ei loeta diskvalifitseerimise reeglite kohaselt lasuks või laskmiseks ja on lubatud kohaldada reeglit 5.1.6.

10.4.4 lasku, mis toimub tõrke kõrvaldamisel.

10.4.5 lasku, mis toimub tulirelva ühest käest teise viimise ajal.

10.4.6 lasku, mis toimub liikumise ajal, välja arvatud juhul, kui võistleja samaaegselt selgesti kavatseb märki lasta.

10.4.7 lasku, mis sooritatakse metallmärgi pihta lähemalt kui 50 meetrit, mõõdetuna märgi esiküljest kuni võistleja lähima maad puudutava kehaosani (vaata Reegel 2.1.3).

10.4.8 Juhul kui on võimalik kindlaks teha, et juhulasu toimumise põhjustas tulirelva osa purunemine või defektne tulirelva osa ning võistleja ei ole rikkunud käesolevas jaotises käsitletud ohutusnõudeid, siis diskvalifitseerimist ei rakendata, aga võistleja tulemuseks sellel laskeharjutusel loetakse null.

10.4.8.1 Sellise tulirelva peab viivitamata esitama kontrolliks peakohtunikule või tema esindajale, kes vaatab relva üle ja sooritab vajalikud katsed selgitamaks, kas juhulasu põhjustas relva osa purunemine või defektne tulirelva osa. Võistleja peab oma relva ülevaatuseks esitama enne laskeharjutuse alalt lahkumist, vastasel korral ei saa ta hiljem juhulasu põhjusena viidata relva osa purunemisele või defektsele tulirelva osale.

10.5 **Tulirelva ohtlik käsitsemine**

Alljärgnevalt on loetletud juhud, mida loetakse tulirelva ohtlikuks käsitsemiseks, loetelu ei ole lõplik:

10.5.1 Tulirelva käsitsemine igal pool, välja arvatud ohutusala, võistluse kohtuniku poolt ohutuks määratud ala ja kohtuniku käskluse täitmiseks tema järelevalve all. See ei rakendu relva kandmisele juhul, kui reeglite p 5.2.1 on täidetud. Reegli 5.2.1 rikkumine võib kaasa tuua võistluselt eemaldamise.

10.5.2 Laskeharjutuse sooritamisel tulirelva suunamine väljapoole reeglitega või laskeharjutuse kirjeldusega määratud ohutusnurka. (vt. ka reeglid 5.2.7.3) Erandiks on turvalipu paigaldamine vastavalt reeglite p 8.3.7.2, millal relva suue tohib osutada maapinnale, võistlejast vähemalt 50 cm kaugusele, märkide suunas.

10.5.3 Võistleja pillab relva maha või põhjustab selle mahakukkumise laskeharjutuse sooritamise ajal arvestamata asjaolu kas relv on laetud või mitte. Võistlejat, kes ükskõik mis põhjusel asetab laskeharjutuse sooritamise ajal teadlikult ja ohutult oma relva maha või muule kindlale alusele, ei diskvalifitseerita juhul kui:

10.5.3.1 Võistleja säilitab pideva füüsilise kontakti relvaga seni kuni see on kindlalt ja ohutult maha või mõnele muule kindlale alusele asetatud ning

10.5.3.2 Võistleja ei kaugene relvast üle 1 meetri (v.a. juhul, kui relv on asetatud kohtuniku järelevalve all kaugemale, täitmaks lähteasendi nõuet) ning

10.5.3.3 ei rakendu reegli 10.5.2 sätted ning

10.5.3.4 relv on alajaotuses 8.1 nimetatud olekus või

10.5.3.5 relv on tühjaks laetud ja padrunipesa on avatud.

10.5.4 Pole kohaldatav.

10.5.5 Relva suunamine enese kehale (nn „sweeping“) laskeharjutuse sooritamise ajal.

10.5.6 Pole kohaldatav.

10.5.7 Laskeharjutuse sooritamise ajal enam kui ühe tulirelva kandmine või kasutamine.

10.5.8 Sõrme hoidmine seespool päästikukaitset tõrke eemaldamisel, kui on selge, et võistleja ei sihi märke.

10.5.9 Sõrme hoidmine seespool päästikukaitset relva laadimisel, ümberlaadimisel või tühjakslaadimisel. Võistleja tohib seda erandina teha juhul, kui võistluse kohtuniku korralduse

täitmiseks on tarvis teha tühilask või lukk maha vinnastada ja/või kukk alla lasta. Kui sel puhul toimub lask, rakendub reeglite p 10.4.3.

10.5.10 sõrme hoidmine seespool päästikukaitset liikumise ajal vastavalt reeglile 8.5.1

10.5.11 Pole kohaldatav.

10.5.12 Laskemoona või selle imitatsiooni käsitsemine ohutusalas. Vt ka reegel 2.4.4.

10.5.12.1 kui võistleja siseneb ohutusalasse vööl, taskus või kotis oleva laetud salve, laskemoona või laskemoona imitatsiooniga siis ei loeta seda laskemoona käsitsemiseks kui võistleja ei käsitse seda ohutusalas viibimise vältel.

10.5.13 Kohtuniku poolt kontrollitud tulirelvast erineva laetud tulirelva valdamine.

10.5.14 Maha pillatud tulirelva üles tõstmine. Maha pillatud tulirelva peab alati üles võtma kohtunik, kes peale tulirelva kontrollimist ja/või tühjakslaadimist paneb selle otse võistleja relvakarpi, −kotti. Laadimata tulirelva maha pillamine või kukkumise põhjustamine väljaspool laskeharjutust ei ole rikkumine, kuid võistleja, kes relva üles võtab, diskvalifitseeritakse.

10.5.15 ohtliku ja/või keelatud laskemoona kasutamine (vt. reeglite punkte 5.5.4, ja 5.5.6) ja/või keelatud tulirelva kasutamine (vt. 5.1.10 ja 5.1.11)

10.6 **Ebasportlik käitumine**

10.6.1 Võistleja diskvalifitseeritakse teo eest, mis kohtuniku hinnangul on ebasportlik. Ebasportliku käitumise alla kuulub näiteks pettus, ebaausus, võistluse ametniku õigustatud korralduse mittetäitmine või ükskõik milline käitumine, mis häbistab sporti. Loetelu ei ole lõplik. Peakohtunikku peab teavitama nii kiiresti kui võimalik.

10.6.2 Võistleja, kes kohtuniku hinnangul on uue soorituse saavutamiseks nägemis- või kuulmiskaitsmed teadlikult eemaldanud või põhjustanud nende eemaldumise, diskvalifitseeritakse.

10.6.3 Teisi isikud võib laskealalt kõrvaldada teo eest, mis kohtuniku hinnangul on vastuvõetamatu. Vastuvõetamatu käitumise alla kuulub näiteks võistluse ametniku õigustatud juhiste mittetäitmine, võistleja segamine laskeharjutuse sooritamise või selleks valmistumise ajal või ükskõik milline käitumine mis häbistab sporti. Loetelu ei ole lõplik.

10.7 **Keelatud ained**

10.7.1 Kõik isikud peavad praktikalivõistluse vältel säilitama enda üle täieliku füüsilise ja vaimse kontrolli.

10.7.2 Rahvusvaheline Praktikali Konföderatsioon loeb alkohoolsete jookide ja mittenäidustatud ning mittevajalike ravimite kuritarvitamist ning keelatud või sooritust mõjutavate ainete kasutamist, vaatamata nende manustamise viisile, äärmiselt raskeks reeglite rikkumiseks.

10.7.3 Võistlejad ja ametnikud ei tohi võistluse ajal olla mistahes ainete või segude (sealhulgas alkoholi sisaldavate) mõju all, välja arvatud meditsiiniliste näidustuste olemasolul. Iga isik, kelle käitumine on peakohtuniku hinnangul ilmselgelt mõjutatud mingist ainest, diskvalifitseeritakse

võistluselt ning ühtlasi võidakse nõuda tema lahkumist võistlusalalt.

10.7.4 Rahvusvaheline Praktikali Konföderatsioon omab õigust igal ajal keelata enam või vähem levinud aine kasutamine võistlustel ning kehtestada testid selgitamaks nende ainete olemasolu (vt Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsiooni anti-dopingu reegleid).

11 PEATÜKK - Vahekohus ja reeglite tõlgendamine

11.1 Üldpõhimõtted

11.1.1 Juhtimine – Reeglite kohaselt peetavate võistluste juures on vaidlused vältimatud. Suurema tähtsusega võistlustel on vaidlusküsimuse lahendus individuaalvõistlejale väga oluline. Efektiivne võistluse juhtimine ja planeerimine hoiab ära enamuse, kui mitte kõik erimeelsused.

11.1.2 Juurdepääs – edasikaebuse vahekohtule võib vastavalt reeglitele esitada igas küsimuses, välja arvatud kui see on mõne reegliga otseselt keelatud. Edasikaebused ohutusnõuete rikkumisest tuleneva diskvalifitseerimise kohta võetakse vastu ainult eesmärgiga välja selgitada, kas erakordsed asjaolud lubavad diskvalifitseerimise otsuse ümber muuta. Vaatamata sellele ei kuulu arutelule või edasikaebamisele rikkumise koosseis nii nagu seda kirjeldab võistluse ametnik.

11.1.3 Edasikaebus – Esmased otsused langetab kohtunik. Kui kaebuse esitaja on eriarvamusel siis tuleb pöörduda laskeharjutuse või -ala vanemkohtuniku poole otsuse saamiseks. Kui erimeelsus ei lahene, tuleb pöörduda peakohtuniku poole.

11.1.4 Edasikaebus vahekohtule – kui kaebuse esitaja on langetatud otsuse suhtes jätkuvalt eriarvamusel, võib ta edasi kaevata vahekohtule esitades esmase osapoole kaebuse.

11.1.5 Asitõendite säilitamine - kaebuse esitaja peab teavitama peakohtunikku oma soovist esitada edasikaebus vahekohtule ja võib paluda, et ametnikud säilitaksid kõik asjakohased dokumendid või muud tõendid kuni asja arutamiseni. Heli ja/või videosalvestisi võidakse arvestada tõendina.

11.1.6 Edasikaebuse ettevalmistamine – kaebuse esitaja peab edasikaebuse kirjalikus vormis ette valmistama ja esitama eest tasudes ka asjakohase lõivu. Kumbki tuleb peakohtunikule üle anda kindlaksmääratud aja vältel.

11.1.7 Võistluse ametniku kohustus – iga võistluse ametnik peab viivitamatult peakohtunikule teatama kaebuse esitaja soovist pöörduda vahekohtu poole ja tuvastama kõikide asjasse puutuvate tunnistajate ning ametnike isikud ja edastama selle teabe peakohtunikule.

11.1.8 Võistluse direktori kohustus – saades edasikaebuse peakohtunikult peab võistluse direktor niipea kui võimalik, kutsuma selleks eraldatud kohta kokku vahekohtu.

11.1.9 Vahekohtu kohustus – vahekohus on kohustatud järgima ja rakendama kehtivaid praktikali reegleid ja tegema oma otsuse vastavalt nendele reeglitele. Kui reegleid on vajalik tõlgendada, või kui juhtum ei ole reeglites üksikasjalikult kajastatud, teeb vahekohus oma otsuse juhindudes seejuures oma parimast arusaamast reeglite vaimus.

11.2 Vahekohtu struktuur

11.2.1 Vahekohus – III või kõrgema taseme võistlustel koostatakse vahekohus vastavalt järgnevatele reeglitele:

11.2.1.1 Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsiooni president või tema esindaja või võistluse

direktori poolt nimetatud võistluse ametnik (nimetatud järjestuses) on vahekohtu hääleõiguseta esimees.

11.2.1.2 Kolm vahekohtu liiget nimetatakse Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsiooni presidendi, või tema esindaja või võistluse direktori poolt (nimetatud järjestuses). Igal nimetatul on üks hääl.

11.2.1.3 Vahekohtu liikmed peaksid võimalusel olema võistluse võistlejate ja ametnike hulgast.

11.2.1.4 Ühelgi juhul ei tohi vahekohtu esimees või keegi vahekohtu liikmetest olla seotud esmase otsuse või vahekohtuni viinud otsuste langetamisega.

11.2.2 Vahekohus – I ja II taseme võistlusteks võib võistluse direktor määrata kolmest kogenud isikust koosneva Vahekohtu. Nimetatud isikud ei tohi olla edasikaebuse osapooled, samuti ei tohi neil olla otsest huvide konflikti juhtumi lõpptulemuse osas. Vahekohtu liikmed peaksid võimalusel olema võistluse ametnikud. Kõik vahekohtu liikmed peavad hääletama. Vahekohtu esimeheks on kõrgem võistluse ametnik või vanim isik kui see on asjakohane.

11.3 Ajapiirangud

11.3.1 Ajapiirang vahekohtu otsuse taotlemiseks – kirjalikus vormis edasikaebus vahekohtule koos lõivuga tuleb esitada peakohtunikule ühe tunni vältel vaidlusalase sündmuse toimumise ajast mis on võistluse ametniku poolt üles märgitud. Nõuete mittetäitmine muudab taotluse kehtetuks ning selle taotlusega seotud toiminguid ei tehta. Peakohtunik peab edasikaebuse saamisel sellele kohe märkima kaebuse saamise kuupäeva ja kellaaja.

11.3.2 Otsustamise ajapiirang – Vahekohus peab otsuse langetama 24 tunni jooksul vahekohtu poole pöördumisest või enne võistluse direktori poolt võistluse lõpptulemuste kinnitamist, sõltuvalt kumb sündmus enne aset leiab. Juhul, kui vahekohus ei suuda otsust etteantud tähtaja jooksul langetada, siis kaebuse esitaja (vt ka Reegel 11.7.1) võidab edasikaebuse ja kaebuse esitaja poolt makstud lõiv tagastatakse.

11.4 Lõivud

11.4.1 Summa – Kolmanda või kõrgema taseme võistlustel on vahekohtule kaebuse esitamise lõivu suurus 100 USD või samaväärne võistleja maksimaalse osalustasuga (sõltuvalt kumb on madalam) kohalikus valuutas. Teistel võistlustel määravad kaebuse esitamise lõivu suuruse võistluse korraldajad, kuid selle suurus ei või ületada 100 USD või selle summa väärtust kohalikus valuutas. Peakohtuniku poolt võistluse asjaolude kohta esitatud kaebus on lõivuvaba.

11.4.2 Lõivu käsitlemine – kui vahekohus otsustab edasikaebuse rahuldada siis lõiv tagastatakse. Kui vahekohus otsustab edasikaebust mitte rahuldada siis peab otsuse ning edasikaebuse esitamise lõivu edastama I ja II taseme võistluse puhul regiooni kohtunike kogule (RROI või NROI; Eestis Eesti Praktikalikohtunike Kogu), III ja kõrgema taseme võistluse puhul Rahvusvahelisele Praktikalikohtunike Assotsiatsioonile (IROA).

11.5 **Menetlus**

11.5.1 Vahekohtu kohustus – vahekohus tutvub kirjaliku edasikaebusega ning säilitab korraldajate nimel kaebuse esitaja poolt makstud lõivu kuni otsuse langetamiseni.

11.5.2 Avalduse täpsustamine – seejärel võib vahekohus teha kaebuse esitajale ettepaneku täpsustada edasikaebuse asjaolusid ning küsitleda avaldajat kõikide asjasse puutuvate asjaolude suhtes.

11.5.3 Istung – seejärel võib vahekohus kaebuse esitaja ära saata kuni kuulatakse teisi tunnistusi.

11.5.4 Tunnistajad – seejärel võib vahekohus kuulata võistluse kohtunikke ja kõiki teisi tunnistajaid esitatud kaebuse asjaolude suhtes ning tutvuda kõigi kogutud tõenditega.

11.5.5 Küsimused – vahekohus võib tunnistajaid ning ametnikke küsitleda kõigi kaebusega seotud ja tähtsust omavate asjaolude kohta.

11.5.6 Arvamused – vahekohtu liikmed peavad kaebuse menetlemise vältel hoiduma arvamuste või otsuste avaldamisest.

11.5.7 Alade vaatlus – vahekohtul on õigus vaadelda iga laske- või muud ala, mis on seotud edasikaebusega ning nõuda iga isiku või ametniku kohalolekut, kelle osalus aitab vahekohtu arvates menetlusele kaasa.

11.5.8 Lubamatu mõjutamine – vahekohtul on õigus rakendada distsiplinaarmeetmeid iga isiku suhtes kes püüab vahekohtu liikmeid mõjutada ükskõik milliste teiste vahendite, välja arvatud tõendite esitamisega. (vt jaotus 10.6)

11.5.9 Arutelu – kui vahekohus leiab, et tema valduses on täielik teave ja tõendusmaterjal edasikaebuse kohta jätkatakse arutelu kinnisena ja otsus langetatakse enamushäälte alusel.

11.6 **Otsus ja sellele järgnev tegevus**

11.6.1 Vahekohtu otsus – peale vahekohtu otsuse langetamist kutsutakse selle väljakuulutamiseks kohale kaebuse esitaja, asjassepuutuv võistluse ametnik ja peakohtunik.

11.6.2 Otsuse täideviimine - pekohtunikul on kohustus vahekohtu otsus täide viia. Peakohtunik peab otsuse välja panema kõigile võistlejatele kättesaadavasse kohta. Otsusel ei ole tagasiulatuvat jõudu ning ta ei mõjuta enne otsuse tegemist aset leidnud vahejuhtumeid.

11.6.3 Otsus on lõplik – vahekohtu otsus on lõplik ning ei kuulu edasikaebamisele, välja arvatud juhul kui peakohtuniku hinnangul on peale otsuse tegemist saanud teatavaks uued asjaolud. See peab toimuma enne kui võistluse direktor on tulemused välja kuulutanud.

11.6.4 Protokollimine – vahekohtu otsus protokollitakse ning on pretsedendiks selle võistluse ajal kõigi sarnaste ja järgnevate vahejuhtumite lahendamiseks.

11.7 **Kolmanda osapoole kaebused**

11.7.1 Kaebuse võib esitada ka kolmas isik - nn “kolmanda isiku kaebus”. Kõigil sellistel

juhtudel rakendatakse 11. peatüki sätteid.

11.8 Reeglite tõlgendamine

11.8.1 Käesolevate reeglite ja nõuete tõlgendamisn on Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsiooni juhatuse töö (IPSC Executive Council).

11.8.2 Kui keegi soovib mõne reegli selgitamist, peab ta esitama oma küsimuse kirjalikult kas faksi, kirja või e-posti teel Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsiooni peakorterisse.

11.8.3 Kõik Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsiooni veebilehel avaldatud reeglite tõlgendused on pretsedendid ning neid võib sellisena rakendada kõigil praktikali võistlustel mis toimuvad vähemalt 7 päeva peale tõlgenduse avaldamist. Avaldamisele järgneval Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsiooni üldkoosolekul on õigus kõiki neid tõlgendusi seadustada või muuta.

12 PEATÜKK - Mitmesugused teemad

12.1 Lisad

Kõik lisad kuuluvad reeglite hulka.

12.2 Keel

Praktikali reeglite ametlikuks keeleks on inglise keel. Kui inglise keelsete reeglite ja teistes keeltes esitatud reeglite vahel on erinevusi siis on inglise keelne variant ülimuslik.

12.3 Lahti ütlemine

Võistlejad ning kõik teised praktikalivõistlusel olevad isikud vastutavad ainuisikuliselt kogu võistlusele toodud varustuse vastavuse eest võistluse toimumise paiga ja selles kehtivate seadustega. Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsioon, konföderatsiooni ametnikud ega ükski konföderatsiooniga liitunud organisatsioon ei võta mingisugust vastutust kellegi varustuse seadusliku või ebaseadusliku kasutamise tulemusena mõnele füüsilisele või juriidilisele isikule tekitatud kahjude, purustuste, õnnetuste, vigastuste või surma põhjustamise eest.

12.4 Sugu

Eesti keel ei erista kolmandas isikus mees- ja naissugu, s.h reeglites. Reeglid kohalduvad ühtviisi nii mees- kui naissoole v.a kus see on eraldi märgitud.

12.5 Mõisted

Käesolevates reeglites on kasutusel järgmised mõisted:

Altpoolt kinnituv kabuur	Kabuur, mille alaosa on kinnitatud võistleja jala külge (paelaga või muul viisil)
Ametnik	ka võistluse ametnik - isik, kellele on võistlusel antud ametlik ülesanne, kuid kes ei pea tingimata olema EPK liige. (ingl. Match Official)
Asend	isiku keha ja jäsemete paiknemine (näiteks käed kõrval, käed risti rinnal jne).
Asukoht	geograafiline koht (nt. Laskeharjutuse piires).
Detonatsioon	padruni sütikukapsli rakendumine või püssirohu plahvatamine muul põhjusel kui lööknõela toimest (näiteks luku sulgemisel või avamisel, padruni mahakukkumisel vms).
EKSS	Eesti keele seletav sõnaraamat
EPK	Eesti Praktikalikohtunike Kogu – EPLÜ juures tegutsev ja Eesti praktikalikohtunikke ühendav kogu. Kogu tegevust korraldab kogu juhatus mille tegevust juhib EPK direktor.
EPLÜ	Eesti Practical-Laskmise Ühing – Eestis praktikali alast tegevust korraldav organisatsioon, mis ühendab praktikaliga tegelevaid klubisid; Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsiooni (IPSC) liige.
EPLÜ Direktor	Eesti praktikaliklubide poolt EPLÜ juhatusse valitud isik, kes korraldab EPLÜ juhatuse tööd ning esindab Eesti regiooni praktikali rahvusvahelistel üritustel.

Graan	mõõtühik, milles väljendatakse kuuli kaalu (1 graan = 0,0648 grammi).
Haavel	Metallist ja väikese läbimõõduga (1,5(1,75) - 5,5(5,84) mm) sfääriline keha. Tänapäeval antimoni, enne arseeni lisandiga pliist. Kasutatakse ka terast, vismutit ja volframi. Praktikal kasutab läbimõõtu vahemikus 2,0 – 3,5 mm (ingl. Birdshot) (Wikipedia (ingl.))
Harjutuse kirjeldus	Kirjalikus (või muus taasesitatavas) vormis kirjeldus milline esitab võistlejatele harjutuse kohta vajaliku teabe vastavalt Reeglite p 3.2.1. (ingl. written stage briefing)
Harjutuspadrun	(i.k "Snap Cap", "Spring Cap") treeninguks ette nähtud imitatsioon laskemoonast.
Justeerima	Mõõteseadet seadistama mõõtetulemuste võrreldavuse tagamiseks.
Jõutegur	Võistleja tulirelva ja laskemoona poolt saavutatav näitaja. Leitakse kronograafilisel mõõtmisel või avaldatakse võistleja poolt. Ühik: graan x jalg / sekund*10^{-3} (füüsikaliselt = impulss) (ingl. Power Factor)
Järelturu toodang	Esemed mida ei toodeta esialgse valmistaja poolt ja/või millel on teise tootja markeeringud.
Kalibreerima	Mõõteseadme mõõtepiirkonda ja –jaotisi etaloniga vastavusse viima; detaili või eseme mõõtu nõutavaga vastavusse viima.
Kalibreerima (popperit)	Praktikalis tähendab selleks määratud laskemoona ja relvaga metallmärgi kukkuvuse katset läbi viima.
Kaliiber	Tulirelva vintrauas olevate vintide vastastikuste põhjade vaheline kaugus millimeetrites või sajandik- või tuhandiktollides . (mõõdetuna padrunipesa eest) Kaliibrit. kasutatakse ka kuuli läbimõõdu kirjeldamiseks. Padrunite sobivuse hindamiseks lisatakse ka padrunikesta pikkus (nt 9x19 või 9x21)
Keere	Kruvijooneline töötlus silindrilise keha pinnal või silindrilise ava sisepinnal. Ette nähtud detailide omavaheliseks ühendamiseks (Ingl. thread)
Konteiner	Sileraudse relva padruni osa, mis sisaldab haavleid ja mis võimaldab suurendada haavlivihu lennu kaugust ja vähendada selle läbimõõdu muutumise kiirust lennu ajal.
Kuiv treening	laskmise imiteerimine laadimata relvaga.
Kuul	Padruni koosseisus olev lendkeha, mis on kavandatud sihtmärgi kahjustamiseks.
Käitlema	ümber käima, kohtlema. **a.** (kedagi). (EKSS)
Käsitama	aru saama, mõistma, taipama; midagi teat. viisil tõlgendama. (EKSS)
Käsitlema	teat. küsimuse v. ainega tegelema, tegemist tegema; midagi kõne või vaatluse alla võtma, arutama. (EKSS)
Käsitsema	masinat, tööriista vm. käte abil kasutama. (EKSS)
Küünitama	välja sirutama, et midagi võtta, haarata, ulatada, anda, vaadata vms; (EKSS)

Laadimine	laskemoona asetamine tulirelva (nt. reageerides käsule "Laskevalmis lae", Ingl. k."Load and make ready", või ühendades uut salve või asetades relva uusi padruneid).
Lask	(EKSS) om. lasu; laskeriistast laskmine (üksikjuhuna); laskmisel laskeriistast paiskuv kuul, mürsk, nool vms.; (tulirelva puhul ka:) laskmisega kaasnev pauk.
Laskeala	Ala, millel tohib võistleja paikneda reeglitekohase soorituse ajal.
Laskeasend	isiku asend laskmise puhul (näiteks püsti, istudes, põlvel, lamades).
Laskeharjutus	Vaata Reegel 6.1.1. Laskeharjutused jagunevad lühikesteks keskmisteks ja pikkadeks. (i.k "General Course")
Laskehark	Relva külge mittekinnitatav ese relva toetamiseks
Laskepaik	Laskeharjutuse paiknemise ala, mitte segi ajada EV seaduses käsitletud laskepaigaga
Laskma	EKSS 8. (hrl. käsi)tulirelvast tulistama; muud laskeriista vinnastusest lahti päästma ning sel teel noolt vm. keha (märgi suunas) lendu paiskama; (ka märgi tabamise kohta).
Lasutõrge	juhtum, mil kuul jääb relvarauda kinni või väljub rauast väga madala kiirusega. (ingl. Squib load)
Lendkeha	Padruni osa, mis on ette nähtud ületama vahemaa sihtmärgini ja kahjustama sihtmärki; enamasti ka „kuul".
Lipp, lipi	kitsas ja õhuke lauake, liist. (EKSS)
Lisaharjutused	Eriülesehitusega laskeharjutused laskesportlaste võimekuse võrdlemiseks – klassifikatsiooniharjutused ja duell-laskmine.
Läbistamine	Praktikalis: lendkeha jälje piirjoon „läbistamatu" keha pinnal on vaadeldav täies ulatuses.
Lähteasend	Laskeharjutuse kirjelduses ja/või p 8.2.2 kirjeldatud võistlejale ette nähtud asend enne stardisignaali (vt Reegel 8.3.4).
Muu varustus	Laskeharjutuse sooritamiseks vajalikud vahendid lisaks relvale. (nt. kabuur, salvehoidja, salv, kiirlaadija ja/või selle kinnitusvahend (ka magnet))
Mõjutegur	Saadakse võistleja poolt harjutusel saavutatud punktide jagamisel soorituseks kulunud ajaga. Ühik: punkti/sekundis. On aluseks võistlejate soorituste paremusjärjestuse määramisel ja võistleja koondpunktide arvutamisel. (ingl. Hit Factor)
Märkide asetus	Target Array - Graphic representation of enemy forces, personnell and facililties in the specific situation, accompanied by target analysis.
Märkide poole	Harjutuse lähteasendist mistahes nähtava sihtmärgi suunas.
OFM	(Original Firearm Manufacturer) tulirelva esialgne tootja.
Ohtlik suunamine	võistleja poolt tulirelva suunamine ohtlikuna määratletud suunas või isiku ükskõik millise kehaosa suunas (vt Reegel 10.5.5).
Ohutusnurk	Nurk taustvalli suunas seisva võistleja keskjoonelt otse taustvalli keskosa suunas mõõdetud sihi ja äärmise ohutu sihi vahel.
Olek	Vt relva olek (ingl. Option)
Olem	Kirjeldatavad objekti osad ja omadused.

Padrun	tulirelvas kasutatav laskemoon, koosneb tavaliselt ühest või mitmest lendkehast, püssirohust, sütikukapslist ja padrunikestast.
Padrunikest	padruni osa, mis ühendab padruni ülejäänud komponendid ühtseks tervikuks.
Pilt	Võimalik nimetus laskeharjutusele, selle kujundusele ja märkide asetusele milles tehtava soorituse tulemus on võistleja võistlustulemuse osa (liidetav). (ingl. stage) (teatr.: teatavat sisulist tervikut moodustav lavateose lõik, mida etendatakse dekoratsioone muutmata. EKSS)
Pole kohaldatav	Reegel või nõue ei kehti selle konkreetsele ala, divisjoni või võistlustaseme suhtes.
Praktikal	Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsiooni (IPSC) reeglite kohaselt läbi viidava laskespordiala võistlus või treening.
Prototüüp	Toode (nt tulirelv) mis ei ole masstootmises ja/või mis ei ole laialdaselt kättesaadav.
Purunev märk	Märk, mis tabamuse korral jaguneb kergesti kaheks või enamaks tükiks.
Regioon	Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsiooni poolt praktikali viljelejaks tunnistatud riik või muu geograafiline ala.
Relva kabuurist võtmine	Relva kabuurist võtmine loetakse alustatuks, kui relv pole enam kabuuriga kontaktis.
Relva olek	Relva olemi üldine iseloomustus mingi näitaja alusel (nt. töökorras; või puhastamata; või kuiv; või laetud). Praktikalis kirjeldatakse kolme võimalikku töökorras relva olekut: salv ühendatud padrun padrunipesas – olek 1; salv ühendatud, padrunipesa tühi – olek 2; ja salv ühendamata (või tühi) ja padrunipesa tühi – olek 3.
Rent	Ka kartetš, suure läbimõõduga (5,9(5,08) - 8,2(15,2) mm) haavel. (ingl. Buckshot). (Wikipedia (ingl. W.))
Riivamine	Praktikalis: lendkeha jälje piirjoon „läbistamatu“ keha pinnal pole täies ulatuses vaadeldav.
Seadus	Põhiseaduses kirjeldatud protseduuri kohaselt loodud ja kehtestatud riiklik dokument, mis seab riigis füüsilistele ja juriidilistele isikutele õigused ja kohustused (mingis valdkonnas või tegevusalal)
Seadusandlus	Põhiseaduse VII Peatükk. Kirjeldab seadusloome protseduuri. Seadusandluse (Põhiseaduse) muutmiseks on tarvis kahte Riigikogu koosseisu.
Servatugi	Relva külge jäigalt kinnituv osa mille esmane eesmärk on võimaldada võtta tuge takistuse servalt.
Sihikupilt	Sihtimine märgi suunas eesmärgiga sihikut kontrollida (vt Reegel 8.7). (ingl. Sight Picture)
Sooritus	Võistleja tegevus ametniku käsklusest „Load and make ready!“ kuni hetkeni kui võistleja on relva kabuuri pannud ja käe eemaldanud või luku avanud ja turvalipp on paigaldatud.

Sütikukapsel	padruni osa, mille rakendumine süütab lasu tekkeks vajaliku püssirohu. (enamasti „sütik“)
Takistus	Võistleja asendi, asukoha või liikumise piiramiseks või suunamiseks kasutatud tarind.
Tarind	Erinevatest koostisosadest, enamasti tahkest materjalist ja kindlal eesmärgil valmistatud tehiskeskkonna osa.
Trupp	Võimalik nimetus rühmale praktikali võistlejatele, kes, tehes sooritusi harjutustel (piltides), paiknevad sama aja vältel samas paigas. (ingl. squad) (teatr.: näiteseltskond, teatri, tsirkuse vm. esinejate väiksem kollektiiv; ka: rühm, salk EKSS)
Tšokk	Sileraudse püssi suudmena ehitatud või sellele liidetav täiendus välja paisatava haavlivihu läbimõõduvähendamiseks või suurendamiseks selle lennu ajal.
Tugevam käsi	Kokkuleppeliselt käsi, mida isik soovib või eelistab kasutada enamiku ühe käega tehtavate tegevuste korral. (teine käsi on nõrgem käsi). Võistlejatele, kellel on ainult üks käsi ja kes kasutavad seda kätt nii tugevama kui ka nõrgema käe laskeharjutuste sooritamisel, kohaldatakse reeglit 10.2.11
Tugevam õlg	Tugevama käe õlg
Tugihark	Relva külge jäigalt kinnitatav osa relva toe võtmiseks maapinnalt või esemetelt
Tugihark	Relva külge jäigalt kinnitatav osa relva toe võtmiseks maapinnalt või esemetelt
Tühjaks laadimine	laskemoona eemaldamine tulirelvast peale võistleja poolt harjutuse lõpetamist või võistluse ametniku poolt tühjaks laadimise korralduse saamist. Tühjaks laadimine algab salve vabastamise või salve või trumli avamise nupu aktiveerimisest ja lõpeb kui relv on laskemoonast täiesti tühi. Juhul, kui võistleja, peale reeglis 8.3.6 käsu saamist ja salve vabastamise või trumli avamise nupu vajutamist, sooritab sihitud lasu märgi suunas ja / või asetab laskemoona tagasi relva, loetakse seda tema poolt tühjakslaadimise katkestamiseks ja laskmise jätkamiseks.
Uus sooritus	Laskeharjutuse kordamine võistleja poolt kas kohtuniku korraldusel või vahekohtu otsusel. (ingl. reshoot)
Vaatus	Võimalik nimetus asukohale praktikalivõistlusel, kus võistlejatel tuleb teha sooritused kahes või enamas kattuvaisse piiridesse üles seatud pildis. (ingl. bay) (lavateose suurim alajaotus, mis omakorda võib jaguneda piltideks ja stseenideks. EKSS)
Vahendi tõrge	Laskeharjutuse vahendi või seadme seisund, mis ei võimalda laskeharjutust plaaanitud viisil läbi viia.
Valestart	Laskeharjutuse soorituse alustamine enne “Stardisignaali” (vt Reegel 8.3.4).
Varje	Sihtmärgi või laskeala osa varjamiseks kasutatud tarind.
Vint	Praktikalis kruvijooneline relvaraua sisepinna töötlus, mis on ette nähtud lendkehale lennu ajaks pöörleva liikumise andmiseks. (ingl. rifling)
Võistlusala	Võistlejate liikumise ühine ala võistluse ajal. Mitmepäevase võistluse ajal ka nt. hotell ja korraldatud ühistranspordi peatused.
Võistluse kaal	Võistluse korraldaja poolt kasutusele võetud mõõteriist (kaal) mida kasutatakse jõuteguri määramisel

Võistluse kronograaf	Võistluse korraldaja poolt lendkeha kiiruse mõõtmiseks kasutusele võetud mõõteriist (kronograaf) mida kasutatakse jõuteguri määramisel.
Ümberlaadimine	Relva külge kinnitatud salve vahetamine teise vastu või täiendava laskemoona sisestamine tulirelva laskeharjutuse sooritamise ajal.

12.6 Mõõtühikud

Reeglites kirjeldatud mõõtühikute järel sulgudes näidatud suurused on selgitava iseloomuga.

13 LISAD

LISA A1 - Praktikalivõistluste tasemed

Lühendid: S = soovitav; K = kohustuslik

	I Tase	II Tase	III Tase	IV Tase	V Tase
01. Tuleb järgida kehtivad praktikali reegleid	K	K	K	K	K
02.Võistleja peab olema elukohajärgse konföderatsiooni regiooni liige (alajaotus 6.5)	S	K	K	K	K
03. Võistluse direktor	K	K	K	K	K
04. Peakohtunik	K	K	K	K	K
05. Regiooni juhatuse poolt nimetatud peakohtunik.	S	S	K	S	S
06. Konföderatsiooni juhatuse poolt nimetatud peakohtunik.				K	K
07. Üks vanemkohtuniks iga ala kohta			S	K	K
08. Üks regiooni ametnik iga laskeharjutuse kohta	S	S	K		
09. Üks IROA ametnik iga laskeharjutuse kohta			S	K	K
10. IROA tulemusarvestaja			S	K	K
11. Üks kleepija iga 6 lasu kohta	S	S	S	S	S
12. Laskeharjutuste heakskiit regiooni juhatuse poolt	S	S	K		
13. Laskeharjutuste heakskiit konföderatsiooni komitee poolt			K	K	K
14. Konföderatsiooni tunnustus (vt. punkti 24 all)			K	K	K
15. Kuuli kiiruse mõõtja		S	S	K	K
16. Kolmekuuline etteteatamistähtaeg konföderatsioonis registreerimiseks			K		
17. Konföderatsiooni üldkoosoleku heakskiit 3 aasta lõikes				K	K
18. Konföderatsiooni võistluskalendris sisaldumine			K	K	K
19. Võistlusjärgsed ettekanded IROA-le			K	K	K
20. Miinimumlaskude soovituslik hulk	40	80	150	200	250
21. Laskeharjutuste soovituslik miinimumarv	3	6	12	24	30
22. Osalejate soovituslik miinimumarv	10	50	120	200	300
23. Võistluse reiting (punkte)	1	2	3	4	5

24. I ja II taseme võistlused ei vaja Rahvusvahelise Praktikali Konföderatsiooni heakskiitu. Seejuures on igal regioonil õigus määrata oma kriteeriumid ja protseduurid nimetades I ja II taseme võistlusi oma regioonis.

LISA A2 – Praktikalivõistluse divisjoni ja kategooria nõuded

Võistluse organiseerijad peavad enne võistluste algust teatama milliseid divisjone tunnustatakse. Kui ei ole nõutud teisiti, tunnustatakse IPSC poolt heakskiidetud võistlustel divisjone ja Kategooriaid registreerunud ning tegelikkuses osalevate võistlejate, sh. ka diskvalifitseeritute arvu põhjal alljärgnevalt:

1. Divisjonid

I ja II Tase vähemalt 5 võistlejat divisjoni kohta (soovituslik)
III Tase vähemalt 10 võistlejat divisjoni kohta (kohustuslik)
IV ja V Tase vähemalt 20 võistlejat divisjoni kohta (kohustuslik)

2. Kategooriad

Enne kategooriate tunnustamist tuleb saavutada divisjonidele esitatavad miinimumnõuded. Kõikide tasemete võistlused vähemalt 5 võistlejat divisjoni kategooria kohta (vt heakskiidetud nimestik allpool)

3. Individuaalsed kategooriad

Alljärgnevalt on loetletud tunnustatavad individuaalsed kategooriad:
(a) Naised
(b) Superjuuniorid – võistlejad, kes on võistluse esimesel päeval nooremad kui 16 aastat. Superjuunior võib osaleda juuniori kategoorias, ent mitte mõlemas. Kui võistlusel pole piisavalt võistlejaid superjuuniori kategooriaks, siis registreeritakse võistleja kui juunior.
(c) Juuniorid võistlejad, kes on võistluse esimesel päeval nooremad kui 21 aastat.
(d)Seeniorid võistlejad, kes on võistluse esimesel päeval vanemad kui 50 aastat.
(e)Superseeniorid - võistlejad, kes on võistluse esimesel päeval vanemad kui 60 aastat. Kui võistlusel pole piisavalt võistlejaid superseeniori kategooriaks, registreeritakse võistleja kui seenior.

4. Võistkonna kategooriad

Praktikali võistlustel võib autasustada järgmisi võistkondi:
(a) Regioonide võistkondi divisjonides
(b) Regioonide võistkondi divisjonides naiste kategoorias
(c) Regioonide võistkondi divisjonides superjuuniori kategoorias
(d) Regioonide võistkondi divisjonides juunioride kategoorias
(e) Regioonide võistkondi divisjonides seenioride kategoorias
(f) Regioonide võistkondi divisjonides superseenioride kategoorias
(g) Regioonide perekondade võistkondi

Perekonna võistkonnad koosnevad kahest võistlejast, kellest üks on juunior ja teine juuniori vanem või vanavanem. Erinevalt reeglite punktist 6.4.2 ja 6.4.2.1 võivad võistkonna liikmed võistelda erinevates divisjonides ning naisvõistleja võib olla juunior eeldades, et ta vanus vastab sellele kategooriale. Perekonna võistkonna tulemused tehakse kindlaks võistkonna liikmete protsendiliste tulemuste liitmisel.

LISA A3 - Duellvõistluselt väljalangemise tabel

Top 16	Veerandfinaal	Poolfinaal	Finaal	Autasustamine
Ükshaaval väljalangemine			Parem 3-st	

1	Võitja	Võitja A		
15				
9	Võitja		Võitja	
7				
5	Võitja	Võitja B		
13				Võitja ja teine koht
11	Võitja			
3				
4	Võitja	Võitja C		
12				
14	Võitja		Võitja	
6				
8	Võitja	Võitja D		
10				
16	Võitja			
2				

A/B Kaotaja	Kolmas koht
C/D Kaotaja	

LISA A4 – Võistlusel nõutavad harjutuste suhtarvud.

Harjutusi	Lühikesi	Keskmiseid	Pikki
12	6	4	2
13	7	4	2
13	6	5	2
14	7	5	2
14	8	4	2
14	6	6	2
15	8	5	2
15	7	6	2
16	8	6	2
16	9	5	2
17	9	5	3
18	9	6	3
19	10	6	3
19	9	7	3
20	10	7	3
20	11	6	3
20	9	8	3
21	11	7	3
21	10	8	3
22	11	8	3
22	12	7	3
23	12	8	3
24	12	8	4
25	13	8	4
25	12	9	4
26	13	9	4
26	14	8	4
26	12	10	4
27	14	9	4
27	13	10	4
28	14	10	4
28	15	9	4
29	15	10	4
30	15	10	5

LISA B1 - Märkide esitus

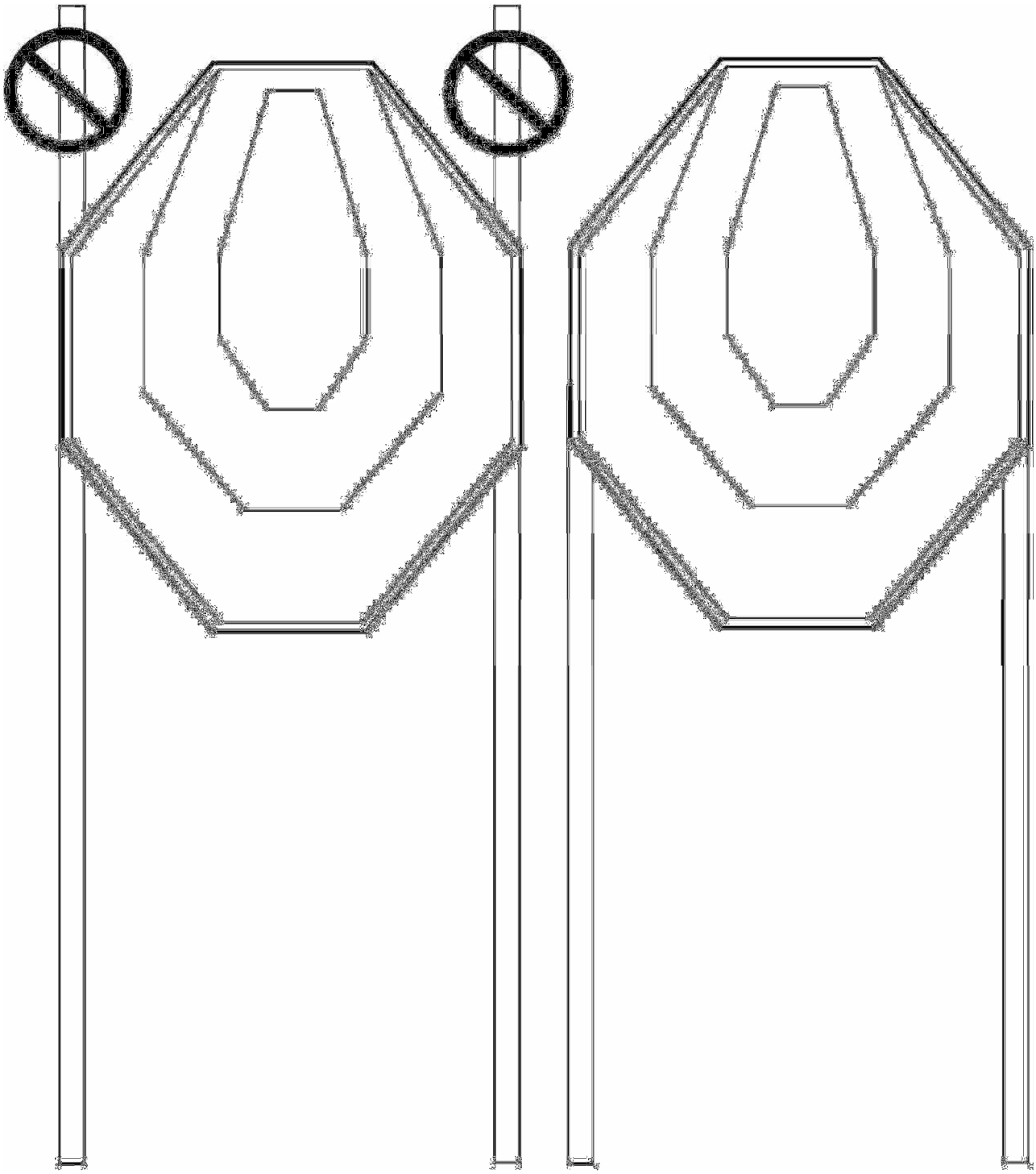

Märgi aluse tugipostide parajaks lõikamine parandab üldmuljet.

LISA B2 - IPSC pappmärk

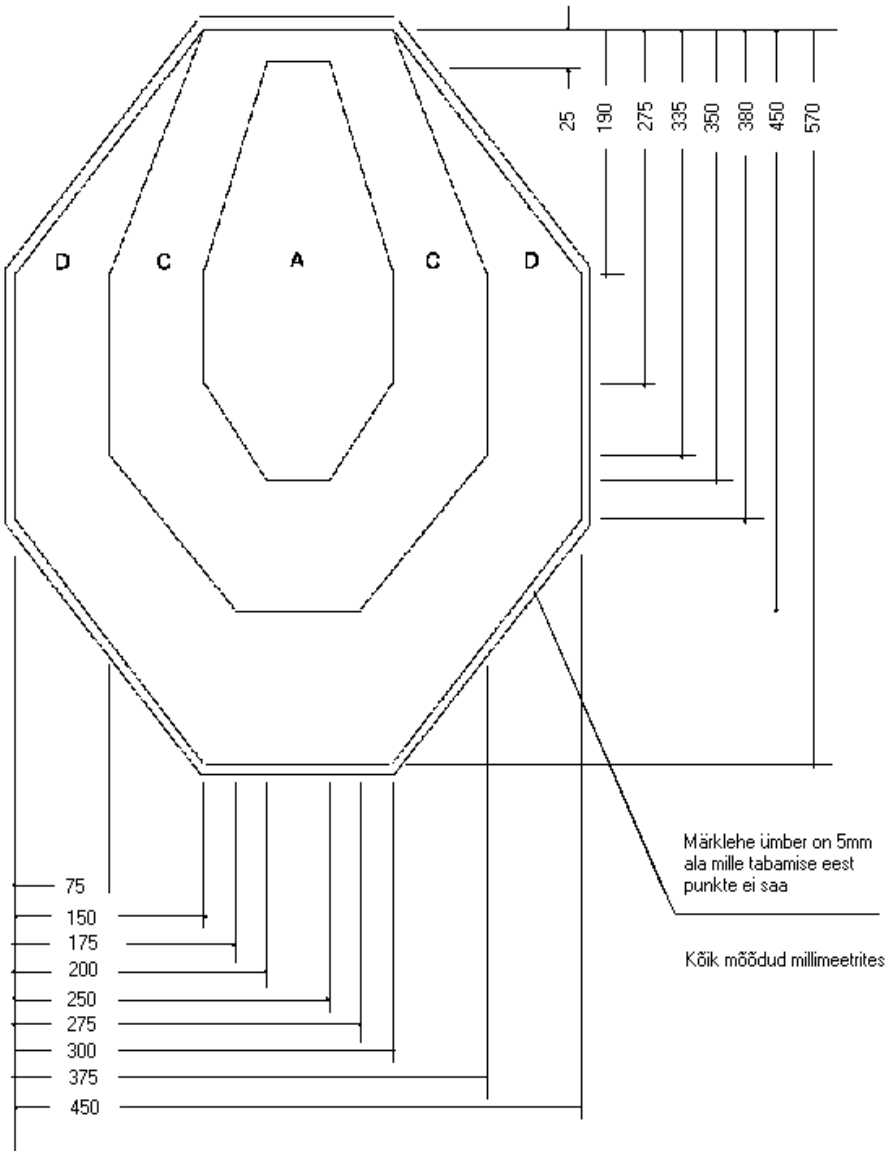

Punktialade väärtused

Major	Punktiala	Minor
5	A	5
4	C	3
2	D	1

LISA B3 – IPSC mini pappmärk

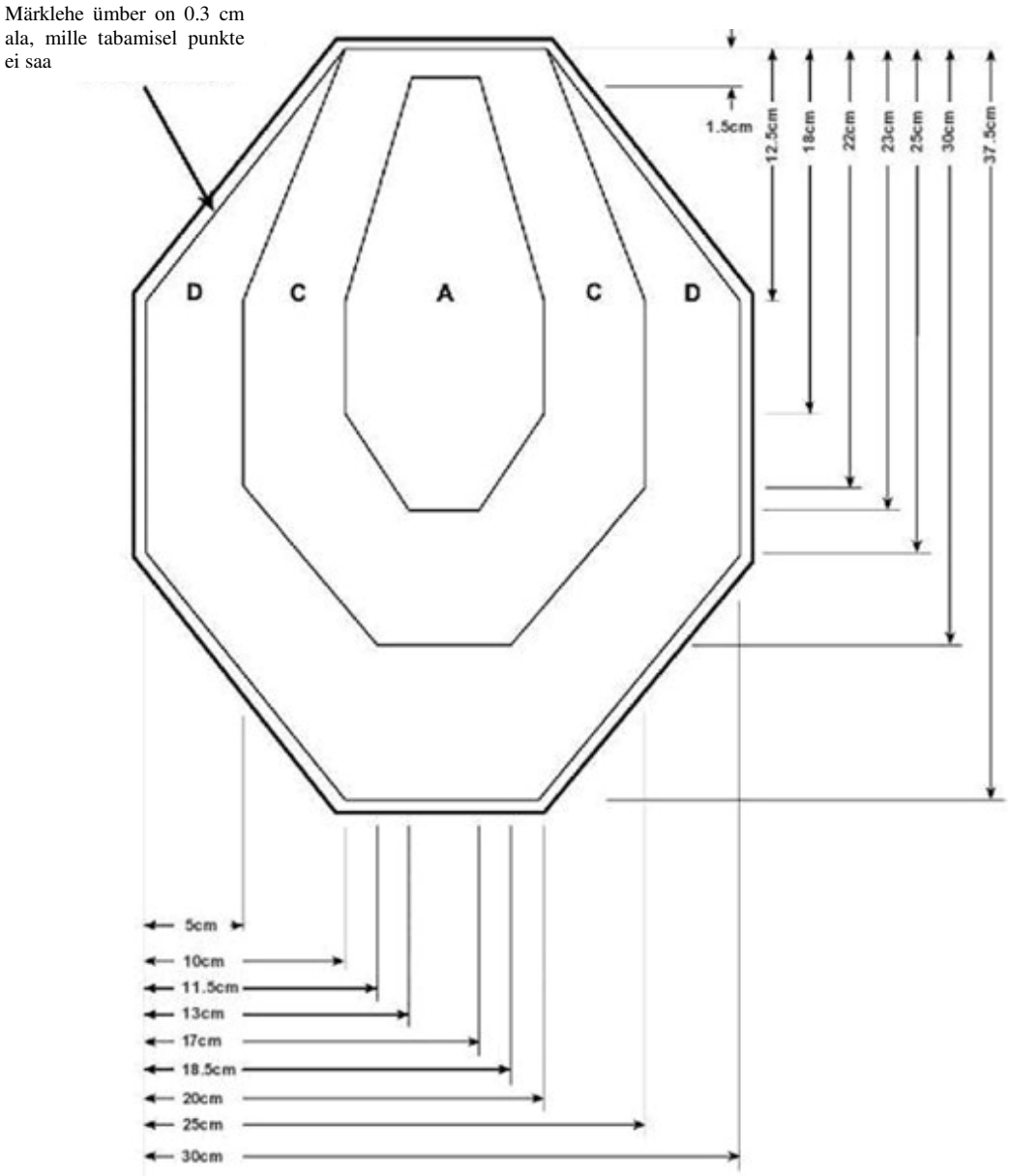

Punktialade väärtused

Major	Punktiala	Minor
5	A	5
4	C	3
2	D	1

Lisa B4 - Universaalmärk

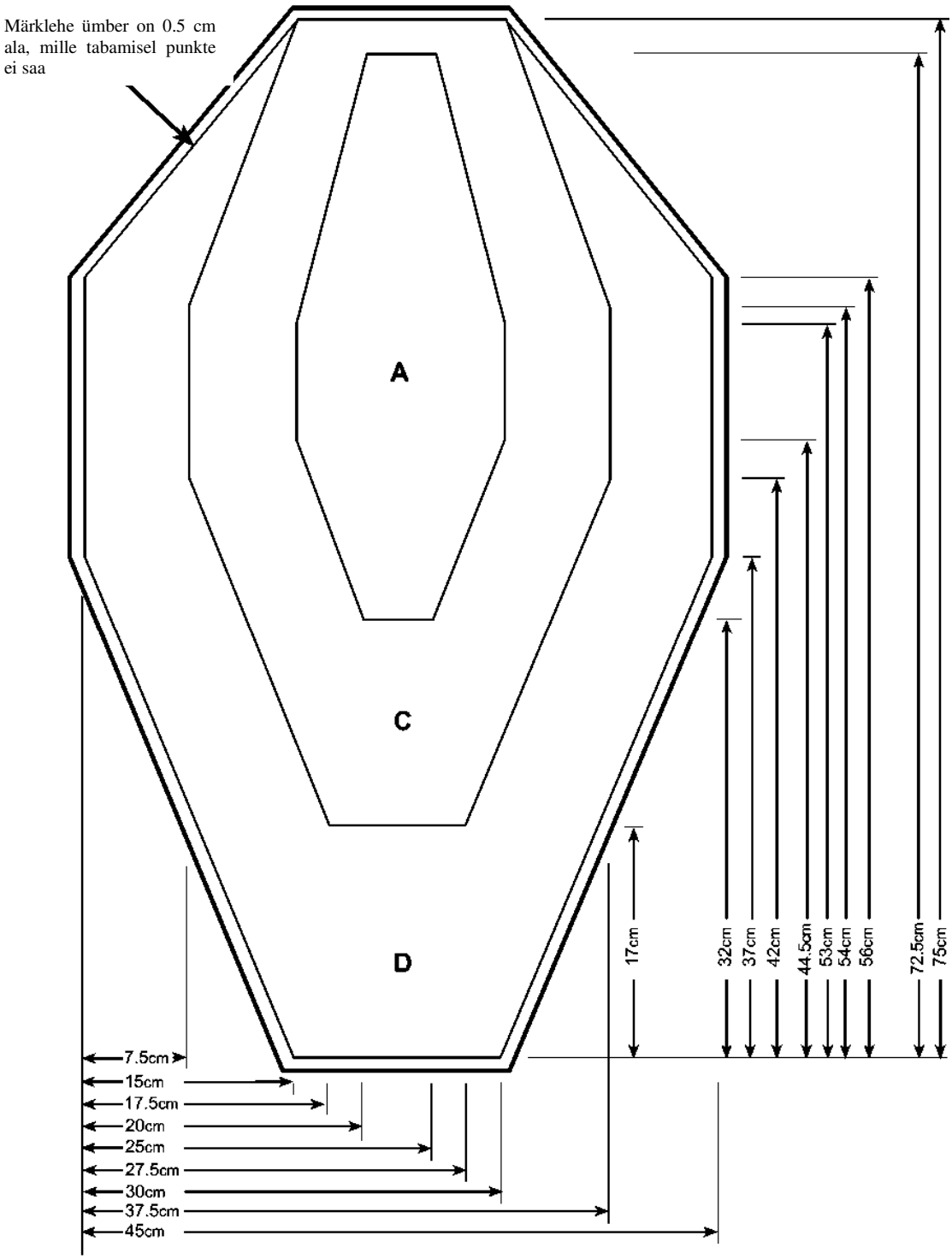

Punktialade väärtused:

Major	Punktiala	Minor
5	A	5
4	C	3
2	D	1

LISA C1 - Popperite kalibreerimine

1. Peakohtunik peab üheselt määrama laskemoona ja ühe või mitu tulirelva ning selleks volitatud ametnikud kes kasutavad neid võistlusel popperite kalibreerimiseks.

2. Enne võistlusel kasutamiseks määramist tuleb kalibreerimiseks ette nähtud laskemoon kronograafil kontrollida vastavalt reeglite p 5.6.3 kirjeldatud protseduurile. Kalibreerimislaskemoon peab iga kalibreerimiseks määratud relvaga saavutama jõuteguri 150 (+/- 5%).

3. Peale kalibreerimislaskemoona ja –relvade testimist ning peakohtuniku otsust nende kasutamiseks pole võistlejatel õigust nende kohta protesti esitada.

4. Peakohtunik peab korraldama iga popperi kalibreerimise enne võistluse algust ning vajaduse korral ka võistluse ajal.

5. Iga popper peab olema seatud nii, et see kukub kalibreerimismoonaga testimisalasse lastud tabamuse korral. Lask tuleb teha lähimast võistleja jaoks võimalikust asukohast. Popperite kalibreerimisalad on esitatud lisades C1 ja C2.

6. Kui laskeharjutuse sooritamise käigus metallmärk esimese lasu järel ei kuku, on võistlejal järgmised võimalused:

(a) Võistleja teeb uue lasu või lasud ja popper kukub. Tulemus selgitatakse välja vastavalt tabatud märkidele ning teised meetmed pole kohased.

(b) Popper jääb üles ja võistleja ei esita nõuet kalibreerimiseks. Tulemus selgitatakse välja vastavalt tabatud märkidele ning teised meetmed pole kohased. (Üles jäänud popper loetakse tabamuse puudumiseks)

(c) Popper jääb üles ja võistleja nõuab popperi kalibreerimist. Sel juhul peab popper ja selle ümbrus jääma puutumatuks. Juhul, kui seda reeglit rikub võistluse ametnik, siis saab võistleja teha laskeharjutusel uue soorituse. Juhul, kui seda reeglit rikub võistleja või tema esindaja, siis loetakse popperis tabamuse puudumine ja soorituse tulemus selgitatakse välja vastavalt.

(d) Kui popper kukub mistahes loetlemata (tuul vms) välisel põhjusel enne, kui popperit testitakse, peab võistleja sooritama laskeharjuse uuesti.

7. Kui on täidetud punktis 6 (c) esitatud nõuded siis peab kalibreerimiseks volitatud ametnik kalibreerimise läbi viima. Kalibreerida tuleb asukohast, milline on võimalikult lähedal võistleja poolt tehtud lasu kohale. Pärast seda:

(a) Kui popper saab kalibreerimisel esimese lasuga tabamuse kalibreerimisalasse (või sellest allapoole) ja kukub, siis loetakse võistleja selle märgi tulemuseks tabamuse puudumine;

(b) Kui popper saab kalibreerimisel esimese lasuga tabamuse kalibreerimisalasse või sellest allapoole ja ei kuku, siis tuleb popper korrastada ja kalibreerida rahuldava tulemuseni ning määrata võistlejale laskeharjutuse uus sooritus;

(c) Kui kalibreerimisel läks esimene lask kalibreeritavast märgist mööda, siis on ametnikul õigus teha uus lask kuni esineb mõni teine punktis 7 kirjeldatud olukord.

8. Praktikali plaadid ei kuulu kalibreerimisele ega protestimisele.

LISA C2 - Popperid

Püstol/revolver		Vintraudne püss / Sileraudne püss
5 punkti	**Väärtus** **Minor / Major**	5 või10 punkti (Reeglid 9.4.1.1 & 9.4.1.2)
Miinus 10 punkti	**Karistus** **Tabamuse puudumine / Trahvimärk**	Miinus 10 punkti

Popperi kalibreerimisala on igal popperil märgitud halliga.

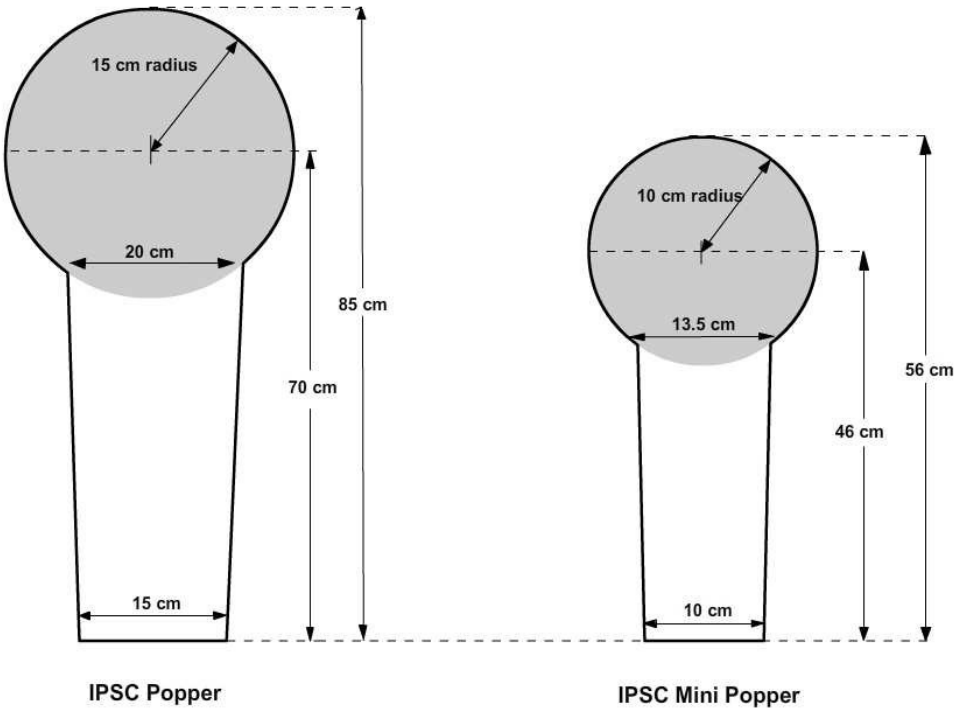

Tolerants +/- 0.5cm

Metallmärgid ja metalltrahvimärgid, mis võivad juhuslikult külje ette pöörata on keelatud ja võivad endaga kaasa tuua praktikalivõistluse nimetuse tühistamise (vt Reegel 4.3.1.1)

LISA C3 - Plaadid

Püstol/revolver			**Vintraudne püss / Sileraudne püss**	
5 punkti	**Väärtus** **Minor / Major**			5 või 10 punkti (Reeglid 9.4.1.1 & 9.4.1.2)
Miinus 10 punkti	**Karistus** **Tabamuse puudumine / Trahvimärk**			Miinus 10 punkti
Ümmargune	**Kandiline**	**Mõõt**	**Ümmargune**	**Kandiline**
20 cm Ø	15x15 cm	**Vähim**	15 cm Ø	15x15 cm
30 cm Ø	30x30 cm	**Suurim**	30 cm Ø	45x30 cm

Vintraudne püss		
Märgi kaugus	**Proovilaskmine** (Rule 2.5.3)	
50 – 100 m	15 cm Ø	15x15 cm
101 – 200 m	20 cm Ø	20x20 cm
201 – 300 m	30 cm Ø	30x30 cm
Kaugused ja suurused peavad olema täpselt teavitatud		

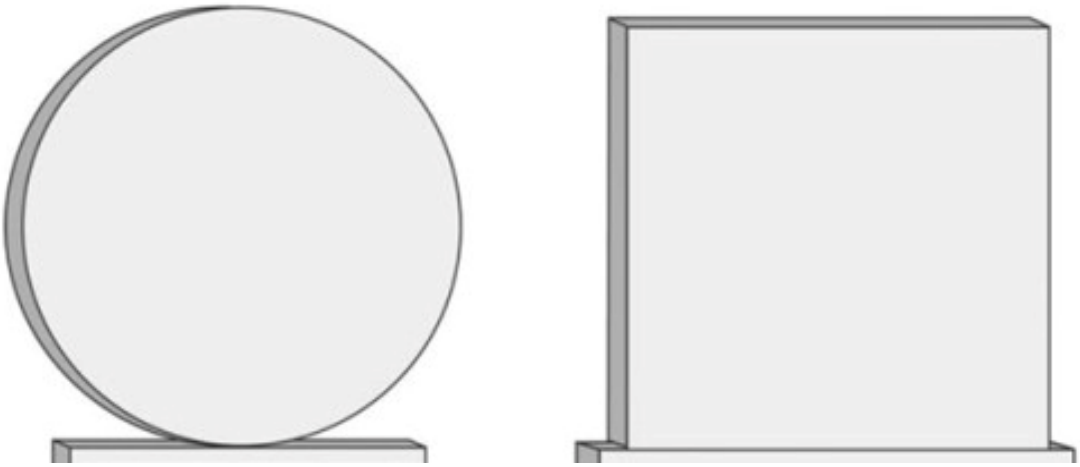

Paigaldusteave

Plaadid, mis võivad keerata külje ette on keelatud ja nende kasutamine võib kaasa tuua praktikalivõistluse nimetuse tühistamise (vt. Reegel 4.3.1.1)

Püstoli/revolvri võistlustel on soovitav asetada metallplaadid läbistamatule alusele või vähemalt 1m kõrgusele metallalusele.

Lisa C3: - “Lihtne plaat”

Eestvaade

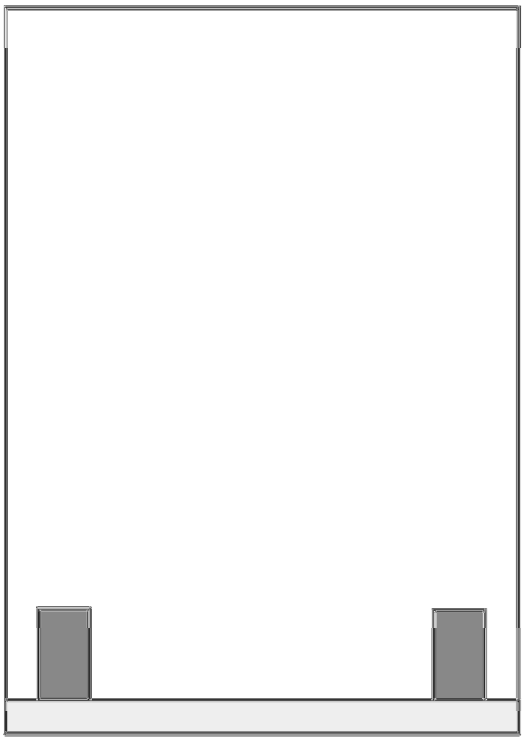

Külgvaade

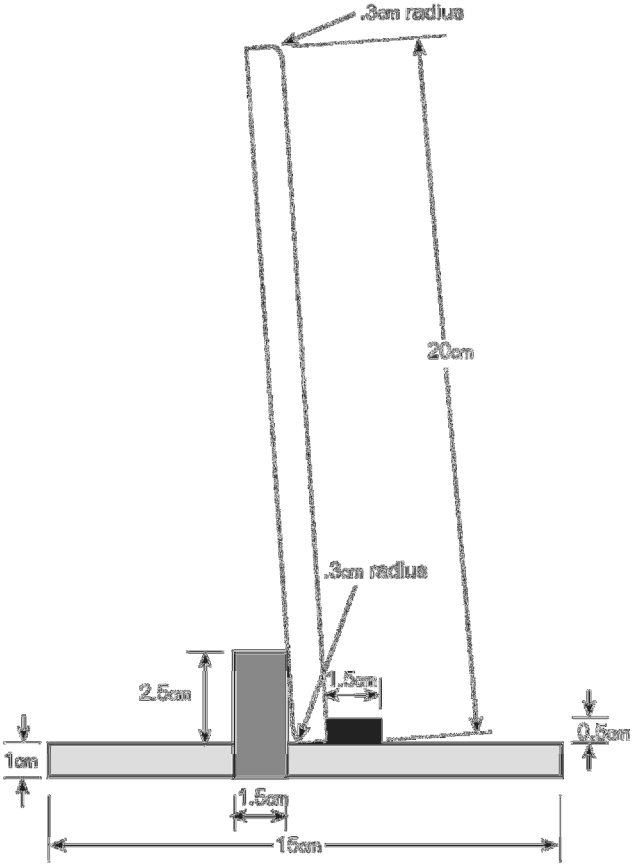

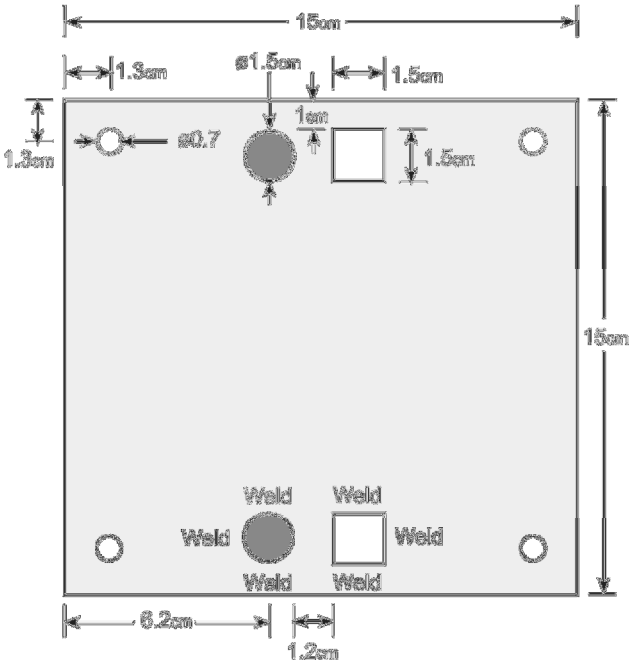

Pealtvaade

Märkused:
Need on väga head plaadid.
Neid plaate saab igapidi üles panna
Võib panna ka teise suurusega plaate.
Plaadi aluseid saab kinnitada naelte või kruvidega (nael 15 cm)
Aluseid saab ka terase külge keevitada või kinnitada puust tikkudega maa külge.
Märke võib teha ka paksemast materjalist kui soovitatud 10 mm. Mida raskem plaat, seda lähem on seda ära tuua.
Kui plaadi sisse puurida auk, siis võib selle ketiga aluse küge kinnitada et see liiga kaugele ei lendaks.
On lubatud kasutada erineva suurusega plaate. Vt tabelis ülal.

LISA C4 – Jõuteguri igapäevase mõõtmise vorm

CHRONOGRAPH DAILY REPORT

Test Gun Make/Model:

Test Gun Serial Number:

Bullet Weight:

DATE	SHOT VELOCITY (FPS)			Average Velocity	Power Factor	% Change	Initials	
	1	2	3				CRO	RM
						N/A		

LISA D - Vintraudsete püsside divisjonid

		Semi-Auto Open	Semi-Auto Standard	Manual Action Open	Manual Action Standard	Manual Action Lever Reief
1	Vähim jõutegur Major	320				
2	Vähim jõutegur Minor	150				
3	Suurim arv padruneid relvas	Pole kohaldatav	Pole kohaldatav	Pole kohaldatav	Pole kohaldatav	Pole kohaldatav
4	Piirangud luku ehitusele	Poolautomaat	Poolautomaat	Käsitsi vinnastamine	Käsitsi vinnastamine	Käsihoovaga vabastamine
5	Optilised ja elektroonilised sihikud lubatud	Jah	Ei	Jah	Ei	Jah
6	Kompensaatorid, pordid, servatoed, summutid ja leegipüüdjad lubatud	Jah	Kõige enam 30x90 mm	Jah	Kõige enam 30x90 mm	Jah
7	Tugihark või sarnane lubatud	Jah	Ei	Jah	Ei	Jah
8	Eesmise vertikaalse käepideme lubatud suurim pikkus 152 mm (6 tolli) rauaõõne keskteljest.	Pole kohaldatav	Jah	Pole kohaldatav	Jah	Pole kohaldatav

9 Käsitsi vinnastamisega lukutüüp on praktikalis kirjeldatud sellisena, et padrunikesta eemaldamine relvast toimub üksnes võistleja füüsilise tegevuse tulemusena. Relvad, mille puhul kesta eemaldamine toimub kasutades põlemisgaase, tagasilööki või inertsi, ei kuulu praktikalis käsitsi vinnastamisega relvade hulka.

Relva Manual Action Lever Relief divisjonis kirjeldatakse kui tulirelva, millel padrunikesta eemaldamine relvast koos uue vinnastamisega võib toimuda kasutades põlemisgaase, tagasilööki või inertsi kuid nõuab võistlejalt hoova käsitsemist et suunata padrun padrunipessa uueks lasuks valmistumiseks.

10 Kompensaatori / leegipüüdja pikkust tuleb mõõta vintsoone otsast kompensaatori/leegipüüdja otsani.

LISA F1 – Käemärkide tähendused

Alpha	**Charlie**	**Delta**

Tabamuse puudumine / Miss	**Trahvimärk / No-Shoot**	**Kordus/parandus**

Kui nõutud on 2 lasku märgi kohta kasutatakse kahte kätt.